

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

«ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ Ο.Τ.Α., ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ Ο.Τ.Α. ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ Ο.Τ.Α.

Άρθρο 1

Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. - Νέο Πλαίσιο

Το άρθρο 215 του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4257/2014 (Α'93), αντικαθίσταται, ως ακολούθως:

« Άρθρο 215

Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. - Αρμοδιότητες

1. Ιδρύεται στην έδρα κάθε Περιφέρειας Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. (Α.Υ.Ε. - Ο.Τ.Α.), η οποία υπάγεται απ' ευθείας στον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.
2. Σε περίπτωση προσβολής των πράξεων της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων, παρίσταται ως διάδικος, πλην του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, και ο καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός.
3. Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. είναι αρμόδια για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α. και για τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών οργάνων τους κατά την παρ. 4 του άρθρου 102 του Συντάγματος».

Άρθρο 2

Ελεγκτής Νομιμότητας

Το άρθρο 216 του ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 20 του ν. 4257/2014, αντικαθίσταται, ως ακολούθως :

«Άρθρο 216

Ελεγκτής Νομιμότητας

1. Στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. συστήνεται θέση προϊσταμένου αυτής, που φέρει τον τίτλο «Ελεγκτής Νομιμότητας». Ο Ελεγκτής Νομιμότητας ασκεί τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α. και τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών οργάνων τους. Είναι ανώτατος υπάλληλος του κράτους, διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής

Ανασυγκρότησης για πενταετή θητεία και λαμβάνει τις κάθε φύσης αποδοχές Γενικού Διευθυντή Υπουργείου.

2. Για το διορισμό στη θέση του Ελεγκτή Νομιμότητας απαιτούνται: α) πτυχίο νομικού τμήματος ελληνικού Α.Ε.Ι. ή ισότιμου της αλλοδαπής και μεταπτυχιακό ή διδακτορικό δίπλωμα ελληνικού Α.Ε.Ι. ή ισότιμου της αλλοδαπής και β) άριστη ή πολύ καλή γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας.

3. α. Για τη θέση αυτή μπορεί να υποβάλει υποψηφιότητα και μόνιμος δημόσιος υπάλληλος, κάτοχος πτυχίου νομικού τμήματος ελληνικού Α.Ε.Ι. ή ισότιμου της αλλοδαπής ή Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με άριστη ή πολύ καλή γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας, ο οποίος έχει ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης τουλάχιστον επί ένα έτος ή Διεύθυνσης τουλάχιστον επί τρία έτη.

β. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας της παραγράφου αυτής κατά τη διάρκεια της θητείας του αποσπάται από την οργανική του θέση και λαμβάνει τις αποδοχές μόνον του Ελεγκτή Νομιμότητας. Το χρονικό διάστημα της θητείας του θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική του θέση και στο βαθμό τον οποίο κατέχει, για όλα τα υπαλληλικά, εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα που απορρέουν από αυτή.

4. Ο διορισμός δικηγόρου σε θέση Ελεγκτή Νομιμότητας αναστέλλει κατά τη διάρκεια της θητείας του την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος. Εάν ο δικηγόρος κατέχει οργανική θέση έμμισθης εντολής στο δημόσιο, Ν.Π.Π.Δ. και Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, κατά τη διάρκεια της θητείας του ως Ελεγκτής Νομιμότητας αποσπάται από την οργανική του θέση και λαμβάνει μόνο τις αποδοχές του Ελεγκτή Νομιμότητας. Το χρονικό διάστημα της θητείας του θεωρείται πραγματικός χρόνος υπηρεσίας στην οργανική θέση της έμμισθης εντολής για όλα τα ασφαλιστικά και λοιπά δικαιώματα που απορρέουν από αυτή.

5. Η επιλογή του Ελεγκτή Νομιμότητας γίνεται από το Συμβούλιο Υπηρεσιακής Κατάστασης Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων του άρθρου 160 του ν. 3528/2007 (Α'26), όπως ισχύει. Για την επιλογή εκδίδεται προκήρυξη του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του προγράμματος «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» (ν. 3861/2012 - Α' 112), στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, και δημοσιεύεται σε μία ημερήσια εφημερίδα πανελλήνιας κυκλοφορίας. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν αιτήσεις για συγκεκριμένη Α.Υ.Ε. - Ο.Τ.Α. Το Συμβούλιο επιλέγει τους τρεις (3) καταλληλότερους μεταξύ των υποψηφίων, μετά από συνέντευξη και λαμβάνοντας υπόψη την προσωπικότητα του κάθε υποψηφίου, την επιστημονική του κατάρτιση, την εξειδίκευσή του στο αντικείμενο της απασχόλησης, την επαγγελματική του πείρα και επάρκεια. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Η θητεία του Ελεγκτή Νομιμότητας μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα για μία ακόμη φορά με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, η οποία λαμβάνεται έπειτα από ερώτημα του Υπουργού προς το συμβούλιο της παρ. 5 και αιτιολογημένη γνώμη αυτού.

7. Τον Ελεγκτή Νομιμότητας, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Εποπτείας Ο.Τ.Α. της Α.Υ.Ε.-Ο.Τ.Α.. Ο ίδιος προϊστάμενος ασκεί τα καθήκοντα του Ελεγκτή Νομιμότητας, εάν η θέση είναι κενή και μέχρι την εκ νέου πλήρωσή της.

8. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας παύεται πριν τη λήξη της θητείας του με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, εάν του έχει επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης ή εάν δηλώσει εγγράφως τη βούλησή του να παραιτηθεί πριν τη λήξη της θητείας του ή εάν συντρέχει σπουδαίος λόγος που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων του. Στην τελευταία περίπτωση του προηγουμένου εδαφίου, απαιτείται πριν την έκδοση της απόφασης και γνώμη του συμβουλίου του άρθρου 146 Α του ν. 3528/2007 (Α'26), όπως ισχύει, το οποίο συγκροτείται χωρίς τη συμμετοχή των εκπροσώπων της Π.Ο.Ε. - Ο.Τ.Α.

9. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διαδικασία επιλογής του Ελεγκτή Νομιμότητας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου».

Άρθρο 3

Προσωπικό Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α.

Το άρθρο 217 του ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του ν. 4257/2014, αντικαθίσταται, ως ακολούθως:

«Άρθρο 217

Προσωπικό Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α.

1. Στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. συνιστώνται θέσεις μονίμων υπαλλήλων κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ, οι οποίοι διορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α' 28), όπως ισχύει. Η σύσταση των θέσεων κατά κλάδο, ειδικότητα και αριθμό καθορίζεται με το προεδρικό διάταγμα του άρθρου 222 του παρόντος.

2. Για το διορισμό στις θέσεις της κατηγορίας ΠΕ απαιτείται πτυχίο νομικού τμήματος ή οικονομικών επιστημών ή πολυτεχνικών σχολών ή κοινωνικών ή πολιτικών επιστημών ελληνικών ΑΕΙ ή ισότιμο της αλλοδαπής και άριστη ή πολύ καλή γνώση τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας. Στις θέσεις κατηγορίας ΠΕ διορίζονται και απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

3. Για τις θέσεις της κατηγορίας ΤΕ απαιτείται πτυχίο Τ.Ε.Ι. διοικητικών, λογιστικών ή τεχνικών ειδικοτήτων».

Άρθρο 4

Διάρθρωση και λειτουργία της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α.

Το άρθρο 218 του ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 4257/2014, αντικαθίσταται, ως ακολούθως:

«Άρθρο 218

Διάρθρωση και λειτουργία Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α.

1. Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. έχει δικό της οργανισμό εσωτερικής λειτουργίας, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το προσωπικό της δεν αποτελεί προσωπικό

του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Η Α.Υ.Ε.-Ο.Τ.Α. διαρθρώνεται ως ακολούθως:

α. Γραφείο Ελεγκτή Νομιμότητας.

β. Διεύθυνση Εποπτείας Ο.Τ.Α., η οποία απαρτίζεται από τα εξής τμήματα:

βα. Τμήμα Γενικών Υποθέσεων.

ββ. Τμήμα Οικονομικών Υποθέσεων και.

βγ. Τμήμα Τεχνικών Υποθέσεων.

γ. Αυτοτελές Τμήμα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, που υπάγεται στον Ελεγκτή Νομιμότητας.

Το άρθρο 222 ισχύει και για τις οργανικές μονάδες του παρόντος.

2. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας είναι επικεφαλής της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., διοικητικός και πειθαρχικός προϊστάμενος των υπαλλήλων αυτής και διευθύνει το έργο τους. Κατευθύνει, συντονίζει, εποπτεύει και ελέγχει τη δράση των υπηρεσιών και των υπαλλήλων της Α.Υ.Ε.-Ο.Τ.Α. και είναι πειθαρχικός προϊστάμενος του προσωπικού της. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας έχει αρμοδιότητα και για όλα τα ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. Με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μπορεί να μεταβιβάζει συγκεκριμένες αρμοδιότητές του στους προϊσταμένους των υποκείμενων αυτού οργανικών μονάδων, πλην των σχετικών με τη νομιμότητα των πράξεων των Ο.Τ.Α. και τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών οργάνων τους».

Άρθρο 5

Υπηρεσιακό Συμβούλιο

Το άρθρο 219 του ν. 3852/2010 που είχε καταργηθεί με την παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 4257/2014, επανέρχεται σε ισχύ από τη δημοσίευση του παρόντος και αντικαθίσταται, ως ακολούθως:

«Άρθρο 219

Υπηρεσιακό Συμβούλιο

Για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του Ελεγκτή Νομιμότητας αρμόδιο είναι το Συμβούλιο Υπηρεσιακής Κατάστασης Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων του άρθρου 160 του ν. 3528/2007, όπως ισχύει».

Άρθρο 6

Υπηρεσιακές μεταβολές

Το άρθρο 220 του ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 20 του ν. 4257/2014, αντικαθίσταται, ως ακολούθως:

«Άρθρο 220

Υπηρεσιακές μεταβολές

1. Το προσωπικό της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. για τα θέματα που αφορούν στην υπηρεσιακή του κατάσταση υπάγεται στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο Υπαλλήλων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και για τα πειθαρχικά του παραπτώματα υπάγεται στο κοινό Πειθαρχικό Συμβούλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και φορέων που υπάγονται σε αυτές.
2. Η μετάταξη και η απόσπαση του προσωπικού της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. σε άλλη υπηρεσία επιτρέπεται, μετά την πάροδο πενταετίας από το διορισμό του, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες περί μετατάξεων και αποσπάσεων διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.
3. Οι υπάλληλοι της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. που έχουν τα απαιτούμενα προσόντα δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση προς επιλογή σε θέσεις Γενικών Διευθυντών Υπουργείων και άλλων δημοσίων υπηρεσιών.
4. Για οποιοδήποτε άλλο ζήτημα που αφορά στην υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού εφαρμόζονται οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.»

Άρθρο 7

Πειθαρχικά όργανα και αρμοδιότητες

Το άρθρο 221 του ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 20 του ν. 4257/2014, αντικαθίσταται, ως ακολούθως:

«Άρθρο 221

Πειθαρχικά όργανα και αρμοδιότητες

1. Στον Ελεγκτή Νομιμότητας επιβάλλονται οι εξής πειθαρχικές ποινές:

α. Έγγραφη επίπληξη

β. Πρόστιμο έως τις αποδοχές τριών (3) μηνών και

γ. Οριστική παύση.

2. Πειθαρχικό έλεγχο στον Ελεγκτή Νομιμότητας ασκούν:

α. Ο Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

β. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 146 Α του ν. 3528/2007 (Α'26), όπως ισχύει, το οποίο συγκροτείται, χωρίς τη συμμετοχή των εκπροσώπων της Π.Ο.Ε. - Ο.Τ.Α.

3. Ο Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης μπορεί να επιβάλει στον Ελεγκτή Νομιμότητας την ποινή της έγγραφης επίπληξης και την ποινή του προστίμου έως τις αποδοχές ενός μηνός.

4. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο μπορεί να επιβάλει οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή. Κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές της έγγραφης επίπληξης και του προστίμου έως τις αποδοχές τριών (3) μηνών, στον Ελεγκτή Νομιμότητας ασκείται αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Στην περίπτωση της επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης, ασκείται προσφυγή ουσίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

5. Για τον Ελεγκτή Νομιμότητας ισχύουν κατά τα λοιπά οι πειθαρχικές διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

6. Όταν ο Ελεγκτής Νομιμότητας είναι μόνιμος δημόσιος υπάλληλος και επιβληθεί σε αυτόν η ποινή της οριστικής παύσης, απολύται από τη θέση του Ελεγκτή Νομιμότητας, στη συνέχεια δε το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο κρίνει αν η σοβαρότητα του διαπραχθέντος πειθαρχικού παραπτώματος επιβάλλει να απολυθεί και από τη θέση του δημοσίου υπαλλήλου ή να του επιβληθεί άλλη πειθαρχική ποινή.

7. α. Τον πειθαρχικό έλεγχο στους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. ασκούν:

αα. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας.

αβ. Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Εποπτείας Ο.Τ.Α. και

αγ. Το κοινό Πειθαρχικό Συμβούλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και φορέων που υπάγονται σε αυτές.

β. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα».

Άρθρο 8

Οικονομική Διαχείριση - Επιτόπιοι έλεγχοι - Ετήσια Έκθεση

1. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου του άρθρου 222 του ν. 3852/2010 τίθεται κόμμα και προστίθεται η φράση «θέματα οικονομικής διοίκησης και διαχείρισης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια».

2. Το άρθρο 229 του ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 20 του ν. 4257/2014, αντικαθίσταται, ως ακολούθως:

«Άρθρο 229

Επιτόπιοι Έλεγχοι - Ετήσια έκθεση

1. Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. μπορεί, στο πλαίσιο του έργου της, να ενεργεί επιτόπιους ελέγχους, προκειμένου να διαμορφώνει ίδια αντίληψη.

2. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας συντάσσει στο τέλος κάθε έτους έκθεση, στην οποία καταγράφει το έργο της Α.Υ.Ε. - Ο.Τ.Α., της οποίας προϊσταται, και ειδικότερα τον αριθμό των πράξεων που ελέγχθηκαν, τις προσφυγές που εξετάσθηκαν, τις αναστολές εκτέλεσης που χορηγήθηκαν και τα ζητήματα εν γένει που απασχόλησαν την υπηρεσία κατά τη διενέργεια της εποπτείας. Στην ίδια έκθεση μπορεί να προτείνονται μέτρα, νομοθετικά και άλλα για την αποτελεσματικότερη διενέργεια του ελέγχου νομιμότητας. Η έκθεση υποβάλλεται στον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και κοινοποιείται δια του Υπουργού στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων, στο Συνήγορο του Πολίτη, στην Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.) και στην Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.). Οι εκθέσεις των Ελεγκτών Νομιμότητας όλων των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α. συζητούνται στο Συμβούλιο Ελεγκτών Νομιμότητας του άρθρου 223, το οποίο συντάσσει πορίσματα που αφορούν στον έλεγχο νομιμότητας και εν γένει την κρατική εποπτεία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης».

Άρθρο 9

Στελέχωση της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α.

Το άρθρο 239 του ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 20 του ν. 4257/2014, αντικαθίσταται, ως ακολούθως:

«Άρθρο 239

Στελέχωση της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α.

1. α. Το προσωπικό που την 1η/6/2016 υπηρετούσε στις υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων στην έδρα κάθε Περιφέρειας και ασχολούνταν με τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α. και τα θέματα της πειθαρχικής ευθύνης των αιρετών οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αποσπάται αυτοδικαίως στις οικείες Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας Ο.Τ.Α., για δύο έτη με δυνατότητα ανανέωσης κατόπιν αίτησης του υπαλλήλου, ανεξαρτήτως τυπικών προσόντων ή κατηγορίας, από το χρόνο έναρξης λειτουργίας κάθε μίας. Το προσωπικό της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου που υπηρετεί στον Πειραιά και ασχολείται με τον έλεγχο νομιμότητας και τα θέματα της πειθαρχικής ευθύνης των αιρετών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μετατάσσεται αυτοδικαίως στην Αυτοτελή Υπηρεσία Ο.Τ.Α. Αττικής, από το χρόνο έναρξης της λειτουργίας αυτής.

β. Για τη απόσπαση της προηγουμένης παραγράφου εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από την έναρξη λειτουργίας κάθε Α.Υ.Ε. Με την πράξη αυτή, το προσωπικό κατατάσσεται στις θέσεις του οικείου οργανισμού, ακόμα και αν δεν έχει εκδοθεί αυτός και μέχρι την έκδοσή του σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας. Η πράξη αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Μόνιμοι υπάλληλοι δημόσιων υπηρεσιών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού ΠΕ και ΤΕ κατηγορίας μπορούν με αίτησή τους να ζητήσουν τη μετάταξή τους στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. Από τις υποβληθείσες αιτήσεις προτιμώνται εκείνες των υπαλλήλων που διαθέτουν τα προσόντα των παρ. 2 και 3 του άρθρου 217 και ελλείψει αυτών γίνονται δεκτές και αιτήσεις άλλων υπαλλήλων, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 217 του παρόντος. Για την υποβολή αιτήσεων από τους αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης δεν ισχύουν οι περιορισμοί της παρ. 5 του άρθρου 71 του ν. 3528/2007 (Α' 26) που προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 3801/2009 (Α' 163). Η αίτηση υποβάλλεται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση της πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων, συνοδευόμενη από τα στοιχεία εκείνα που αποδεικνύουν τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων. Με την αίτηση, ο υποψήφιος μπορεί να εκδηλώσει προτίμηση για την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., στην οποία επιθυμεί να υπηρετήσει. Η μετάταξη του προσωπικού αυτού γίνεται κατά παρέκκλιση, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας για την υποβολή των αιτήσεων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι μετατασόμενοι κατατάσσονται σε θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας του οικείου οργανισμού και, εφόσον δεν υπάρχουν κενές, καταλαμβάνουν προσωποπαγείς θέσεις. Δεν επιτρέπεται να αποσπασθούν περισσότεροι από οκτώ (8) υπάλληλοι από κάθε φορέα. Ειδικά για τους δήμους δεν επιτρέπεται

να μεταταχθούν περισσότεροι από δύο (2) υπάλληλοι από κάθε δήμο, για δε τις περιφέρειες δεν επιτρέπεται να μεταταχθούν περισσότεροι από τέσσερις (4) υπάλληλοι από κάθε περιφέρεια.

3. Με τη διαδικασία της παρ. 2 μπορούν να ζητήσουν τη μετάταξή τους στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. και υπάλληλοι κατηγορίας ΔΕ και ΥΕ. Η επιλογή των μετατασσόμενων γίνεται με βάση τα στοιχεία του μητρώου τους. Δεν επιτρέπεται να μεταταχθούν περισσότεροι από τέσσερις (4) υπάλληλοι από κάθε φορέα.

4. Υπάλληλοι της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας μπορούν με αίτησή τους να ζητήσουν την απόσπασή τους σε Α.Υ.Ε. - Ο.Τ.Α., η οποία γίνεται κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε έτη».

Άρθρο 10

Τελικές Διατάξεις

1. Η έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Μέχρι την έκδοση της απόφασης αυτής, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 238 του ν. 3852/2010, σε συνδυασμό με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4325/2015 (Α' 47). Η απόφαση του πρώτου εδαφίου δύναται να προβλέπει τη διοικητική υποστήριξη της Α.Υ.Ε. - Ο.Τ.Α., μέχρι την επαρκή στελέχωση αυτής, από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση και να καθορίζει τη διάρκεια, το αντικείμενο και τον τρόπο παροχής αυτής.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, συγκροτείται επιτροπή για τη σύνταξη «Κανονισμού διαδικασιών ελέγχου νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α.».

3. Διαδικασίες για την επιλογή Ελεγκτή Νομιμότητας και τη μετάταξη υπαλλήλων στις Α.Υ.Ε. - Ο.Τ.Α., οι οποίες βρίσκονται σε εκκρεμότητα παύουν με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

4. Το άρθρο 240 του ν. 3852/2010 καταργείται.

Άρθρο 11

Μεταβατικές Διατάξεις

1. Κατά το μεταβατικό στάδιο από την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. μέχρι την επιλογή προϊσταμένων των οργανικών της μονάδων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ο Ελεγκτής Νομιμότητας με απόφασή του ορίζει προϊσταμένους της Διεύθυνσης Εποπτείας Ο.Τ.Α. και των Τμημάτων αυτής. Οι προϊστάμενοι επιλέγονται μεταξύ των υπαλλήλων που τοποθετούνται στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. Για την επιλογή λαμβάνονται υπόψη η θέση στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος, ο οποίος ασκεί έλεγχο νομιμότητας κατά τη δημοσίευση του παρόντος, καθώς και η θητεία του σε θέσεις ευθύνης. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

2. Οι υπάλληλοι που μετατάσσονται στις Αυτοτελείς Υπηρεσίες Ο.Τ.Α. δεν μπορούν να λαμβάνουν αποδοχές κατώτερες του συνόλου των αποδοχών που λάμβαναν στην προηγούμενη θέση τους.

3. Μέχρι την επαρκή στελέχωση των Τμημάτων Οικονομικών και Τεχνικών Υποθέσεων της Α.Υ.Ε.-Ο.Τ.Α., η οποία διαπιστώνεται με πράξη του Ελεγκτή Νομιμότητας, οι αρμοδιότητές τους ασκούνται από το Τμήμα Γενικών Υποθέσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ ΚΑΙ Ο.Τ.Α.

Άρθρο 12

Σύσταση Αποκεντρωμένων Διοικήσεων Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

1. α. Η περίπτωση (vii) της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αντικαθίσταται, ως εξής:

«vii. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κεντρικής Μακεδονίας, η οποία εκτείνεται στα όρια της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με έδρα την Θεσσαλονίκη».

β. Στην παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει, προστίθεται περίπτωση (viii), η οποία έχει, ως ακολούθως:

«viii. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, η οποία εκτείνεται στα όρια της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, με έδρα την Κομοτηνή».

2. α. Για τις αρμοδιότητες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του παρόντος εφαρμόζεται το άρθρο 280 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει, καθώς και οι μεταγενέστερες αυτού ειδικές διατάξεις νόμων και κανονιστικών πράξεων, όπως ισχύουν.

β. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών καταρτίζεται ο Οργανισμός των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του παρόντος. Στον οργανισμό καθορίζονται, ιδίως:

i. Η διάρθρωση των οργανικών μονάδων (Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις, Αυτοτελείς Διευθύνσεις, Τμήματα, Αυτοτελή Τμήματα, Αυτοτελή Γραφεία και Γραφεία), ο τίτλος, οι αρμοδιότητες και η έδρα τους.

ii. Οι οργανικές θέσεις κατά κατηγορίες, κλάδους, ειδικότητες και βαθμούς του τακτικού προσωπικού.

iii. Οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού και του τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

iv. Οι κατηγορίες και οι κλάδοι του προσωπικού, των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων προϊσταμένων, ανάλογα με την ειδικότητα του κλάδου και το αντικείμενο των συγκεκριμένων οργανικών μονάδων καθώς και

v. Κάθε άλλο θέμα που αφορά στην οργάνωση και τη λειτουργία των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του παρόντος.

3. Από την έναρξη λειτουργίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του παρόντος καταργείται η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης, που είχε συστηθεί με το άρθρο 6 του ν. 3852/2010, οι δε Αποκεντρωμένες Διοικήσεις που συστήνονται με την παρ. 1 υπεισέρχονται

αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας τους και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της καταργούμενης Αποκεντρωμένης Διοίκησης, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών της συνεργασιών κατά το λόγο συμμετοχής της σε αυτές. Οι εικρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από τις νέες, κατά τόπον αρμόδιες, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.

4. Συντονιστής ή ασκών καθήκοντα Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κεντρικής Μακεδονίας ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, από την ημερομηνία λειτουργίας της, με την επιφύλαξη της παρ. 6, ο Συντονιστής ή ο ασκών καθήκοντα Γενικού Γραμματέα στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης κατά την 31.12.2016, για δε την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης ορίζεται αντίστοιχα με ίδια απόφαση του ως άνω Υπουργού επόμενος κατά σειρά αρχαιότητας συνολικής προϋπηρεσίας Γενικός Διευθυντής που ασκεί τέτοια καθήκοντα στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης κατά την 31.12.2016 και μέχρι την ανάληψη καθηκόντων από τον οικείο Συντονιστή, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

5.a. Το μόνιμο και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης που κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου παρέχει τις υπηρεσίες του σε υπηρεσιακές μονάδες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που ευρίσκονται εντός των ορίων των Περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, καθίσταται αυτοδίκαια από 1.1.2017 προσωπικό των νέων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας. Με διαπιστωτική πράξη που εκδίδεται από τον Συντονιστή ή τον ασκούντα καθήκοντα Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, το προσωπικό κατατάσσεται σε θέσεις της αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας των υπηρεσιών της έδρας και των νομών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Η πράξη αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

β. Οι θέσεις του κατατασσόμενου προσωπικού προβλέπονται στους αντίστοιχους οργανισμούς της περ. β της παρ. 2 του άρθρου αυτού. Στις θέσεις αυτές κατατάσσεται το ανωτέρω προσωπικό με διαπιστωτική πράξη του Συντονιστή ή του ασκούντος καθήκοντα Συντονιστή που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. α. Η θητεία των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης που συστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 3852/2010 λήγει την 31η.12.2016.

β. Ο Συντονιστής ή ασκών καθήκοντα Συντονιστή της παρ. 4 ορίζει από 1.1.2017 προϊσταμένους των οικείων οργανικών μονάδων τους αρχαιότερους προϊσταμένους της υποκείμενης οργανικής μονάδας και, εφόσον δεν επαρκούν, στους αρχαιότερους κατά βαθμό υπαλλήλους. Όσοι εκ των ανωτέρω ασκούσαν καθήκοντα προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων και δεν τους ανατεθούν αντίστοιχα καθήκοντα, στους μεν προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων ανατίθενται καθήκοντα προϊσταμένων Διευθύνσεων, στους δε προϊσταμένους Διευθύνσεων ανατίθενται καθήκοντα προϊσταμένων Τμημάτων.

γ. Τα συμβούλια που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία ολοκληρώνουν τις επιλογές των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης το αργότερο μέχρι την 31η.12.2017, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για τα κριτήρια και τη διαδικασία της επιλογής των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων του δημοσίου.

7. Όποιος επιλεγεί ως Συντονιστής για την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης, δυνάμει της απόφασης - προκήρυξης με αριθ. 1ΣΑΔ/2015 του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (με Α.Δ.Α.: 6ΕΡΚ465ΦΘΕ-ΡΙΦ) για την επιλογή των Συντονιστών των

Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, τοποθετείται ως Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης και από την έναρξη της λειτουργίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων που συστήνονται με το παρόν άρθρο, τοποθετείται ως Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κεντρικής Μακεδονίας.

8. Η ισχύς της παρ. 1 του παρόντος αρχίζει την 1η.1.2017.

Άρθρο 13

Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων

- Ο τίτλος του άρθρου 78 του ν. 3852/2010, τροποποιείται σε «Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων». Στο ως άνω άρθρο, όπου αναφέρεται η λέξη «μετανάστης», θα αντικαθίσταται με τις λέξεις «μετανάστης-πρόσφυγας».
- Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρονται τα “Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών”, εφεξής, νοούνται τα “Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων”.

Άρθρο 14

Τουριστικοί Δήμοι

Σε Δήμους, στα όρια των οποίων υπάρχουν δημοτικές ή τοπικές κοινότητες ή περιοχές χαρακτηρισμένες ως Τουριστικοί Τόποι, σύμφωνα με το Π.Δ. 899/1976, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 664/1977, ο χαρακτηρισμός «Τουριστικός» επεκτείνεται σε όλη την επικράτεια του υφιστάμενου Δήμου.»

Άρθρο 15

Ίδρυση αυτοτελούς γραφείου για θέματα αναπτηρίας και ευπαθών κοινωνικών ομάδων στις έδρες των Περιφερειών

Στην έδρα κάθε Περιφέρειας οργανώνεται και λειτουργεί, χωρίς απαραίτητα τη σύσταση νέων οργανικών θέσεων, αυτοτελές γραφείο για θέματα αναπτηρίας και ευπαθών κοινωνικών ομάδων, υπαγόμενο απευθείας στον Περιφερειάρχη, με κύρια αρμοδιότητα τη μελέτη και προώθηση μέτρων εξασφάλισης της προσβασιμότητας υποδομών και υπηρεσιών, συμβατικών και ηλεκτρονικών, στις υπηρεσίες της Περιφέρειας και άλλων διευκολύνσεων των ΑμεΑ, την προώθηση προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για την κατανόηση των αναγκών και δικαιωμάτων των ευπαθών ομάδων όπως ΑμεΑ, μετανάστες και Ρομά, τη συγκέντρωση και παρακολούθηση της νομοθεσίας στα πιο πάνω θέματα, τη μέριμνα για σχετική ενημέρωση των υπηρεσιών της Περιφέρειας, καθώς και την αμφίδρομη επικοινωνία της Περιφέρειας με φορείς και εκπροσώπους των ΑμεΑ και των άλλων ευπαθών κοινωνικών ομάδων ή και με φορείς που ασχολούνται με τα ως άνω θέματα.

Ο Περιφερειάρχης, με απόφασή του, δύναται να ορίζει ως αναπληρωτή του εντεταλμένο Περιφερειακό Σύμβουλο, για τη διαχείριση των θεμάτων και αρμοδιοτήτων του ως άνω γραφείου.

Άρθρο 16

Επιβοήθηση έργου αιρετών ΑμεΑ

Η παράγραφος 4 του άρθρου 11 του ν. 4369/2016 (Α' 33), εφαρμόζεται και στα ΑμεΑ με ποσοστό αναπτηρίας 67% και άνω τα οποία είναι αιρετοί σε Ο.Τ.Α. Α' η Β' βαθμού και στα οποία έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες με απόφαση του οικείου Δημάρχου ή Περιφερειάρχη, για όσο χρόνο διαρκεί η άσκηση αυτών των αρμοδιοτήτων τους.

Οι προβλεπόμενες την παράγραφο 4 του άρθρου 11 του ν. 4369/2016 δαπάνες βαρύνουν τον προϋπολογισμό του οικείου Ο.Τ.Α..

Άρθρο 17

Δημοτικοί ραδιοφωνικοί σταθμοί

1.- Δήμοι στους οποίους λειτουργούν, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ραδιοφωνικοί σταθμοί, δύνανται, ανεξαρτήτως της υφιστάμενης νομικής μορφής αυτών, να συστήσουν ανώνυμη εταιρία ειδικού σκοπού για τη λειτουργία του συγκεκριμένου ραδιοφωνικού σταθμού, η οποία θα λειτουργεί, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του Π.Δ. 25/1988 (Α' 10), κατά παρέκκλιση της παραγράφου 6 του άρθρου 21 του ν. 2218/1994 (Α' 90), των παραγράφων 3, 4 και 6 του άρθρου 265 του ν. 3463/2006 (Α' 114) και οποιασδήποτε άλλης αντίθετης διάταξης. Η σύσταση της εταιρίας αυτής γίνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων για τη σύσταση ανώνυμων εταιριών, κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2 του άρθρου 112 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως την 31^η Δεκεμβρίου 2016. Οι δημοτικές επιχειρήσεις με ειδικό σκοπό τη λειτουργία τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού σταθμού, που δεν λειτουργούν ως ανώνυμες εταιρίες, εξακολουθούν να λειτουργούν νόμιμα με το ίδιο νομικό καθεστώς που διέπει τη λειτουργία τους μέχρι σήμερα. Επιπροσθέτως, σε περίπτωση λύσης της υφιστάμενης δημοτικής επιχείρησης με ειδικό σκοπό τη λειτουργία τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού σταθμού, εφαρμόζεται αναλογικά η ως άνω παράγραφος 1. Η εν τοις πράγμασι λειτουργία του ραδιοφωνικού σταθμού διαπιστώνεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και η διαδικασία σύστασης της ανώνυμης εταιρίας ειδικού σκοπού γίνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων για τη σύσταση ανωνύμων εταιριών. Η ως άνω διαδικασία πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως την 31^η Δεκεμβρίου 2016.

2.- Εφόσον οι ως άνω Δήμοι έχουν την οικονομική δυνατότητα, μπορούν με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, να χρηματοδοτούν τη νεοσυσταθείσα Ανώνυμη Εταιρία. Το υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου προσωπικό της λειτουργούσας εταιρίας, μεταφέρεται εντός μηνός από την ολοκλήρωση της διαδικασίας σύστασης της Ανωνύμου Εταιρίας, με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου και κατατάσσεται σε θέσεις εργασίας με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα με αυτήν, που κατέχουν στη λειτουργούσα εταιρία, διατηρώντας πλήρως τα εργασιακά και ασφαλιστικά τους δικαιώματα.

Κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Άρθρο 18

Πειθαρχικές κυρώσεις αιρετών σε περίπτωση ποινικής καταδίκης

Στο άρθρο 236 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 3, ως εξής:

«Στους πειθαρχικές, αντιπειθαρχικές, πειθαρχιακούς συμβούλους, δημάρχους, δημοτικούς συμβούλους και συμβούλους δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων, που καταδικάσθηκαν με τελεσίδικη ή αμετάκλητη δικαστική απόφαση για πλημμελήματα, πλην όσων απαριθμούνται στην περίπτωση γ της παραγράφου 1 του παρόντος, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 149 του ν. 3528/2007, όπως ισχύει, εφόσον τα πλημμελήματα αυτά διεπράχθησαν με την ιδιότητά τους ως αιρετών και με αφορμή την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους ως αιρετών».

Άρθρο 19

Παράλειψη κρίσης σε θέση προϊσταμένου

Τα αρμόδια συμβούλια κατά την επιλογή προϊσταμένων οποιουδήποτε επιπέδου οργανικών μονάδων στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού δύνανται, με αιτιολογημένη απόφασή τους, να εξαιρούν από την επιλογή αυτή υποψήφιους υπαλλήλους, σε βάρος των οποίων εκκρεμεί, κατά το χρόνο της ενώπιόν τους κρίση, ποινική δίωξη σε βαθμό κακουργήματος.

Άρθρο 20

Ένδικα μέσα Ο.Τ.Α.

1. Οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και τα πάσης φύσεως νομικά πρόσωπα αυτών μπορούν να μην ασκήσουν ή να παραιτηθούν από ήδη ασκηθέντα ένδικα μέσα κατά αποφάσεων, με τις οποίες διατάσσεται η παραμονή ή η επάνοδος εργαζομένων στην εργασία τους, εφόσον οι ως άνω εργαζόμενοι έχουν παραιτηθεί από οποιαδήποτε χρηματική αξίωση κατά των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών, με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου οργάνου τους και κατά παρέκκλιση των άρθρων 72 και 176 του ν. 3852/2010. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση περί της παραίτησης από τα ένδικα μέσα, η οποία πρέπει να αναφέρεται ειδικώς στην ύπαρξη πιστώσεων στον προϋπολογισμό του φορέα για την κάλυψη της δαπάνης που προκύπτει από την άμεση συμμόρφωση προς τη δικαστική απόφαση, λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου και του προϊσταμένου της οικονομικής υπηρεσίας του φορέα.

2. Αποφάσεις περί μη άσκησης ή περί παραίτησης από ένδικο μέσο στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου, που εκδόθηκαν ως την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρούνται ως προς όλες τις συνέπειές τους, νόμιμες.

3. Αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των πάσης φύσεως νομικών προσώπων αυτών περί υποβολής προσφυγών σε διοικητικές αρχές, άσκηση, μη άσκηση ή παραίτηση από οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα ή μέσο, δικαστικό ή εξώδικο συμβιβασμό ή κατάργηση δίκης δεν εμπίπτουν στον υποχρεωτικό έλεγχο νομιμότητας του άρθρου 225 παρ. 1 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

Άρθρο 21

Νομική στήριξη υπαλλήλων Ο.Τ.Α.

Η περίπτωση (στ') της παραγράφου 5, του άρθρου 244 του ν.3852/2010, όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

«στ') Οι Δήμοι, οι Περιφέρειες και τα νομικά πρόσωπα αυτών καθώς και οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις υποχρεούνται να παρέχουν νομική υποστήριξη στους υπαλλήλους που υπηρετούν σε αυτούς, ενώπιον των Δικαστηρίων ή των Δικαστικών Αρχών, σε περίπτωση ποινικής δίωξης αυτών για αδικήματα που τους αποδίδεται ότι διέπραξαν κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. Η ανωτέρω νομική υποστήριξη δεν παρέχεται σε περίπτωση ποινικής δίωξης αυτών από καταγγελία εκ μέρους της Υπηρεσίας. Η νομική εκπροσώπησή τους συντελείται από δικηγόρο του δήμου ή της περιφέρειας, μετά από αίτηση του υπαλλήλου προς τον οικείο δήμαρχο ή περιφερειάρχη, θετική εισήγηση της Υπηρεσίας και απόφαση της οικονομικής επιτροπής. Σε περίπτωση που δεν υπηρετεί δικηγόρος με πάγια έμμισθη εντολή, η εκπροσώπηση γίνεται από πληρεξούσιο δικηγόρο, σύμφωνα και με τις διατάξεις των άρθρων 72 και 176 του ν. 3852/2010, αντιστοίχως. Οι πιο πάνω διατάξεις εφαρμόζονται και για τους αιρετούς των δήμων και των περιφερειών».

Άρθρο 22

Προσθήκη εδαφίου στο άρθρο 21 του Π.Δ. 75/2011

Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Π.Δ. 75/2011, προστίθεται εδάφιο, ως εξής: «Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας και ο Κανονισμός Προσωπικού των Π.Ε.Δ. εγκρίνονται από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και δημοσιεύονται με μέριμνα αυτής την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Άρθρο 23

Ανάθεση καθηκόντων σε υπαλλήλους Περιφερειακών Ενοτήτων νησιωτικών περιοχών

Σε νησιωτικές περιοχές επιτρέπεται, με απόφαση του αρμοδίου Οργάνου, η ανάθεση σε υπάλληλο καθηκόντων άλλης Περιφερειακής ενότητας από αυτήν που έχει τοποθετηθεί, εφόσον αυτά εμπίπτουν στον κλάδο και την ειδικότητα του υπαλλήλου. Στην περίπτωση αυτή, ο χρόνος απασχόλησης δεν θα υπερβαίνει τον μέγιστο αριθμό των εκτός έδρας μετακινήσεων που δικαιούται ο υπάλληλος ετησίως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Ο.Τ.Α. ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Άρθρο 24

Όροι σύστασης θέσης Γενικού Γραμματέα Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Η παρ. 1 του άρθρου 161 του ν. 3584/2007 (Α' 143), όπως ισχύει, αντικαθίσταται. ως εξής: «Δήμοι και Σύνδεσμοι Δήμων, εφόσον έχουν ανάλογη οικονομική δυνατότητα, μπορούν να συνιστούν θέση μετακλητού Γενικού Γραμματέα στον οργανισμό εσωτερικής τους υπηρεσίας».

Άρθρο 25

Αριθμός Γενικών Διευθύνσεων Δήμων

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 10 του ν. 3584/2007 (Α' 143), αντικαθίσταται, ως εξής:

«Ειδικά στους Δήμους Αθηναίων και Θεσσαλονίκης, μπορεί να συσταθούν μέχρι τρεις (3) Γενικές Διευθύνσεις, για τους δε Δήμους Πειραιώς, Νίκαιας-Αγ. Ιωάννη Ρέντη, Περιστερίου, Καλλιθέας, Λαρισαίων, Ηρακλείου Κρήτης, Πατρέων, Βόλου και Ιωαννίτων, μέχρι δύο (2) Γενικές Διευθύνσεις και, σε κάθε περίπτωση, τουλάχιστον μία (1)».

Άρθρο 26

Αναπλήρωση Προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης Ο.Τ.Α..

Η παράγραφος 1 του άρθρου 100 του ν. 3584/2007 (Α' 143), όπως ισχύει, αντικαθίσταται, ως εξής:

«1. Τον προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, που απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο ανώτερος κατά βαθμό προϊστάμενος των υποκείμενων οργανικών μονάδων και επί ομοιοβάθμων ο προϊστάμενος που έχει ασκήσει για περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊσταμένου. Σε περίπτωση αδυναμίας αναπλήρωσης του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης ή της Διεύθυνσης, κατά το προηγούμενο εδάφιο, το αρμόδιο για το διορισμό όργανο, μπορεί να ορίσει ως αναπληρωτή προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης έναν από τους προϊσταμένους των υποκείμενων οργανικών μονάδων».

Άρθρο 27

Προσθήκη εδαφίων στο άρθρο 32 του ν. 3013/2002

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 32 του ν. 3013/2002 (Α' 102), προστίθενται τα ακόλουθα δύο εδάφια:

«Συνιστάται μία (1) επιπλέον ενιαία θέση Ειδικού Συμβούλου ή Ειδικού Συνεργάτη, η οποία καλύπτεται αποκλειστικώς, με απόσπαση υπαλλήλου από οποιονδήποτε φορέα του δημόσιου τομέα και μία (1) επιπλέον ενιαία θέση η οποία καλύπτεται αποκλειστικώς, με απόσπαση

υπαλλήλου από οποιονδήποτε φορέα του δημόσιου τομέα. Η απόσπαση γίνεται, κατά παρέκκλιση των κειμένων γενικών ή ειδικών διατάξεων, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ύστερα από υπόδειξη του προς απόσπαση υπαλλήλου, από τον Έλληνα Επίτροπο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή».

2. Η παράγραφος 2, του άρθρου 32 του ν. 3013/2002, αντικαθίσταται, ως εξής:

«2. Οι προσλαμβανόμενοι και ο αποσπώμενος, αντιστοίχως, στις θέσεις της προηγούμενης παραγράφου, διατίθενται για τις ανάγκες του Γραφείου στην Ελλάδα, του εκάστοτε Έλληνα Επιτρόπου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης».

Άρθρο 28

Σύσταση θέσης ειδικού γραμματέα στην Ένωση Περιφερειών Ελλάδας

1. Στην Ένωση Περιφερειών Ελλάδας συστήνεται θέση ειδικού γραμματέα για την ανθρωπιστική κρίση και κοινωνική ευθύνη.

Ο ειδικός γραμματέας έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

Α) Την εκπόνηση προγραμμάτων αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης και κοινωνικής ευθύνης, σε συνεργασία με τους φορείς του δημόσιου τομέα, τις περιφέρειες, τους δήμους και τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς.

Β) Τον συντονισμό των υπηρεσιών των περιφερειών κατά την υλοποίηση πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης και κοινωνικής ευθύνης.

Γ) Την ενθάρρυνση και υποστήριξη πολιτικών κοινωνικής ευθύνης για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης.

Δ) Τη μελέτη και την εισήγηση μέτρων για τη βελτίωση και προαγωγή πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης και κοινωνικής ευθύνης.

2. Ο ειδικός γραμματέας διορίζεται με απόφαση του προέδρου της ένωσης περιφερειών και η θητεία του ορίζεται τριετής.

3. Ο διορισμός του γίνεται κατόπιν επιλογής στο πλαίσιο σχετικής δημόσιας προκήρυξης. Ο ειδικός γραμματέας πρέπει να κατέχει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και να διαθέτει αξιόλογη διοικητική εμπειρία.

4. Εφόσον συντρέχουν τα ανωτέρω προσόντα είναι επιτρεπτός ο διορισμός υπαλλήλων και λειτουργών του Δημοσίου τομέα, ανεξάρτητα από τη σχέση με την οποία υπηρετούν, κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής διάταξης.

5. Σε περίπτωση αποχώρησής τους από την παραπάνω θέση, οι εν λόγω υπάλληλοι επανέρχονται αυτοδικαίως στην θέση που κατείχαν πριν το διορισμό τους.

6. Οι αποδοχές του ειδικού γραμματέα είναι ίσες με τις αποδοχές του εκτελεστικού γραμματέα των περιφερειών.

Άρθρο 29

Χρόνος έναρξης ισχύος διορισμού Γενικού Γραμματέα, Ειδικών Συμβούλων και Συνεργατών Δημάρχων

Οι αποφάσεις δημάρχων που αφορούν στο διορισμό Γενικών Γραμματέων Δήμων, Ειδικών Συμβούλων, Επιστημονικών Συνεργατών, Ειδικών Συνεργατών, σύμφωνα με τα άρθρα 161 και 163 του ν. 3584/2007, ισχύουν από την ημερομηνία υπογραφής της σχετικής απόφασης και όχι

από την ημερομηνία δημοσίευσης της στο ΦΕΚ, εφόσον αυτή πραγματοποιείται εντός δύο μηνών.

Άρθρο 30

Προσθήκη στην παράγραφο 7 του άρθρου 93 του ν. 3852/2010

Στην παράγραφο 7 του άρθρου 93του ν.3852/2010, όπως ισχύει, μετά τη φράση «Δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ.», προστίθεται η φράση «ή υπάλληλοι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, καθώς και των νομικών προσώπων, ιδρυμάτων και συνδέσμων αυτών».

Άρθρο 31

Μεταφορά προσωπικού στους Ο.Τ.Α.

1.Η παράγραφος 5 του άρθρου 241 του ν.3463/2006 (Α' 114), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. α. Το μόνιμο προσωπικό, το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου, οι νομικοί σύμβουλοι, καθώς και οι δικηγόροι με σχέση έμμισθης εντολής, που υπηρετούν στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των ΟΤΑ και τα οποία καταργούνται, καθίστανται αυτοδικαίως προσωπικό του οικείου δήμου, με την ίδια σχέση εργασίας και έμμισθη εντολή. Το προσωπικό αυτό καταλαμβάνει κενές οργανικές θέσεις, αντίστοιχες της κατηγορίας, του κλάδου/ ειδικότητας του και αν δεν υπάρχουν κατατάσσεται σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις, οι οποίες στην πρώτη τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας θα προβλεφθούν ως οργανικές. Οι δημιουργούμενες θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου παραμένουν προσωποπαγείς και καταργούνται μόλις κενωθούν με οποιοδήποτε τρόπο. Κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει το ίδιο θέμα καταργείται».

β. Δικηγόροι με σχέση έμμισθης εντολής των ανωνύμων εταιρειών των ΟΤΑ, που κατά τη δημοσίευση του παρόντος βρίσκονται σε διαδικασία λύσης ή εκκαθάρισης ή έχουν λυθεί και τεθεί σε εκκαθάριση, μεταφέρονται με αίτησή τους σε ΟΤΑ που συμμετείχε στο κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας, σε κενή οργανική θέση, με σχέση έμμισθης εντολής, κατόπιν απόφασης του οικείου δημοτικού συμβουλίου.

γ. Δικηγόροι με σχέση έμμισθης εντολής διαδημοτικών ή αμιγών επιχειρήσεων του Π.Δ.410/1995, που κατά τη δημοσίευση του παρόντος βρίσκονται σε διαδικασία λύσης ή εκκαθάρισης ή έχουν λυθεί και τεθεί σε εκκαθάριση, μεταφέρονται με αίτησή τους στον οικείο δήμο σε κενή οργανική θέση με σχέση έμμισθης εντολής, κατόπιν απόφασης του οικείου δημοτικού συμβουλίου.

δ. Συμβάσεις μίσθωσης έργου, που έχουν συναφθεί από τα καταργούμενα νομικά πρόσωπα, εκτελούνται από τον οικείο δήμο, μέχρι τη λήξη τους.

2. Συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ή άλλους Διεθνείς Οργανισμούς ή προγράμματα που επιδοτούνται από εθνικούς πόρους και υλοποιούνται από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου των ΟΤΑ ή που υλοποιούνται από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου των ΟΤΑ τα οποία καταργήθηκαν, μπορεί να υπαχθούν στον οικείο δήμο που αναλαμβάνει τα προγράμματα ή την εκπλήρωση των σκοπών του καταργούμενου ΝΠΔΔ, εφόσον προβλέπεται από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση εκάστου

προγράμματος ως δυνητικός φορέας υλοποίησης των σχετικών υπηρεσιών ο δήμος. Η υπαγωγή των προγραμμάτων στο δήμο, γίνεται με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου. Τα υπαχθέντα προγράμματα, συνεχίζουν να υλοποιούνται από τον οικείο δήμο, ο οποίος θεωρείται καθολικός διάδοχος ως προς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτά, στα οποία περιλαμβάνονται και όσα απορρέουν από συμβάσεις μίσθωσης έργου ή συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, οι οποίες, όπου τούτο απαιτείται, συνεχίζονται μέχρι τη λήξη τους. Οι συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ανανεώνονται ή παρατείνονται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 21 του ν.2190/1994, όπως ισχύει. Η υπαγωγή των προγραμμάτων στο δήμο ισχύει από την κατάργηση του ν.π.δ.δ. ή από 1/7/2016, όπου συντρέχει περίπτωση.

Άρθρο 32

Νομική υποστήριξη Ανεξάρτητων Αρχών

1. Για την κάλυψη αναγκών των Ανεξάρτητων Αρχών σε υπηρεσίες παροχής νομικής υποστήριξης μπορούν να αποσπώνται δικηγόροι με έμμισθη εντολή από το Δημόσιο, Ο.Τ.Α. Α' και Β' Βαθμού, Ν.Π.Δ.Δ. ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται από τον ν. 1892/1990 (Α` 101), έπειτα από πρόταση του αρμοδίου προς πρόσληψη οργάνου της Ανεξάρτητης Αρχής και απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα στον οποίο υπηρετεί ο δικηγόρος, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη. Η απόσπαση διαρκεί τρία (3) έτη και μπορεί να παρατείνεται μία ή περισσότερες φορές για ίσο χρόνο κάθε φορά. Ο χρόνος υπηρεσίας των έμμισθων δικηγόρων που διανύεται με απόσπαση λογίζεται, για όλες τις συνέπειες, ως συνεχής πραγματική υπηρεσία στις οργανικές τους θέσεις.

2. Στο άρθρο 1 του ν. 3074/2002, όπως ισχύει, προστίθενται παρ. 12, ως εξής:

«12. Για τη νομική υποστήριξη του έργου του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης συνιστώνται δύο (2) θέσεις δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής. Οι θέσεις αυτές καλύπτονται μόνο με απόσπαση δικηγόρων με έμμισθη εντολή από το Δημόσιο, Ο.Τ.Α. Α' και Β' Βαθμού, Ν.Π.Δ.Δ. ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται από τον ν. 1892/1990 (Α` 101), έπειτα από πρόταση του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη. Η απόσπαση διενεργείται, κατά παρέκκλιση των γενικών και ειδικών διατάξεων, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, διαρκεί τρία (3) έτη και μπορεί να παρατείνεται μία ή περισσότερες φορές για ίσο χρόνο κάθε φορά».

Άρθρο 33

Τροποποίηση άρθρου 243 του ν. 3852/2010

Τα εδάφια α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 243 του ν. 3852/2010 αντικαθίστανται, ως εξής:

«2. Το έργο των ειδικών συμβούλων, των ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών Περιφερειαρχών και Αντιπεριφερειαρχών δεν είναι ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του δικηγόρου, ούτε αναστέλλει την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος. Για όσους έχουν την ιδιότητα του ελευθερου επαγγελματία σε άλλο τομέα δραστηριότητας, η άσκηση του ελευθέρου επαγγέλματος είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση καθηκόντων του ειδικού συμβούλου, του

ειδικού συνεργάτη και επιστημονικού συνεργάτη, μπορούν όμως να εξαιρεθούν από τον περιορισμό του παρόντος εδαφίου, με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη ή Αντιπεριφερειάρχη.

Άρθρο 34

Μετατάξεις προσωπικού στο Δημόσιο και τους Ο.Τ.Α.

1. Στο άρθρο 33 του ν. 4305/2014 προστίθεται παράγραφος (5), ως εξής:

«5.Οι διατάξεις του άρθρου 35 παρ. 5 του ν. 4024/2011, εξακολουθούν να ισχύουν και μετά τη δημοσίευση του ν. 4305/2014 και μέχρι την πλήρη εφαρμογή του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας. Η ισχύς της παρούσας παραγράφου ανατρέχει στο χρόνο έναρξης της ισχύος του ν. 4305/2014».

2. α. Το εδάφιο β' του άρθρου 183 του ν. 3584/2007, όπως ισχύει, τροποποιείται, ως εξής:

«Σε περίπτωση που δεν υπάρχει κενή θέση, η μετάταξη γίνεται με μεταφορά της θέσης, σε ειδικότητα αντίστοιχη του τίτλου σπουδών που κατέχει ο μετατασόμενος ή παρεμφερούς με τις υπάρχουσες, του κλάδου μόνιμου προσωπικού, ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου. Αποφάσεις που έχουν ληφθεί, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 35 του ν. 4024/2011, ή των διατάξεων του άρθρου 183, του Ν. 3584/2007 , όπως ισχύει, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος θεωρούνται νόμιμες».

3. Το εδάφιο β' της παραγράφου 5 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 (Α'138), όπως ισχύει, τροποποιείται, ως εξής:

«Σε περίπτωση που δεν υπάρχει κενή θέση, η μετάταξη γίνεται με μεταφορά της θέσης, ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου».

4. Αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 35 του ν.4024/2011 ή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 (Α'138), όπως ισχύει, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, θεωρούνται νόμιμες. Το προσωπικό αυτό καταλαμβάνει κενές οργανικές θέσεις, αντίστοιχες της κατηγορίας, του κλάδου/ειδικότητας του και, αν δεν υπάρχουν, κατατάσσεται σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις, οι οποίες στην πρώτη τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας θα προβλεφθούν ως οργανικές. Οι δημιουργούμενες θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου παραμένουν προσωποπαγείς και καταργούνται, μόλις κενωθούν με οποιοδήποτε τρόπο.

Άρθρο 35

Αποσπάσεις προσωπικού

Υπάλληλοι δημοσίων υπηρεσιών που είχαν αποσπασθεί σε Ο.Τ.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 2β του ν. 2344/1995 και του άρθρου 64 του ν. 1416/1984, μπορούν να αιτηθούν απόσπαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 247 παρ. 1 του ν. 3852/2010 και του άρθρου 73 παρ. 5 του ν. 3584/2007, αντίστοιχα, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, χωρίς να απαιτείται πάροδος τριετίας από τη λήξη της προηγούμενης απόσπασης. Αποσπάσεις που έχουν πραγματοποιηθεί, πριν από τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του παρόντος άρθρου, θεωρούνται νόμιμες.

Άρθρο 36

Κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών Δήμων

Για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών δήμων που ασκούν διοικητική υποστήριξη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 95 παρ. 2 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει, μπορεί να αποσπώνται υπάλληλοι από τους εξυπηρετούμενους δήμους. Η απόσπαση έχει διάρκεια έως δύο (2) έτη, μπορεί να παραταθεί για ένα (1) επιπλέον έτος και διενεργείται με κοινή απόφαση των οικείων δημάρχων. Οι αποδοχές των αποσπασμένων υπαλλήλων καταβάλλονται από τον φορέα προέλευσης, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 23 του ν. 4354/2015.

Άρθρο 37

Απόσπαση- Μετάταξη υπαλλήλων Κ.Ε.Π. με αναπηρία ή με χρόνιες παθήσεις

Υπάλληλοι των Κ.Ε.Π., οι οποίοι για το διορισμό τους έλαβαν επιπλέον μόρια λόγω εντοπιότητας, με υποχρέωση παραμονής στην υπηρεσία τοποθέτησης, δύνανται να αποσπασθούν ή να μεταταχθούν σε άλλο Κ.Ε.Π. της επιλογής τους, πριν την παρέλευση του υποχρεωτικού χρόνου παραμονής, εφόσον βεβαιώνεται αρμοδίως ότι έχουν ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω ή πάσχουν από δυσίατο ή από ανίατο νόσημα.

Άρθρο 38

Πρόβλεψη για υπαλλήλους με αναπηρία και γονείς, συζύγους και κηδεμόνες ατόμων με αναπηρία

Από την ρύθμιση του άρθρου 36 του ν. 4250/2014, εξαιρούνται οι εργαζόμενοι, οι οποίοι είναι, είτε οι ίδιοι, άτομα με αναπηρία ή γονείς, σύζυγοι και κηδεμόνες ατόμων με αναπηρία και έχουν προσληφθεί μέσω των προστατευτικών διατάξεων του ν. 1648/1986 και του ν. 2643/1998 στο στενό και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, Δ.Ε.Κ.Ο., Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και εν γένει εξαιρούνται τα άτομα με αναπηρία με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, όπως και οι γονείς, σύζυγοι, κηδεμόνες που βαρύνονται φορολογικά από άτομα με αναπηρία με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, οι οποίοι έχουν προσληφθεί και εργάζονται με γενικές προκηρύξεις, στο στενό και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, Δ.Ε.Κ.Ο. Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.

Άρθρο 39

Θέματα εργαζομένων Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού

1. Στις ρυθμίσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 4368/2016, υπάγονται και οι Ο.Τ.Α. β' βαθμού.
2. Στο τέλος του δεύτερου (β') εδαφίου της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου (ΣΤ1) της παραγράφου (ΣΤ') του ν. 4093/2012 (Α` 222), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Ομοίως εξαιρούνται και οι διορισμοί σε θέσεις κλάδου ΔΕ Χειριστών Μηχανημάτων Έργου, για τους οποίους απαιτείται απόφαση κατανομής της παραγράφου 5 του άρθρου 11 του ν. 3833/2010».

3. Κενές θέσεις μονίμου προσωπικού κατηγορίας Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ) σε υπηρεσίες καθαριότητας ή τεχνικών υπηρεσιών (εργάτες) των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού και νοσηλευτικών ιδρυμάτων μπορούν να καλύπτονται και από πολίτες που μέχρι σήμερα δεν είχαν τη δυνατότητα εργασιακής απασχόλησης, λόγω της μη κατοχής των προβλεπόμενων εκ του άρθρου 25 του Π.Δ. 50/2001 (Α' 39) προϋποθέσεων «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημοσίου τομέα», όπως ισχύει, να συμμετέχουν σε προκηρύξεις για την κάλυψη θέσεων εργασίας. Εκκρεμούσες για το λόγο αυτό μετατροπές συμβάσεων έργου και ορισμένου χρόνου σε αορίστου που προέκυψαν, μετά από δικαστικές αποφάσεις και αφορούν στους συγκεκριμένους κλάδους ολοκληρώνονται, εφόσον πληρούνται όλες οι άλλες νόμιμες προϋποθέσεις.

4. Στο άρθρο 33 του ν. 4354/2016 προστίθεται η φράση:

«Οι απόφοιτοι των σχολών που καταργήθηκαν με το νόμο 576/77 καθώς και οι απόφοιτοι των ΚΑΤΕΕ συνεχίζουν να κατατάσσονται στα μισθολογικά κλιμάκια της ΤΕ κατηγορίας».

5. Η διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 26 του ν. 4325/2015 (Α' 47) τροποποιείται, ως εξής: Η φράση «με πράξη του οικείου δημάρχου» διορθώνεται στο ορθό «με πράξη του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου».

Άρθρο 40

Προθεσμία σύναψης συμβάσεων έκτακτου προσωπικού

Στην προθεσμία των διατάξεων του άρθρου 20 του ν. 4305/2014 (Α' 237) συμπεριλαμβάνονται οι προσλήψεις οι οποίες πραγματοποιούνται με την έκδοση υπουργικών αποφάσεων, που αφορούν στην έγκριση απασχόλησης προσωπικού σε υπηρεσίες ανταποδοτικού χαρακτήρα του άρθρου 205 του ν. 3584/2007 (Α' 143), όπως επίσης και του αμιγώς αμειβομένου, από την καταβολή αντιτίμου και λοιπών αντικαταβολών, προσωπικού. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής, οι συμβάσεις δεν επιτρέπεται να συναφθούν και απαιτείται εκ νέου υποβολή αιτήματος για έκδοση εγκριτικής απόφασης.

Άρθρο 41

Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού για εκτέλεση έργων με αυτεπιστασία

Η παράγραφος 6, του άρθρου 40 του ν. 4024/2011 καταργείται.

Άρθρο 42

Αναγνώριση προϋπηρεσίας των εργαζομένων σε κοινωνικά προγράμματα που υλοποιήθηκαν από Αναπτυξιακές Εταιρίες Ο.Τ.Α.

Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 4354/2015 επεκτείνονται και στους εργαζόμενους που απασχολήθηκαν σε κοινωνικά προγράμματα που υλοποιήθηκαν από Αναπτυξιακές Εταιρίες Ο.Τ.Α..

Άρθρο 43

Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Δικτύων Δήμων & Περιφερειών

1. Τα Δίκτυα Δήμων και Περιφερειών του άρθρου 101 του ν. 3852/2010 καθίστανται δικαιούχοι:

α) του άρθρου 100 του ν. 3852/2010, κατ' εξαίρεση της παραγράφου 3 του άρθρου 267 του ν. 3463/2006,

β) των άρθρων 48 και 49 του ν. 4314/2014, τα οποία εφαρμόζονται αναλογικά.

2. Τα Δίκτυα Δήμων και Περιφερειών της παρ. 1 δύνανται να παρέχουν Τεχνική Υποστήριξη σε Δήμους και Περιφέρειες που υλοποιούν έργα ενταγμένα σε Περιφερειακά ή Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ν. 4314/2014.

3. Για την κάλυψη επειγουσών αναγκών είναι δυνατή η πρόσληψη τεχνικού και επιστημονικού προσωπικού στα Δίκτυα Δήμων και Περιφερειών της παρ. 1, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, χωρίς την εφαρμογή στην περίπτωση αυτή των διατάξεων του ν. 2190/1994.

Άρθρο 44

Μεταφορά μεταναστών - προσφύγων

Επιτρέπεται η μεταφορά προσφύγων - προσφύγων με επιβατικά οχήματα ιδιοκτησίας των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, από και προς τις δομές φιλοξενίας ή όπου αλλού κριθεί αναγκαίο, μετά από απόφαση του οικείου δημάρχου ή περιφερειάρχη.

Άρθρο 45

Προσθήκη εδαφίου στην παράγραφο 2 του άρθρου 245 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων

Προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο στην παράγραφο 2 του άρθρου 245 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων:

«Μετά τη σύσταση του Συνδέσμου, όλες οι αποφάσεις που αφορούν το Σύνδεσμο λαμβάνονται από το Διοικητικό του Συμβούλιο».

Άρθρο 46

Υλοποίηση αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων, ανεξαρτήτως κατανομής οργανικών θέσεων και προβλεπόμενων προσόντων

Στην παράγραφο 21 του άρθρου 9 του ν. 4057/2012 προστίθεται τελευταίο εδάφιο, ως εξής:

«Για τους διοριστέους, σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, η σχετική απόφαση κατανομής έχει αποκλειστικά διαπιστωτικό χαρακτήρα και η έλλειψή της δεν αναστέλλει την υποχρέωση συμμόρφωσης του υπόχρεου Ν.Π.Δ.Δ.».

Άρθρο 47

Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν δημοσίους υπαλλήλους και υπαλλήλους Ο.Τ.Α. που υπηρετούν σε παραμεθόριο περιοχή

Κατά την αληθή έννοια της παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 1943/1991, όπως ίσχυσε μέχρι την κατάργησή της με την παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4002/2011 α) Για τον υπολογισμό της

δεκαετούς υποχρεωτικής παραμονής του υπαλλήλου στην προβληματική περιοχή συνυπολογίζεται και ο χρόνος της αποχής του από την υπηρεσία, λόγω λήψης άδειας ανατροφής ανήλικων τέκνων. Σε περίπτωση συνταξιοδότησης του δικαιούχου της επιδότησης, η δήλωση παραμονής επί μια δεκαετία αφορά στο συνολικό χρόνο από την τοποθέτηση, μετάθεση ή μετάταξή του στην ίδια προβληματική περιοχή και δεν λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός χρόνος παραμονής από τη λήψη της επιδότησης, εφόσον κατά την αποχώρηση του υπαλλήλου αυτός έχει ήδη συμπληρωμένη την αθροιστικά υπολογιζόμενη χρονική διάρκεια της δεκαετίας στην ίδια περιοχή και β) Σε περίπτωση που από υπαιτιότητα των υπαλλήλων δεν τηρηθεί η δέσμευση της υποχρεωτικής παραμονής τους στην προβληματική περιοχή επί μία συνολική δεκαετία όπως ορίζεται ανωτέρω, το ποσό της επιδότησης καταλογίζεται, με απόφαση του αρμόδιου διατάκτη και αναζητείται υποχρεωτικώς, ως αχρεωστήτως καταβληθέν ποσόν, πλέον τόκων και εξόδων. Ως υπαιτιότητα νοείται η εκ δόλου ή βαρείας αμέλειας του υπαλλήλου παράβαση των όρων και προϋποθέσεων του νόμου ή η αποχώρηση από την υπηρεσία για οποιοδήποτε λόγο ή εγκατάλειψη της υπηρεσίας, πριν από τη συμπλήρωση του συνολικού χρόνου της δεκαετίας.

Άρθρο 48

Θέματα λύσης επιχειρήσεων Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού

1. Σε περίπτωση λύσης ανώνυμης εταιρίας, της οποίας ποσοστό τουλάχιστον ή ίσο με το 90% του μετοχικού της κεφαλαίου ανήκει στην οικεία Περιφέρεια, το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου μεταφέρεται στην οικεία Περιφέρεια, με την ίδια σχέση εργασίας, ύστερα από απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου.

Το μεταφερόμενο προσωπικό κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις, αντίστοιχες των τυπικών προσόντων του, με απόφαση του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, λαμβανομένης υπόψη της προϋπηρεσίας του για κάθε μισθολογική, βαθμολογική και ασφαλιστική συνέπεια.

2. Σε περίπτωση λύσης αναπτυξιακής ανώνυμης εταιρίας πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, της οποίας ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το 90% του μετοχικού της ιδιωτικού δικαίου, αορίστου ή ορισμένου χρόνου, μεταφέρεται στην οικεία Περιφέρεια, με την ίδια σχέση εργασίας, ύστερα από απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου.

3. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 111 του ν. Ν.3852/2010 προστίθεται στοιχείο γ), ως εξής:

«Σε περίπτωση λύσης αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρίας, της οποίας εταίροι είναι μόνον δήμοι, ή της οποίας ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το 90% του μετοχικού της κεφαλαίου ανήκει σε Ο.Τ.Α., το προσωπικό που απασχολείται σε αυτή με συμβάσεις εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου μεταφέρεται με την ίδια σχέση εργασίας σε οποιονδήποτε από τους εταίρους δήμους και κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις εργασίας με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου. Στην περίπτωση που στους ανωτέρω δήμους, που είναι μέλη της υπό λύση αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας, δεν υφίστανται κενές οργανικές θέσεις, οι εργαζόμενοι εντάσσονται σε προσωποπαγείς θέσεις, οι οποίες συνιστώνται με την ανωτέρω απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου. Οφειλές των ανωτέρω επιχειρήσεων προς το Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και προς τρίτους, περιλαμβανομένων και δεδουλευμένων αποδοχών του μεταφερόμενου προσωπικού τους, μπορούν να καταβάλλονται από τους δήμους εταίρους αυτών κατά το λόγο της συμμετοχής τους στο εταιρικό κεφάλαιο της επιχείρησης, μετά από αιτιολογημένη απόφαση

του οικείου δημοτικού συμβουλίου. Το μεταφερόμενο προσωπικό κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις, αντίστοιχες των τυπικών προσόντων του, με απόφαση του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, λαμβανομένης υπόψη της προϋπηρεσίας του για κάθε μισθολογική, βαθμολογική και ασφαλιστική συνέπεια».

4. Οι παράγραφοι 7 , 7α , 7β , 8 και 9, του άρθρου 109 του ν. 3852/2010, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, αντικαθίστανται, ως εξής:

«7. Η ζημία που υφίσταται κατά τη συγχώνευση κοινωφελών επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. ή Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) σε νέα κοινωφελή επιχείρηση ή Δ.Ε.Υ.Α., μεταφέρεται στον ισολογισμό έναρξης της νέας επιχείρησης. Το μέρος της ζημίας αυτής, για το οποίο υπήρχε δικαίωμα μεταφοράς από τα συγχωνεύμενα νομικά πρόσωπα στα επόμενα έτη με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του Κ.Φ.Ε., μεταφέρεται για συμψηφισμό με βάση τις διατάξεις του ίδιου ως άνω άρθρου.

8. Από 1.1.2011 η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Μείζονος περιοχής Βόλου (Δ.Ε.Υ.Α.Μ.Β.) διέπεται σχετικά με την εν γένει λειτουργία της από τις σχετικές διατάξεις του ν. 1069/1980. Οι αντίστοιχες διατάξεις του ν. 890/1979 καταργούνται. Η θητεία του παρόντος διωικητικού συμβουλίου λήγει με την εγκατάσταση του νέου, το οποίο ορίζεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 1069/1980.

9. α) Σε περίπτωση λύσης κοινωφελούς επιχείρησης ή Δ.Ε.Υ.Α. ή ανώνυμης εταιρίας Ο.Τ.Α. της οποίας ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το 90% του μετοχικού της κεφαλαίου ανήκει στον οικείο Ο.Τ.Α., το προσωπικό της με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου, εφόσον απασχολείτο πραγματικά κατά την 30η.05.2011, μεταφέρεται στον αντίστοιχο Ο.Τ.Α. ή Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. αυτού, με την ίδια σχέση εργασίας, με την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου για τη λύση της εταιρίας ή της επιχείρησης ή με ειδική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, εφόσον μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος έχει ήδη εκδοθεί η απόφαση για την λύση της. Συμβάσεις έργου που έχουν συναφθεί από τις επιχειρήσεις που λύονται εκτελούνται από τον αντίστοιχο φορέα άσκησης των σχετικών αρμοδιοτήτων.

Το μεταφερόμενο προσωπικό κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις, αντίστοιχες των τυπικών προσόντων του, με απόφαση του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, λαμβανομένης υπόψη της προϋπηρεσίας του για κάθε μισθολογική, βαθμολογική και ασφαλιστική συνέπεια.

βα) Οφειλές των κοινωφελών επιχειρήσεων και Δ.Ε.Υ.Α., καθώς και των αμιγών επιχειρήσεων του Π.Δ.. 410/1995 που λύθηκαν, προς το Ελληνικό Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και προς τρίτους, περιλαμβανομένων και δεδουλευμένων αποδοχών του μεταφερόμενου προσωπικού τους, μπορούν να καταβάλλονται από τον οικείο δήμο, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

ββ) Οι παραπάνω οφειλές προς το Ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία απαλλάσσονται από πρόσθετους φόρους, πρόστιμα, προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής και κάθε μορφής επιβαρύνσεις. Ειδικότερα, οφειλές που βεβαιώθηκαν ταμειακά στις Δ.Ο.Υ. σε βάρος των αναφερόμενων στην παρούσα παράγραφο επιχειρήσεων:

(ββα) διαγράφονται, έπειτα από τη λήψη απόφασης αναδοχής των οφειλών από το οικείο δημοτικό συμβούλιο και με πράξεις της βεβαιούσας εν ευρείᾳ έννοια αρχής και

(βββ) βεβαιώνονται σε βάρος του οικείου Ο.Τ.Α. μόνο για τα ποσά των κύριων οφειλών που ορίζονται στα προηγούμενα εδάφια της παρούσας παραγράφου, με βάση χρηματικό κατάλογο που συντάσσεται σε βάρος του, για το ποσό της κύριας οφειλής, όπως αυτό προκύπτει από εκδοθείσες πράξεις επιβολής προστίμων ή αποφάσεων καταλογισμού ή φύλλα ελέγχου ή πράξεις προσδιορισμού φόρου προστιθέμενης αξίας, καθώς και από το φόρο εισοδήματος ή παρακρατούμενους φόρους, έστω και αν τα ανωτέρω έχουν καταστεί απρόσβλητα, λόγω απόρριψης τελεσίδικα των προσφυγών που ασκήθηκαν εναντίον τους ή άπρακτης παρόδου της προθεσμίας της προσφυγής.

γ) Οι ρυθμίσεις της προηγούμενης περίπτωσης εφαρμόζονται αναλογικά και για οφειλές των:

γα) ανωνύμων και αναπτυξιακών εταιριών των οποίων οι εταίροι είναι αποκλειστικά Ο.Τ.Α. ή και νομικά τους πρόσωπα ή

γβ) ανωνύμων και αναπτυξιακών εταιριών, που οι Ο.Τ.Α. και οι λοιποί φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης κατέχουν την πλειοψηφία του εταιρικού τους κεφαλαίου. Το ύψος των οφειλών, που δύναται να αναλάβει ο κάθε φορέας, προκύπτει από το λόγο συμμετοχής του στο εταιρικό κεφάλαιο. Στην περίπτωση που μέτοχος είναι περιφέρεια ή ήταν τέως νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της οποίας αυτή έχει υπεισέλθει, η αναδοχή και η καταβολή των οφειλών που της αναλογούν γίνεται, έπειτα από αιτιολογημένη απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, εφόσον τελούν υπό εκκαθάριση ή λυθούν και τεθούν υπό εκκαθάριση μέχρι τις 30.03.2017.

5. Αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες Περιφερειών και εταιρείες στις οποίες συμμετέχουν οι εταιρείες αυτές με ποσοστό μεγαλύτερο του 50%, οι οποίες ασκούν επιχειρηματική - οικονομική δραστηριότητα και είτε δεν έχουν τηρήσει τις υποχρεώσεις του άρθρου 17 του ν. 3812/2009 και του άρθρου 10 παρ. 2 του ν. 4071/2012, είτε συντρέχουν σε αυτές οι προϋποθέσεις της παραγράφου 9 του άρθρου 194 του ν. 3852/2010 και δεν έχουν λυθεί μέχρι σήμερα, μπορούν να λύονται και να τίθενται υπό εκκαθάριση με τους όρους του παρόντος. Η διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου και της λύσεως των εταιρειών αυτών γίνεται με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου που λαμβάνεται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Περίληψη της απόφασης αυτής, μετά την έγκρισή της, δημοσιεύεται στο ΦΕΚ. Με την ίδια απόφαση ορίζεται εκκαθαριστής και καθορίζονται η διαδικασία, οι υποχρεώσεις, τα δικαιώματα, ο χρόνος ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης, η αμοιβή του εκκαθαριστή και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την διενέργεια της εκκαθάρισης. Ρυθμίζεται, επίσης, ο τρόπος άσκησης των ασκούμενων δραστηριοτήτων από τις επιχειρήσεις που λύονται. Τα πάσης φύσεως δικαιώματα εμπράγματα, ενοχικά, παραχωρήσεις και μισθώσεις επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας και οι πάσης φύσεως απαιτήσεις των επιχειρήσεων αυτών, περιέρχονται αυτοδικίας από τη δημοσίευση της απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου στο ΦΕΚ στην οικεία Περιφέρεια, η οποία συνεχίζει και τις εκκρεμείς δίκες, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη διατύπωση για τη συνέχισή τους. Έργα, δράσεις και προγράμματα, συγχρηματοδοτούμενα ή χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους διεθνείς οργανισμούς ή εθνικούς πόρους, τα οποία έχουν αναληφθεί και υλοποιούνται από τις άνω επιχειρήσεις καθώς και εκκρεμείς διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων

έργων, προμηθειών, παροχής υπηρεσιών που σχετίζονται με τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες των επιχειρήσεων συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από την οικεία Περιφέρεια. «Οι πάσης φύσεως εκκρεμότητες, υποχρεώσεις και οφειλές των επιχειρήσεων αυτών, μπορούν να αναλαμβάνονται από την οικεία Περιφέρεια, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου. Ειδικότερα, για τις οφειλές των επιχειρήσεων αυτών προς το Ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, εφαρμόζονται οι διατάξεις της υποπερίπτωσης (ββ) της παρ. 9 (β) του άρθρου 109 του ν. 3852/2010, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, δύναται να ρυθμίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης αυτής.

6. Στην παρ. 2 του άρθρου 109 του ν. 3852/2010 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Επίσης, το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, ανεξαρτήτως του τρόπου πρόσληψής του, των αστικών εταιρειών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και ειδικού σκοπού, τις οποίες είχαν συστήσει Ο.Τ.Α. και τέως ΤΕΔΚ και οι οποίες λύονται και εκκαθαρίζονται, μεταφέρεται στα οικεία νομικά πρόσωπα που τις συγκροτούσαν και στους διάδοχους φορείς τους (Δήμους και Π.Ε.Δ.), με απόφαση των Δημοτικών ή Διοικητικών τους Συμβουλίων αντίστοιχα και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Ο χρόνος υπηρεσίας του προσωπικού που μεταφέρεται, σύμφωνα με το παραπάνω εδάφιο, λαμβάνεται υπόψη για τη μισθολογική και ασφαλιστική του κατάταξη».

Άρθρο 49

Θέματα Δημοτικών Αστυνομικών

1. Οι αποδοχές των πρώην δημοτικών αστυνομικών που επανήλθαν στις υπηρεσίες τους ή μετατάχθηκαν σε άλλες θέσεις του οικείου δήμου ή σε άλλους φορείς, δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 14 και 19 του ν. 4325/2015 (Α' 47), καταβάλλονται από 11.5.2015.

2. «Εξαιρείται από την περικοπή η υπερβάλλουσα μείωση (προσωπική διαφορά) του άρθρου 29 του ν. 4024/2011 των υπαλλήλων που μετατάσσονται ή μεταφέρονται στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, των υπαλλήλων που μετατάχθηκαν στο πλαίσιο της ενδοαυτοδιοικητικής κινητικότητας του άρθρου 30 του ν. 4223/2013, όπως ισχύει, σε Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, των δημοτικών αστυνομικών και των σχολικών φυλάκων. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και σε μετατάξεις ή μεταφορές υπαλλήλων που διενεργήθηκαν σε Ο.Τ.Α. α'' και β' βαθμού και με άλλες διατάξεις, εκτός αυτών περί ενδοαυτοδιοικητικής κινητικότητας. Η εξαίρεση από την περικοπή της υπερβάλλουσας μείωσης (προσωπικής διαφοράς) ανατρέχει αναδρομικά στην έναρξη ισχύος των ν.4223/2013 και ν. 4199/2013 και μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4354/2015, όπως ισχύει».

3.Η παρ. 3β του άρθρου 19 του ν. 4325/2015 (Α'47) τροποποιείται, ως εξής:

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, μπορεί να αποφασιστεί η μη επανασύσταση Υπηρεσίας Δημοτικής Αστυνομίας. Στην περίπτωση αυτή, οι θέσεις δημοτικών αστυνομικών που είχαν επανασυσταθεί καταργούνται και όσοι τις κατείχαν κατατάσσονται σε άλλες υπηρεσίες των οικείων δήμων με βάση τα τυπικά προσόντα που κατέχουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος,

κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, είτε και εφόσον έχουν τοποθετηθεί λόγω άλλης ρύθμισης (π.χ. εξαίρεσης από τη διαθεσιμότητα, ενδοαυτοδιοικητική κινητικότητα, μετάταξη κ.λπ.) σε θέση άλλου κλάδου μπορούν να παραμείνουν στις θέσεις αυτές, εφόσον το επιθυμούν, ή με αίτηση που κατατίθεται μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη δημοσιοποίηση της απόφασης του Δημοτικού Συμβούλιου, να καταλάβουν θέσεις από τις προβλεπόμενες των εδαφίων β', γ' και δ' της παραγράφου 2.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης κατατάσσονται με βάση τα τυπικά προσόντα που κατέχουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης και οι πρώην δημοτικοί αστυνομικοί που τοποθετήθηκαν σε Υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

4. Το άρθρο 70 του ν. 4257/2014 (Α'93) τροποποιείται, ως ακολούθως:

«Υποψήφιοι για πρόσληψη σε θέσεις ειδικού ένστολου προσωπικού δημοτικής αστυνομίας, που έχουν δικαιωθεί μετά από δικαστική απόφαση εξαιρούνται της εκπαίδευσης που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 10 του Π.Δ. 135/2006 (Α'153) και διορίζονται αναδρομικά στους οικείους Δήμους».

4α) Υπάλληλοι, πρώην δημοτικοί αστυνομικοί, οι οποίοι με τους οριστικούς πίνακες διάθεσης της Ανακοίνωσης 5/2013 του τέως Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης υπηρετούν σε Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας αλλά σε διαφορετικό νομό από αυτόν που υπηρετούσαν πριν τεθούν σε διαθεσιμότητα, δύνανται να μεταταχθούν, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις σε υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων στην ίδια πόλη ή περιοχή που υπηρετούσαν πριν τεθούν σε διαθεσιμότητα, εφόσον καταθέσουν σχετική δήλωση εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών στη Διεύθυνση Προσωπικού/ Διοικητικού της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. β) Υπάλληλοι, πρώην δημοτικοί αστυνομικοί, οι οποίοι με τους οριστικούς πίνακες διάθεσης της Ανακοίνωσης 5/2013 του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης υπηρετούν σε υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών αλλά σε διαφορετικό νομό από αυτόν που υπηρετούσαν πριν τεθούν σε διαθεσιμότητα, δύνανται να μεταταχθούν, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις σε υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών στην ίδια πόλη ή περιοχή που υπηρετούσαν πριν τεθούν σε διαθεσιμότητα, εφόσον καταθέσουν σχετική δήλωση εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών στη Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού του Υπουργείου Οικονομικών. Για τους υπαλλήλους των περιπτώσεων (α) και (β) δεν τυγχάνει εφαρμογής στη νέα τους θέση ο περιορισμός της πενταετίας της παρ. 5 του άρθρου 71 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007 (Α' 26).

4β) Με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας ορίζονται οι ειδικότητες και οι κλάδοι από τους οποίους θα επιλέγονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων αυτών. Προϊστάμενοι στις οργανικές μονάδες της Δημοτικής Αστυνομίας τοποθετούνται υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ και ΤΕ Δημοτικών Αστυνομικών. Σε περίπτωση μη ύπαρξης υπαλλήλων των ανωτέρω ειδικοτήτων, δύνανται να επιλέγονται υπάλληλοι και άλλων κλάδων των αυτών κατηγοριών.

5. Οι πρώην δημοτικοί αστυνομικοί που είχαν ενταχθεί στην Ελληνική Αστυνομία με την υπ' αριθμ. 6000/2/5250/8-π από 12.12.2014 απόφαση του Προϊσταμένου Κλάδου Διοικητικής

Υποστήριξης και Ανθρώπινου Δυναμικού/Α.Ε.Α. (Β' 3595) και υπηρετούν σε αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 1 του ν. 4325/2015 (Α' 47), ως ιδιαίτερης κατηγορίας ένστολο πολιτικό προσωπικό, κατατάσσονται ως ειδικοί φρουροί ή ως μόνιμο πολιτικό προσωπικό, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις επόμενες παραγράφους. Οι ως άνω υπάλληλοι υποβάλουν σχετική ανέκκλητη δήλωση εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Υπηρεσία στην οποία υπηρετούν, η οποία διαβιβάζεται αρμοδίως στη Διεύθυνση Πολιτικού Προσωπικού/Α.Ε.Α. και στην οποία δηλώνουν την επιλογή τους.

6. Η κατάταξη στην κατηγορία των ειδικών φρουρών πραγματοποιείται με διαπιστωτική πράξη του Προϊσταμένου Κλάδου Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρώπινου Δυναμικού/Α.Ε.Α., εφόσον οι αιτούντες δεν έχουν υπερβεί το 40° έτος της ηλικίας τους, κριθούν ικανοί ότι παρέχουν τα εχέγγυα για την ορθή χρήση όπλου από τις αρμόδιες ειδικές επιτροπές ψυχοτεχνικών δοκιμασιών στις οποίες παραπέμπονται και ολοκληρώσουν επιτυχώς την εκπαίδευση που προβλέπεται στην υπ' αρ. 7002/12/1-στ' από 27.09.1999 κ.υ.α. (Β' 1845), η οποία εφαρμόζεται ανάλογα. Κατ' εξαίρεση των οριζομένων στην προαναφερθείσα κ.υ.α., η υλοποίηση της εκπαίδευσης ανατίθεται στη Σχολή Μετεκπαίδευσης και Επιμόρφωσης της Ελληνικής Αστυνομίας, η διάρκεια της ορίζεται σε δύο (2) μήνες, και οι εκπαιδευόμενοι διαμένουν και σιτίζονται εκτός των κέντρων εκπαίδευσης. Για τον υπολογισμό της ηλικίας των ανωτέρω ως ημερομηνία γέννησης θεωρείται η 31^η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

7. Οι κατατασσόμενοι στην κατηγορία των ειδικών φρουρών αποτελούν μόνιμο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και εντάσσονται στο αστυνομικό προσωπικό ως αστυφύλακες με τη συμπλήρωση οκτώ (8) ετών υπηρεσίας ως ειδικών φρουρών. Έτσι, για τη μισθολογική εξέλιξη τους, την χορήγηση του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, την ασφάλισή τους για παροχές υγειονομικής περίθαλψης, την ασφάλισή τους στα ταμεία επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας του αστυνομικού προσωπικού και λοιπά θέματα που αφορούν στην εν γένει υπηρεσιακή τους κατάσταση εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν στους ειδικούς φρουρούς.

8. Η κατάταξη στο μόνιμο πολιτικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας πραγματοποιείται από τους κλάδους ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ Ιδιαίτερης Κατηγορίας Ένστολου Πολιτικού Προσωπικού στους κλάδους ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού και ΔΕ Διοικητικού -Λογιστικού, αντίστοιχα. Για την κατάταξη τους εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ενώ κατά τα λοιπά, ισχύουν για αυτούς οι διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικοί Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).

9. Το ιδιαίτερης κατηγορίας ένστολο πολιτικό προσωπικό της παρ. 1 που δεν πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 2 για κατάταξη στην κατηγορία των ειδικών φρουρούν ή δεν υπέβαλε την απαίτούμενη στην παρ. 1 δήλωση, κατατάσσεται αυτοδικαίως στην κατηγορία του μόνιμου πολιτικού προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας.

10. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάταξης του ιδιαίτερης κατηγορίας ένστολου πολιτικού προσωπικού, σύμφωνα με τη διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων, συστήνονται στην Ελληνική Αστυνομία ισάριθμες οργανικές θέσεις ειδικών φρουρών και μόνιμου πολιτικού προσωπικού, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία τελικά επιτυχάνεται η κατάταξη. Ο αριθμός των θέσεων ανά κατηγορία προσδιορίζεται με διαπιστωτική πράξη του Προϊσταμένου Κλάδου Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρώπινου Δυναμικού/Α.Ε.Λ. που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την έκδοση της πράξης αυτής,

καταργούνται οι οργανικές θέσεις ιδιαίτερης κατηγορίας ένστολου πολιτικού προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας».

Άρθρο 50

Θέματα σχολικών φυλάκων

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 11, του ν. 4018/2011 (Α' 215), αντικαθίσταται, ως εξής:

«Με απόφαση του αρμόδιου για διορισμό οργάνου, μπορεί να ανατίθενται στους φύλακες σχολικών κτιρίων καθήκοντα φύλαξης κτιρίων, λοιπών εγκαταστάσεων και κοινόχρηστων χώρων, των δήμων και των νομικών τους προσώπων. Τα καθήκοντα αυτά ανατίθενται, όταν από την άσκησή τους δεν επηρεάζεται η φύλαξη των σχολικών κτιρίων».

2. Η παράγραφος 21 του άρθρου 12 του ν. 4071/2012 (Α' 85), καταργείται και οι επόμενες παράγραφοι αναριθμούνται αναλόγως.

Άρθρο 51

Πιστοποιητικό υγείας διοριζόμενου

1. Η παράγραφος (2) του άρθρου 14 του ν. 3584/2007, αντικαθίσταται, ως εξής:

«2. Η κατάσταση της υγείας των υποψήφιων υπαλλήλων και προκειμένου αυτοί να ασκήσουν τα καθήκοντα της θέσης τους, πιστοποιείται με γνωματεύσεις (α) παθολόγου ή γενικού ιατρού και (β) ψυχιάτρου, που απασχολούνται είτε στο δημόσιο σύστημα υγείας είτε στον ιδιωτικό τομέα, με βάση παραπεμπτικό έγγραφο, στο οποίο περιγράφονται από την Υπηρεσία τα καθήκοντα της θέσης που πρόκειται να αναλάβει ο υπάλληλος».

2. Η παρούσα διάταξη ισχύει αναδρομικά, από την 21^η-11-2013. Πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από τα ανωτέρω πρόσωπα θεωρούνται έγκυρα.

Άρθρο 52

Μέσα Ατομικής Προστασίας εργαζομένων Ο.Τ.Α.

1. Τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.) και το γάλα των ετών 2012, 2013, 2014, 2015 και 2016, που προβλέπονται στην 53361/2006 κ.υ.α. (Β' 1503), όπως ισχύει, και δεν έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη εφαρμογής του παρόντος νόμου, αποτιμώνται σε χρήμα, σύμφωνα με την τιμή διαγωνισμού που προκηρύχθηκε ή άλλου διαγωνισμού προγενέστερων ετών, που είχε λάβει χώρα για την προμήθεια των ίδιων ειδών και αποδίδονται με τις εξής προϋποθέσεις:

α. Να αναγνωρίζεται η οφειλή προς τον εργαζόμενο από τον οικείο Ο.Τ.Α.

β. Να υπάρχουν οι αντίστοιχοι κωδικοί και πιστώσεις στους προϋπολογισμούς των Ο.Τ.Α. των ετών καταβολής.

γ. Να μπορεί να πραγματοποιηθεί η καταβολή τους, έως και σε τριάντα έξι (36) μηνιαίες δόσεις.

Οι δικαιούχοι, οι οφειλές, ο αριθμός των δόσεων καθώς και οποιαδήποτε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται, με απόφαση του οικείου Δημοτικού ή Διοικητικού Συμβουλίου κάθε Ο.Τ.Α., η οποία λαμβάνεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Στους δικαιούχους παροχής Μ.Α.Π., προστίθενται και οι οδηγοί όλων των οχημάτων, πλην επιβατηγών, ψυκτικοί, χειριστές μηχανικών σαρώθρων, ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

3. Οι συμβασιούχοι μίσθωσης έργου, που απασχολούνται για τις ανάγκες της καθαριότητας των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, συμπεριλαμβανομένων των καθαριστριών των σχολικών μονάδων, καθώς και οι συμβασιούχοι μίσθωσης έργου που ασχολούνται στην καθαριότητα, την κοπή χόρτων, την αποψήλωση και τη συντήρηση του οδικού δικτύου των Ο.Τ.Α. β' βαθμού, κατά τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4351/2015 και του άρθρου 12 της ΠΝΠ της 30^{ης} Δεκεμβρίου 2015 (Α' 184), δικαιούνται τα Μέσα Ατομικής Προστασίας που προβλέπονται από την υπ' αρ. 8853361/2-10-2006 Κοινή Υπουργική Απόφαση, όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπ' αρ. 36586/10-7-2007 και 31119/19-5-2008 όμοιες, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις εν λόγω Κ.Υ.Α.

4. Η απασχόληση των συμβασιούχων μίσθωσης έργου της προηγούμενης παραγράφου, ανεξαρτήτως του συνολικού ετήσιου ύψους της αμοιβής τους, θεωρείται ευκαιριακή και παρεπόμενη, κατά την έννοια και για τις συνέπειες του άρθρου 39 παρ. 1β του ν. 4308/2014.

5. Από την έναρξη εφαρμογής του παρόντος νόμου και στο εξής, δεν επιτρέπεται η αποτίμηση σε χρήμα των Μέσων Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.) και του γάλακτος που προβλέπονται στην παραπάνω Κ.Υ.Α., τυχόν δε μη χορήγησή τους στους δικαιούμενους εργαζόμενους, διώκεται κατά το νόμο.

6. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, οι Ο.Τ.Α. υποχρεούνται να παρέχουν στους/στις εργαζόμενους/ες ευθύνης τους, ανεξάρτητα του είδους εργασιακής σχέσης, υπηρεσίες ειδικού γιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας και να τους παρέχουν τα υποδεικνυόμενα από αυτούς Μέσα Ατομικής Προστασίας, όπως καθορίζεται από την κείμενη νομοθεσία για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία.

Μέχρι 31.12.2016 συγκροτούνται υποχρεωτικά σε κάθε δήμο και Περιφέρεια οι σχετικές Επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας.

Εντός του Ιανουαρίου εκάστου έτους καθιερώνεται υποχρεωτική διαβούλευση μεταξύ των οργάνων των Ο.Τ.Α. α' και β βαθμού, των επιτροπών υγιεινής και ασφάλειας που λειτουργούν σε κάθε φορέα, των μηχανικών ασφάλειας, των ιατρών εργασίας και των εκπροσώπων των εργαζομένων για τον προσδιορισμό των απαραίτητων ενεργειών για την έγκαιρη προμήθεια των σχετικών ειδών, τον τρόπο κατανομής και τη σύνταξη κανονισμού υποχρεώσεων για τη χρήση αυτών καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα που αφορά στη λήψη μέτρων ασφάλειας και υγιεινής στους χώρους εργασίας.

Οι Ο.Τ.Α. υποχρεούνται να προβαίνουν σε δημοπρασίες μακροχρόνιας ισχύος, ώστε να αντιμετωπίζονται τα προβλήματα έγκαιρης ολοκλήρωσης των σχετικών διαγωνισμών.

Άρθρο 53

Επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας

1. Στους μονίμους και δοκίμους υπαλλήλους και υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ. - Ι.Δ.Ο.Χ.) των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και Δ.Ε.Υ.Α. αυτών χορηγείται το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας του άρθρου 15 παρ. 1 του ν. 4024/2011, με την επιφύλαξη της επικείμενης ευθυγράμμισης του σχετικού καθεστώτος με την αντίστοιχη ευρωπαϊκή νομοθεσία έως τις 31-12-2017.

Το ποσό του επιδόματος για τους ανωτέρω υπαλλήλους ορίζεται, ανά κατηγορία, ως εξής :

α) Κατηγορία Α' σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ, μηνιαίως.

β) Κατηγορία Β' σε εβδομήντα (70) ευρώ, μηνιαίως.

γ) Κατηγορία Γ' σε τριάντα πέντε (35) ευρώ, μηνιαίως.

2. Στην κατηγορία Α' περιλαμβάνονται το προσωπικό που απασχολείται στην εποπτεία καθαριότητας, σε συνεργεία απολύμανσης, οι απολυμαντές, οι εργάτες και τεχνίτες βιολογικού καθαρισμού, οι νοσηλευτές και νοσοκόμοι καθώς και οι εργάτες καθαριότητας δημοτικών νεκροταφείων.

Στην κατηγορία Β' περιλαμβάνονται οι ηλεκτροσυγκολλητές, οι εργάτες και τεχνίτες ψεκασμού, οι μηχανοτεχνίτες, οι ηλεκτροτεχνίτες, οι βαφείς και φανοποιοί .

Στην κατηγορία Γ' περιλαμβάνονται οι εργάτες των δημοτικών σφαγείων.

3. Το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δεν καταβάλλεται στο διοικητικό προσωπικό των φορέων που αναφέρονται σε αυτήν.

4. Το ανωτέρω επίδομα καταβάλλεται, με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι αυτού προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στους χώρους και στις ειδικότητες που δικαιολογούν την καταβολή του. Επίσης, καταβάλλεται και για όσο διάστημα οι υπάλληλοι τελούν σε θεσμοθετημένες άδειες (κανονικές, συνδικαλιστικές, εκτός από τις περιπτώσεις πλήρους απαλλαγής από τα καθήκοντα ή την εργασία τους για συνδικαλιστικούς λόγους, ειδικές, εκπαιδευτικές μικρής διάρκειας έως δύο (2) μηνών, διευκόλυνσης υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις, μητρότητας και ανατροφής παιδιού), σε βραχυχρόνια αναρρωτική άδεια έως έξι (6) ημέρες κατ' έτος, καθώς και αυτής που χορηγείται από δημόσια νοσοκομεία, κέντρα υγείας του Δημοσίου, πανεπιστημιακές κλινικές, νοσηλευτικούς σχηματισμούς του Ι.Κ.Α. και ιδιωτικές κλινικές, εφόσον έχει προηγηθεί νοσηλεία σε αυτές, η οποία αποδεικνύεται με σχετικά παραστατικά στοιχεία (εισαγωγή, εξιτήριο κ.λπ.). Για τη συνδρομή όλων των ανωτέρω προϋποθέσεων εκδίδεται κάθε μήνα βεβαίωση του οικείου προϊστάμενου, η οποία συνοδεύει τη μισθοδοτική κατάσταση. Σε περίπτωση απομάκρυνσης των υπαλλήλων για οποιονδήποτε λόγο από τα καθήκοντα, τις θέσεις και τις συνθήκες οι οποίες

δικαιολογούν τη χορήγησή του, διακόπτεται ισοχρόνως η καταβολή του με ευθύνη του οικείου προϊστάμενου.

5. Οι δικαιούχοι του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4024/2011 των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού που έχουν οριστεί με την υπουργική απόφαση που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των ανωτέρω διατάξεων και αυτών του άρθρου 67 του ν. 4235/2014 (Α' 32) καθώς και οι δικαιούχοι που ορίζονται στο άρθρο 22 του ν. 4368/2016 δεν θίγονται.

Άρθρο 54

Ρυθμίσεις σχετικές με την Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) Α.Ε.

1. Η παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 1518/1985 (Α' 30) αντικαθίσταται, ως εξής:

«5. Το καταστατικό της εταιρείας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρείες, η δε επ' αυτής εποπτεία ασκείται σύμφωνα με τους κανόνες της νομοθεσίας αυτής».

2. Η παρ7 του άρθρου 16 του ν.1518/1985 (Α' 30) αντικαθίσταται, ως εξής:

«7. Η Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. θεωρείται «οργανισμός δημοσίου δικαίου», κατά την έννοια του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 παρ. 2 ν. 4281/2014). Η σύναψη των συμβάσεων ανάθεσης έργων, προμηθειών και υπηρεσιών από την Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. διενεργείται σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική και εθνική νομοθεσία».

3. Η παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 1518/1985 (Α' 30) αντικαθίσταται, ως εξής:

«8. Είναι δυνατή η συμμετοχή υπαλλήλων του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 14 του ν.4270/2014 (Α' 143), σε επιτροπές ή ομάδες εργασίας που συγκροτεί η Εταιρεία για την επιδίωξη των καταστατικών της σκοπών ή την εκπλήρωση των συμβατικών ή άλλων υποχρεώσεών της. Η αποζημίωση των προσώπων αυτών για την ανωτέρω συμμετοχή καθορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας, τηρουμένων των ορίων που θεσπίζονται από την κείμενη νομοθεσία».

4. Η Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. υπάγεται στις ρυθμίσεις του ν. 3861/2010 (Α'112), μόνον για τις αποφάσεις των οργάνων της που αφορούν: α) τη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου, β) τη συγκρότηση αμειβομένων επιτροπών, γ) τις πράξεις καθορισμού των αμοιβών και αποζημιώσεων των μελών μονομερών και συλλογικών οργάνων διοίκησης, μελών επιτροπών, ομάδων εργασίας, ομάδων έργου, δ) τις περιλήψεις διακηρύξεων, αποφάσεις και πράξεις κατακύρωσης και ανάθεσης συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, εφόσον ο προϋπολογισμός τους χωρίς Φ.Π.Α. υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων ευρώ, ε) τις προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων του τακτικού της προσωπικού, τους πίνακες προσλαμβανομένων, καθώς και τις αντίστοιχες αποφάσεις πρόσληψης αυτών και στ) τους ετήσιους ισολογισμούς.

5. Η πρόσληψη του προσωπικού της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. και η σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου διενεργούνται σύμφωνα με τον οικείο αυτής κανονισμό. Η προκήρυξη για την πλήρωση θέσεων, αποστέλλεται προς έλεγχο στο Α.Σ.Ε.Π., η δε διαδικασία επιλογής ελέγχεται ως προς τη νομιμότητά της ομοίως από το Α.Σ.Ε.Π., αυτεπαγγέλτως ή μετά από ένσταση υποψηφίου. Οι όροι απασχόλησης του προσωπικού της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. ρυθμίζονται από την οικεία επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση.

6. α. Επιτρέπεται η μετάταξη ή απόσπαση υπαλλήλων που υπηρετούν στο Δημόσιο, σε ν.π.δ.δ. ή σε Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στην Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. Δεν επιτρέπεται η μετάταξη ή απόσπαση υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. σε οποιονδήποτε φορέα του δημοσίου.

β. Για την μετάταξη ή την απόσπαση απαιτείται αίτηση του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου, συνοδευόμενη από υπεύθυνη δήλωσή του σχετικά με την ειδικότητα, τα έτη υπηρεσίας και τα προσόντα που ο ίδιος κατέχει και απόφαση των αρμοδίων για το διορισμό οργάνων του φορέα προέλευσης και του φορέα υποδοχής.

Για την μετάταξη ή την απόσπαση εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, στην περίπτωση δε υπαλλήλων του Δημοσίου ή ν.π.δ.δ. εκδίδεται κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του αρμοδίου, κατά περίπτωση, Υπουργού.

γ. Το αρμόδιο προς διορισμό όργανο του φορέα υποδοχής συντάσσει την απόφαση μετάταξης ή απόσπασης, η οποία, εάν δεν αφορά το Δημόσιο, αποστέλλεται αμελλητί προς έλεγχο νομιμότητας στον οικείο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή προκειμένου για την Κ.Ε.Δ.Ε., την ΕΝ.Π.Ε. ή τις Π.Ε.Δ. στον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

δ. Η απόσπαση αποφασίζεται για δύο (2) έτη, η οποία μπορεί να παραταθεί για ισόχρονο διάστημα, η δε μισθοδοσία του αποσπώμενου υπαλλήλου καταβάλλεται από τον φορέα προς τον οποίο αυτός αποσπάται.

ε. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και για τους δικηγόρους που υπηρετούν στους ανωτέρω φορείς με σύμβαση έμμισθης εντολής.

στ. Οι μετατάξεις ή οι αποσπάσεις της παρούσης παραγράφου διενεργούνται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

7. Στο προτελευταίο εδάφιο του στοιχ. α' της παρ. 1 του άρθρου 85 του ν. 3528/2007 (Α' 26), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο πρώτο του ν. 3839/2010 (Α' 51) και στο α' εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 3 της Υπουργικής Απόφασης με αριθμό ΔΙΕΚ/ΤΜ.Β/Φ.2/58/οικ.19975/16.9.2010 (Β' 1592), μετά τις λέξεις «Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης», προστίθενται οι λέξεις «,την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε.,».

8. Η Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. δεν υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4270/2014 (Α' 143), του ν. 4336/2015 (Α' 94), του ν. 3845/2010 (Α' 65) και των κατ' εξουσιοδότησή του κανονιστικών αποφάσεων, του ν. 4013/2011 (Α' 204), καθώς και στις διατάξεις του α.ν. 173/1967 (Α' 189).

Άρθρο 55

Πληρωμές Κοινωνικών Προγραμμάτων από την Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.

1. Οι πληρωμές που διενεργούνται από τον Δικαιούχο «Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε.» προς τους αναδόχους που παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων, παιδιών και ατόμων με αναπηρία, στο πλαίσιο της Δράσης «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής», καθώς και προς τους φορείς που συμμετέχουν στα προγράμματα κοινωφελούς χαρακτήρα «Βοήθεια στο Σπίτι» και «Κέντρα Πρόληψης», στο πλαίσιο σχετικών προγραμματικών συμβάσεων, δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός

είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του αναδόχου προς το Ελληνικό Δημόσιο και τα Ασφαλιστικά Ταμεία. Η παρούσα ρύθμιση δεν καταλαμβάνει τα Ν.Π.Ι.Δ. κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

2. Όλοι οι ανάδοχοι και φορείς των ανωτέρω προγραμμάτων απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκομιδής φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας κατά την πληρωμή τους για αυτές τις δράσεις και προγράμματα.

Άρθρο 56

Ρυθμίσεις σχετικές με τις πολυμετοχικές αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α.

1. Στο τέλος του εδαφίου β της παραγράφου 3 του άρθρου 252 του Ν.3463/2006 (Α' 114) προστίθενται τα ακόλουθα:

«Οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. δεν ανήκουν στους φορείς του Δημοσίου τομέα, ούτε αποτελούν Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και δεν επιχορηγούνται άμεσα ή έμμεσα από Ο.Τ.Α. Ο έλεγχος και η εποπτεία τους ασκείται, κατά τις διατάξεις του ν. 2190/1920, όπως ισχύει. Το προσωπικό τους προσλαμβάνεται βάσει κανονισμού προσωπικού που εγκρίνεται από τη γενική συνέλευση των μετόχων, ο οποίος προβλέπει τα κριτήρια και τη διαδικασία πρόσληψης, ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνεια και η αντικειμενικότητά της. Το Α.Σ.Ε.Π., αυτεπαγγέλτως ή μετά από ένσταση υποψηφίου, διενεργεί έλεγχο νομιμότητας επί της διαδικασίας προσλήψεως. Η απασχόληση επιστημονικού προσωπικού από τις αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α., το οποίο απαιτείται για την εκτέλεση προγραμμάτων ή έργων που συγχρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή διεθνείς Οργανισμούς ή για την εκπλήρωση υποχρεώσεων από προγραμματικές συμβάσεις με Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Φορείς Γενικής Κυβέρνησης είναι δυνατόν να διενεργείται με σύμβαση μίσθωσης έργου, η οποία συνάπτεται βάσει κανονισμού που εγκρίνεται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας και εξαιρείται οποιασδήποτε μορφής πρόσθετης διαδικασίας ή εγκριτικής απόφασης καθώς και από τις ρυθμίσεις τις ΠΥΣ 33/2006, όπως ισχύει, απαιτουμένης μόνον της σχετικής εγκριτικής απόφασης ένταξης από την αρμόδια αρχή ή της προγραμματικής σύμβασης, από την οποία τεκμαίρεται ότι δεν υποκρύπτεται σύμβαση εργασίας».

2. Για τις αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 54 του παρόντος, καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 54 του παρόντος, όπου η ανάρτηση των αποφάσεων που αφορά θα γίνεται με χρήση της διεύθυνσης του Δήμου της έδρας τους».

Άρθρο 57

Τροποποίηση του άρθρου 16 παρ. 1 του Π.Δ. 75/2011

1. Τροποποιείται το άρθρο 16 παρ. 1 του Π.Δ. 75/2011 (Α' 182), ως εξής:

«Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το μήνα, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, καθώς και όταν το απαιτούν οι υποθέσεις της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων (Π.Ε.Δ.). Στην πρόσκληση αναγράφονται τα προς συζήτηση θέματα. Το Συμβούλιο συνεδριάζει στην έδρα της Π.Ε.Δ. ή σε άλλη πόλη εντός ή εκτός της Περιφέρειας, με σύμφωνη γνώμη της απλής πλειοψηφίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου».

2. Σε περίπτωση τεκμηριωμένης δυσκολίας μετακίνησης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, παρέχεται δυνατότητα διεξαγωγής της συνεδρίασης μέσω τηλεδιάσκεψης και οι αποφάσεις θεωρούνται νόμιμες, με μόνο αποδεικτικό προς τούτο μέσον τη δήλωση της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων στο αντίστοιχο πρακτικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Ο.Τ.Α.

Άρθρο 58

Κριτήριο επιλογής πιστωτικού ιδρύματος για τις καταθέσεις των Ο.Τ.Α. α' βαθμού

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 171 του ν. 3463/2006 (Α' 114) αναδιατυπώνεται, ως εξής:

«2. Το ποσό που μπορεί να διατηρεί σε μετρητά στο ταμείο ο δημοτικός ταμίας ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Τα υπόλοιπα ταμειακά διαθέσιμα του δήμου κατατίθενται εντόκως, σε λογαριασμό όψεως ή προθεσμιακό, σε πιστωτικό ίδρυμα, που εποπτεύει η Τράπεζα της Ελλάδος και το οποίο καθορίζεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, μετά από ενήμερη έρευνα αγοράς και η οποία λαμβάνει ως βασικό κριτήριο για τον προσδιορισμό της καλύτερης προσφοράς, το συμφερότερο επιτόκιο».

2. Στο τέλος της παραγράφου 3, μετά τη λέξη «...απόφαση...», προστίθεται το εξής εδάφιο:

«που λαμβάνεται με τη διαδικασία της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου».

Άρθρο 59

Παροχή κινήτρων σε εργαζόμενους Ο.Τ.Α. παραμεθόριων και νησιωτικών περιοχών

Στο άρθρο 19 του ν. 4354/2015 (Α' 176) προστίθεται (γ') εδάφιο, ως εξής:

«γ'. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού και τα Ν.Π.Δ.Δ. αυτών, με τα χαρακτηριστικά της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και οι νησιωτικοί Ο.Τ.Α. του άρθρου 204 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δύνανται να παρέχουν δωρεάν σίτιση και κατάλληλο κατάλυμα διαμονής για τους υπαλλήλους τους, όλους τους ιατρούς και νοσηλευτές του Κέντρου Υγείας, το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, του ΕΚΑΒ και τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, εφόσον ληφθεί απόφαση από το οικείο Δημοτικό Συμβούλιο, κατόπιν βεβαίωσης της ύπαρξης των ανάλογων πόρων από την οικονομική υπηρεσία του Ο.Τ.Α. Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για τους μονίμους κατοίκους των περιοχών αυτών».

Άρθρο 60

Αντιμισθία Αντιδημάρχων - Αποζημιώσεις δημοτικών συμβούλων

1. Η παράγραφος 1 εδ. α του άρθρου 92 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αντικαθίσταται, ως εξής:
«Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι και οι πρόεδροι των δημοτικών συμβουλίων λαμβάνουν αντιμισθία, η οποία καταβάλλεται από τον δήμο»
2. Τα εδάφια β, γ, δ και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 92 του ν. 3852/2010 καταργούνται.

3. Στο άρθρο 92 του ν. 3852/2010, όπως αυτό ισχύει, προστίθεται παράγραφος με αριθμό 9, που έχει, ως εξής:

«9. Τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου, πλην αυτών που λαμβάνουν αντιμισθία, δικαιούνται αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου και μέχρι τέσσερις (4) συνεδριάσεις το μήνα. Το ύψος της αποζημίωσης αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που αντιστοιχεί στο 4% της αντιμισθίας του Δημάρχου Αθηναίων, ήτοι 1% για κάθε συνεδρίαση και βαρύνει τον προϋπολογισμό του οικείου Ο.Τ.Α. Κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής ανασυγκρότησης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Ε.».

Άρθρο 61

Διπλογραφικό Σύστημα στα Νομικά Πρόσωπα Ο.Τ.Α. α' βαθμού και στους Ο.Τ.Α. β' βαθμού.

1. Το άρθρο 33 του ν. 4257/2014 (Α' 93) αντικαθίσταται, ως ακολούθως:

«Οι διατάξεις του Π.Δ. 315/1999 (Α' 302) που ισχύουν για τους δήμους, περί του Διπλογραφικού Συστήματος Γενικής και Αναλυτικής Λογιστικής - Κοστολόγησης, εφαρμόζονται αναλόγως και για τα δημοτικά ιδρύματα και τις κοινωφελείς επιχειρήσεις, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και τους συνδέσμους αυτών, εξαιρουμένων των σχολικών επιτροπών. Στην περίπτωση που οι ανωτέρω φορείς δεν διαθέτουν υπάλληλο με την απαιτούμενη άδεια λογιστή και η ταμειακή υπηρεσία τους ασκείται από τους δήμους που τους έχουν συστήσει, οι τελευταίοι αναλαμβάνουν και την τήρηση του Λογιστικού τους Σχεδίου. Σε περίπτωση έλλειψης ή αδυναμίας του προσωπικού του δήμου να αναλάβει αυτή την υποχρέωση, η οποία βεβαιώνεται από την οικεία Οικονομική Επιτροπή, έπειτα από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών, το νομικό πρόσωπο δύναται να αναθέσει σε εξωτερικό συνεργάτη-λογιστή κάθε εργασία για την τήρηση του Λογιστικού του Σχεδίου, κατ' αναλογία και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 209 του ν. 3463/2006 (Α' 114). Ομοίως, μπορεί να προσφύγει στις ίδιες διατάξεις, όταν έχει ίδια ταμειακή υπηρεσία, αλλά δεν διαθέτει προσωπικό με τα ως άνω απαιτούμενα τυπικά προσόντα. Με την πρώτη τροποποίηση του Ο.Ε.Υ. καθίσταται υποχρεωτική η περίληψη αντίστοιχων θέσεων για κάλυψη των σχετικών αναγκών, ενώ και στην πρώτη προκήρυξη πρόσληψης προσωπικού, περιλαμβάνεται υποχρεωτικά και κατά προτεραιότητα, η κάλυψη των σχετικών κενών θέσεων. Στην παρούσα περιλαμβάνονται και οι ήδη πραγματοποιηθείσες αναθέσεις».

2. Για τις ανάγκες τήρησης του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου (διπλογραφικού συστήματος), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Π.Δ. 315/1999 (Α' 302), οι Περιφέρειες δύνανται να αναθέτουν σε εξωτερικούς συνεργάτες, που διαθέτουν τα απαιτούμενα από τον νόμο προσόντα ή σε λογιστικά γραφεία που πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις, την οργάνωση και υποστήριξη των λογιστικών και οικονομικών Υπηρεσιών τους, τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεών τους καθώς και τη διεξαγωγή κάθε εργασίας απαραίτητης για την εφαρμογή του ανωτέρω σχεδίου. Αναθέσεις, κατά τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, μπορούν να γίνονται: α Σε κάθε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας πλήρους και λυσιτελούς εφαρμογής του Διπλογραφικού Συστήματος, οφειλόμενης είτε στο ότι δεν υπηρετεί στην εκάστοτε Περιφέρεια προσωπικό με τα κατάλληλα τυπικά ή και ουσιαστικά προσόντα είτε στο ότι ο αριθμός των λοιπών υπαλλήλων δεν καλύπτει τις αντίστοιχες οργανικές θέσεις της οικείας υπηρεσίας. Τη σχετική αδυναμία διαπιστώνει η Οικονομική Επιτροπή, μετά από εισήγηση της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας.

Με την πρώτη τροποποίηση του Ο.Ε.Υ., καθίσταται υποχρεωτική η περίληψη αντίστοιχων θέσεων για κάλυψη των σχετικών αναγκών, ενώ και στην πρώτη προκήρυξη πρόσληψης προσωπικού περιλαμβάνεται υποχρεωτικά και κατά προτεραιότητα η κάλυψη των σχετικών κενών θέσεων. β) Από την έναρξη ισχύος της παραγράφου 11 του άρθρου 268 «Προγραμματισμός, Προϋπολογισμός - Λογιστικό Σύστημα Περιφερειών» του ν. 3852/2010, που προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 43 του ν. 3979/2011 (Α' 138). Στην παρούσα περιλαμβάνονται και οι ήδη πραγματοποιηθείσες αναθέσεις.

Άρθρο 62

Υποβολή οικονομικών στοιχείων Ο.Τ.Α.

- Οι δήμοι, τα Νομικά τους Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, με την εξαίρεση των σχολικών επιτροπών, οι επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης - Αποχέτευσης του ν. 1069/1080 (Α' 191), οι σύνδεσμοι Ο.Τ.Α., η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας, οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων, καθώς και οι περιφέρειες, τα περιφερειακά ταμεία ανάπτυξης, οι επιχειρήσεις και τα λοιπά νομικά πρόσωπα των περιφερειών και η Ένωση Περιφερειών ενημερώνουν με τα οικονομικά τους στοιχεία τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων που τηρούνται στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.
- Με ξεχωριστές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ανά βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθορίζεται ο τύπος, το περιεχόμενο των στοιχείων, ο χρόνος, ο τρόπος ενημέρωσης των βάσεων δεδομένων, οι φορείς στους οποίους παρέχεται ηλεκτρονική πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Σε περίπτωση μη ενσωμάτωσης ή καθυστέρησης ενσωμάτωσης των στοιχείων, μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης να επιβάλλεται παρακράτηση ή μη απόδοση μέρους ή συνόλου των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων, στον οικείο Ο.Τ.Α. Έως την έκδοση των Υπουργικών Αποφάσεων του παρόντος άρθρου, ισχύουν τα οριζόμενα στις υπ' αρ. 74712/2010 και 74713/2010 (Β' 2043) Αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
- Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κάθε άλλη διάταξη η οποία είναι αντίθετη προς τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου καταργείται.

Άρθρο 63

Καθολική διαδοχή Ν.Π.Δ.Δ. σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 241 του ν. 3463/2006 (Α' 114), αντικαθίσταται, ως εξής: «Από τη δημοσίευση της πράξης κατάργησης του νομικού προσώπου, τα κινητά και ακίνητα περιουσιακά του στοιχεία περιέρχονται αυτοδικαίως στο δήμο που το συνέστησε, ο οποίος υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος σε όλα τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτού, των εκκρεμών δικών, συμπεριλαμβανομένων».

Άρθρο 64

Εκκαθάριση δαπανών Περιφερειών

- Δαπάνες Περιφερειών: α) για την καταβολή διατροφικού επιδόματος των νεφροπαθών και

μεταμοσχευμένων, μηνών Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2014, β) για την αποκατάσταση των ζημιών που προέκυψαν από τους σεισμούς στις 26-1-2014 και 3-2-2014 στο νομό Κεφαλληνίας, εφόσον οι δαπάνες αυτές πραγματοποιήθηκαν έως τις 15-06-2014 και ο οικείος Περιφερειάρχης έχει βεβαιώσει με σχετική πράξη του την πραγματοποίηση και το ύψος τους, γ) για οδοιπορικά έξοδα υπαλλήλων και για καταβολή αποζημιώσεων σε μετέχοντες σε συνεδριάσεις περιφερειακών συμβουλίων, εντός του έτους 2014, δ) που πραγματοποιήθηκαν έως και το πρώτο τρίμηνο του οικονομικού έτους 2014 και πριν την καταχώρηση του προϋπολογισμού τους στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσιονομικής Πολιτικής (Ο.Π.Σ.Δ.Π.), ε) που αφορούν σε δαπάνες υγρών καυσίμων κίνησης για τα έτη 2012 και 2013, που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με την οικεία σύμβαση, και δαπάνες Περιφερειών, που προέκυψαν από την εκτέλεση συμβάσεων μελετών του ν.3316/2005, που έχουν συναφθεί μέχρι 31-12-2013, καθώς και Προγραμματικών Συμβάσεων που έχουν συναφθεί κατά τα έτη 2013 και 2014 για τις οποίες δεν τηρήθηκαν οι κείμενες διατάξεις περί διάθεσης πιστώσεων και αναλήψεως υποχρεώσεων, μπορεί να πληρωθούν, εντελώς εξαιρετικά, σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού των οικείων περιφερειών του τρέχοντος ή/και του επόμενου οικονομικού έτους, κατά παρέκκλιση.

2. Είναι δυνατόν να πληρωθούν δαπάνες Περιφερειών, που προκύπτουν από εκτέλεση συμβάσεων, από τις 2-5-2013 και έπειτα, ημερομηνία έναρξης της υποχρέωσης καταχώρισης για τις Περιφέρειες στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων, των οποίων η ανάρτηση στο Μητρώο δεν πραγματοποιήθηκε αμέσως μετά την υπογραφή τους αλλά πάντως πραγματοποιήθηκε το αργότερο έως την εκκαθάριση και ενταλματοποίησή τους.

Άρθρο 65

Δαπάνες μισθωμάτων Περιφερειών

1. Θεωρείται νόμιμη η καταβολή των μισθωμάτων για τα ακίνητα που χρησιμοποιούν οι Περιφέρειες για στέγαση των υπηρεσιών τους ή κάλυψη λειτουργικών τους αναγκών, για τα οποία, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν έχει παραταθεί η σύμβαση μίσθωσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21 του Π.Δ.. 242/1996 (Α' 179). Η πληρωμή των μισθωμάτων αυτών, από την ημερομηνία λήξης της σύμβασης, γίνεται ύστερα από βεβαίωση του Περιφερειάρχη περί συνέχισης της χρήσης του ακινήτου από την Περιφέρεια. Για τη χρήση αυτή καταβάλλεται μίσθωμα, το οποίο προκύπτει μετά από διαπραγμάτευση μεταξύ της Οικονομικής Επιτροπής της οικείας Περιφέρειας και των ιδιοκτητών και το οποίο δεν μπορεί να είναι υψηλότερο από το τελευταίο καταβληθέν μίσθωμα της σύμβασης που έληξε.

2. Οι Περιφέρειες υποχρεούνται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου να ξεκινήσουν τις διαγωνιστικές διαδικασίες μίσθωσης κτιρίων, για όσα ακίνητα έχει λήξει η σύμβαση μίσθωσης και δεν έχει ξεκινήσει διαγωνιστική διαδικασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Π.Δ. 242/1996.

3. Μέχρι την έναρξη ισχύος των νέων μισθωτηρίων συμβολαίων που θα προκύψουν, σύμφωνα με την παράγραφο 2, η καταβολή των μισθωμάτων για τα ακίνητα που ήδη χρησιμοποιούνται από τις Περιφέρειες θα γίνεται με τη διαδικασία που προβλέπει η παράγραφος 1.

4. Οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για τα ακίνητα που μισθώνουν οι Περιφέρειες για τη στέγαση υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Άρθρο 66

Διαγραφή προστίμων

Διαγράφονται από χρηματικούς καταλόγους βεβαιώσεις που αφορούν πρόστιμα που αναφέρονται στη δημοσιοποίηση των στοιχείων στη Κεντρική Βάση Δεδομένων των άρθρων 9, 10 και 11 του ν. 3870/2010, συνυπολογιζομένων των προϋποθέσεων του άρθρου 22 του ν. 4147/2013, όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί με το άρθρο 72 του ν. 4257/2014.

Άρθρο 67

Τροποποίηση του ν. 4316/2014 (ΦΕΚ 270Α' /24-12-2014)

Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 79 του ν. 4316/2014 (ΦΕΚ Α' 270/24-12-2014) προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Οι ανωτέρω βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες στη Φορολογική Διοίκηση οφειλές δεν επιβαρύνονται από την ημερομηνία έκδοσης των σχετικών κοινών αποφάσεων των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας με προσαυξήσεις, τόκους και πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής. Το ανωτέρω ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4316/2014 . Τυχόν καταβληθέντα ποσά δεν αναζητούνται».

Άρθρο 68

Συμψηφισμός λειτουργικών δαπανών Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ. τους

Τα χρηματικά ποσά, που αφορούν δαπάνες κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και ύδρευσης των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου των Δήμων, συμπεριλαμβανομένων των σχολικών επιτροπών, τα οποία εξιφλούνται καθ' οιονδήποτε τρόπο σε βάρος του προϋπολογισμού του δήμου που τα έχει συστήσει με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, παρακρατούνται και συμψηφίζονται με τους προς απόδοση από το δήμο προβλεπόμενους πόρους υπέρ αυτών. Συμψηφισμοί που διενεργήθηκαν, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, σε εκτέλεση αποφάσεων δημοτικού συμβουλίου, θεωρούνται ότι διενεργήθηκαν νόμιμα.

Άρθρο 69

Θέματα δημοσιονομικής διαχείρισης Ο.Τ.Α.

Τακτικά ή συμψηφιστικά χρηματικά εντάλματα για την απεικόνιση και την τακτοποίηση: α) κάθε είδους εκκρεμότητων διαχειριστικού περιεχομένου που χρονίζουν στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), β) κατασχέσεων που έχουν διενεργηθεί σε βάρος του Ταμείου ή των λογαριασμών των Ο.Τ.Α. που τηρούνται στις τράπεζες, γ) παρακρατήσεων μέρους των επιχορηγήσεων που αποδίδονται στους Ο.Τ.Α. από την Κεντρική Διοίκηση, δυνάμει διατάξεων νόμου, εκδίδονται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα κατωτέρω:

α) Για τις εκκρεμότητες διαχειριστικού περιεχομένου που χρονίζουν στους Ο.Τ.Α.:

αα) Ο Ο.Τ.Α. απευθύνεται αρμοδίως στο Υπουργείο Οικονομικών, προκειμένου να ορισθεί Δημοσιονομικός Ελεγκτής για τη διενέργεια ελέγχου και τη σύνταξη πορισματικής έκθεσης, στην οποία καταγράφεται το ιστορικό της υπόθεσης και διαπιστώνεται η χρηστή διαχείριση του αιτούντος φορέα, ή η μη ύπαρξη δυνατότητας τακτοποίησης της λογιστικής εκκρεμότητας κατ' άλλο τρόπο, καθώς και το ύψος της εκκρεμότητας προς τακτοποίηση.

αβ) Η οικονομική υπηρεσία του φορέα μεριμνά για την έκδοση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Π.Δ. 113/2010, προκειμένου να εκδοθεί χρηματικό ένταλμα για τη συμψηφιστική τακτοποίηση της χρηματικής διαχείρισής του.

αγ) Σε περίπτωση μη χρηστής διαχείρισης, ο Ελεγκτής επιλαμβάνεται της απόδοσης ευθυνών και του καταλογισμού των υπευθύνων.

β) Για τις κατασχέσεις σε βάρος του ταμείου ή των λογαριασμών των Ο.Τ.Α. που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, ή σε εμπορικές τράπεζες:

βα) Η οικονομική Υπηρεσία του οικείου Ο.Τ.Α. μεριμνά για την εγγραφή σχετικής πίστωσης στον προϋπολογισμό του φορέα και την έκδοση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, με την οποία και εγκρίνεται η πραγματοποίηση δαπάνης, για την τακτοποίηση της δημοσιονομικής διαχείρισης, σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού, του δήμου/περιφέρειας στον αντίστοιχο ΚΑΕ, λόγω κατάσχεσης σε βάρος του Ταμείου του Ο.Τ.Α. ή που πραγματοποιήθηκε σε βάρος του, στα χέρια της Τράπεζας της Ελλάδος, του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων ή της κατά περίπτωση, εμπορικής τράπεζας, ως τρίτης, σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης ή άλλου εκτελεστού τίτλου.

ββ) Η οικονομική υπηρεσία, μετά την υποβολή των προβλεπόμενων δικαιολογητικών, στα οποία συμπεριλαμβάνεται και αντίγραφο της ανωτέρω απόφασης, μαζί με φωτοαντίγραφα του εκτελεστού τίτλου και της κατασχετήριας έκθεσης και, επιπλέον, στην περίπτωση κατάσχεσης σε βάρος τραπεζικού λογαριασμού του Ο.Τ.Α., του εγγράφου της Τράπεζας της Ελλάδος, του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, ή της κατά περίπτωση εμπορικής τράπεζας, περί καταβολής του οφειλόμενου ποσού, καθώς και του εγγράφου της αναγγελίας χρέωσης του λογαριασμού του Ο.Τ.Α., εκδίδει συμψηφιστικό χρηματικό ένταλμα, στο όνομα των ανωτέρω φορέων, κατά περίπτωση, σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του οικείου φορέα.

γ) Για τις παρακρατήσεις μέρους των επιχορηγήσεων και των εσόδων που αποδίδονται στους Ο.Τ.Α., από την κεντρική διοίκηση και τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς:

Η οικονομική υπηρεσία εκδίδει συμψηφιστικό χρηματικό ένταλμα, κατόπιν απόφασης απόδοσης των προβλεπομένων επιχορηγήσεων και εσόδων στον Ο.Τ.Α. και την αναγγελία των σχετικών πιστώσεων, όπου αναφέρονται τα είδη των κρατήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί, στην περίπτωση που η παρακράτηση έγινε από τη κεντρική διοίκηση, και κατόπιν έκδοσης σχετικού παραστατικού, που εκδίδει η Δημόσια Επιχείρηση ή ο Οργανισμός, στην περίπτωση που η παρακράτηση έγινε από αυτούς.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης είναι δυνατόν να καθορίζονται και άλλες κατηγορίες εκκρεμοτήτων της δημοσιονομικής διαχείρισης, που τακτοποιούνται κατά τα οριζόμενα στην παρούσα διάταξη καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Συμψηφιστικά εντάλματα πληρωμής, που έχουν εκδοθεί από Ο.Τ.Α. πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, είναι ισχυρά και παράγουν έννομα αποτελέσματα, χωρίς να απαιτείται η επανάληψη της διαδικασίας που καθορίζεται με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 70

Ερμηνευτική διάταξη

1. Η αληθής έννοια της παρ. 14 του άρθρου 6 του ν. 4071/ 2012 (Α' 85) είναι ότι οι περιφερειακές ή δημοτικές ενότητες των περιφερειών και των δήμων αντίστοιχα είναι αναθέτουσες αρχές και δύνανται να συνάψουν δημόσιες συμβάσεις ομοίων ή ομοειδών δαπανών εντός των ορίων της χωρικής αρμοδιότητάς τους.
2. Οι δημόσιες συμβάσεις που συνήφθησαν από την έναρξη ισχύος του ν. 4071/ 2012 και με βάση τις διατάξεις αυτού λογίζονται ως έγκυρες και οι σχετικές δαπάνες εκκαθαρίζονται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης.

Άρθρο 71

Μεταφορά πιστώσεων Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.

Το άρθρο 161 του ν. 3463/2006 (Α' 114), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται, ως ακολούθως:

«Μεταφορά πιστώσεων από έργα - Αποθεματικό

1. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, επιτρέπεται η μεταφορά πίστωσης από έργο σε έργο ή και από έργο για την ενίσχυση ή δημιουργία οποιουδήποτε άλλου κωδικού αριθμού δαπάνης, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεωτικών δαπανών, υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται ο ανταποδοτικός ή εξειδικευμένος χαρακτήρας των πιστώσεων και με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων για τις πιστώσεις αυτές. Για τη μεταφορά αυτή απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού.
2. Το αποθεματικό κεφάλαιο του δημοτικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των Περιφερειών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνόλου των εγγεγραμμένων σε αυτόν τακτικών εσόδων».

Άρθρο 72

Δάνεια Ο.Τ.Α.

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 81 του ν. 4316/2014 (Α' 270) αναδιατυπώνεται, ως εξής:

«Επιτρέπεται η συνομολόγηση δανείων από δήμους και περιφέρειες με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της Ελλάδας και του εξωτερικού, με αποκλειστικό σκοπό την αναχρηματοδότηση ήδη συναφθέντων δανείων τους με έναν εκ των ως άνω φορέων, χωρίς τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 264 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και της παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 4111/2013 (Α' 18). Η σχετική απόφαση του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 81 του ν. 4316/2014 (Α' 270) αντικαθίσταται, ως εξής:

«Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων μέσω του δεσμευμένου τομέα, δύναται να χρηματοδοτεί τα δάνεια της ανωτέρω παραγράφου μέσα στο πλαίσιο των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3965/2011 (Α 113) και του εδαφίου ίν της παρ. 1^α του άρθρου 2 του Π.Δ. 169/2013 (Α 272) για αναχρηματοδότηση προς εξυγίανση μόνο των Ο.Τ.Α α' και β' βαθμού, των συνδέσμων, ενώσεων και νομικών προσώπων αυτών. Κατ' εξαίρεση στις περιπτώσεις που η υπολειπόμενη διάρκεια αποπληρωμής των ήδη συναφθέντων δανείων της ανωτέρω παραγράφου υπερβαίνει την προβλεπόμενη από την παρ. 3 του άρθρου 3 του Π.Δ. 169/2013, η διάρκεια του χορηγούμενου δανείου για τον προβλεπόμενο στην παρούσα διάταξη σκοπό μπορεί να φθάνει τα τριάντα πέντε (35) έτη. Οι όροι και προϋποθέσεις χρηματοδότησης καθορίζονται κατά περίπτωση από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, είναι δυνατόν να καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις ένταξης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην ρύθμιση της παρούσας παραγράφου».

Άρθρο 73

Τροποποίηση της παρ. 1α του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α 87)

Το εδάφιο α της παρ. 1.α του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) τροποποιείται, ως εξής:

«1.α. Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής, για την παροχή υπηρεσιών κάθε είδους, καθώς και για την υλοποίηση προμηθειών κάθε είδους, οι δήμοι, οι περιφέρειες, οι σύνδεσμοι δήμων, οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία συνιστούν ή στα οποία συμμετέχουν οι προαναφερόμενοι φορείς, καθώς και Ν.Π.Ι.Δ. στα οποία συμμετέχουν ή συνιστούν η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, οι επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τα δημοτικά και περιφερειακά ιδρύματα, καθώς και κοινωφελή ιδρύματα και κληροδοτήματα και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στα οποία περιλαμβάνονται και τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο, μεταξύ τους ή και με φορείς του δημόσιου τομέα της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982, μεμονωμένα ή από κοινού».

Άρθρο 74

Προσθήκη παραγράφου στο άρθρο 259 του ν. 3852/2010

Στο άρθρο 259 του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθεται παράγραφος, ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, λαμβάνοντας υπόψη τη πρόταση κατανομής της Κ.Ε.Δ.Ε. για τους Κ.Α.Π. του τρέχοντος έτους κατανέμεται μέρος του ποσού που προβλέπεται για τη πυροπροστασία στους Συνδέσμους Ο.Τ.Α., ύστερα από σχετική εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας».

Άρθρο 75

Τακτοποίηση οικονομικών εκκρεμοτήτων των Ο.Τ.Α. προς το Τ.Π.Δ.

Η παράγραφος 3 του άρθρου 81 του ν. 4316/2014, αντικαθίσταται, ως εξής:

- «Τα πάσης φύσεως υφιστάμενα χρεωστικά ανοίγματα των δήμων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.), όπως εμφανίζονται στα λογιστικά τους βιβλία κατά το διάστημα που η ταμειακή τους διαχείριση ασκείτο από το αρμόδιο Γραφείο Παρακαταθηκών και μέχρι τη σύσταση της ίδιας ταμειακής υπηρεσίας, βεβαιωμένα ή μη, τα οποία δεν έχουν ρυθμιστεί, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (1γ) του άρθρου 49 του ν. 3943/2011 (Α' 66), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, μπορεί να ρυθμιστούν με συνομολόγηση ισόποσων δανείων από το Τ.Π.Δ., χωρίς τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 264 του ν. 3852/2010, εντός νέας αποκλειστικής προθεσμίας έως 31.12.2016, εφόσον έχει υποβληθεί το σχετικό αίτημα, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών, από τη δημοσίευση της παρούσας διάταξης, με όρους και προϋποθέσεις που θα καθορισθούν, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Π.Δ.».
- «Σε περίπτωση αδυναμίας συνομολόγησης δανείου από οποιοδήποτε αιτία, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Π.Δ., το ποσό του χρεωστικού ανοίγματος εξοφλείται υποχρεωτικά σε είκοσι (20) ισόποσες ετήσιες δόσεις, με ημερομηνία καταβολής κάθε δόσης μέχρι την 30η Απριλίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από την 30η Απριλίου 2017, χωρίς την επιβάρυνση επιπλέον τόκων και πρόσθετων επιβαρύνσεων».

Άρθρο 76

Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Το εδάφιο (β') της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 339/1976 (Α' 136), όπως αντικαταστάθηκε με το πρώτο εδάφιο του άρθρου 20 του ν. 2539/1997 (Α' 244), όπως ισχύει, αντικαθίσταται, ως εξής: «Επιβάλλεται υπέρ των δήμων στην περιφέρεια των οποίων ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, τέλος, σε ποσοστό 0,5% στα ακαθάριστα έσοδα των: α) κάθε είδους, μορφής και ονομασίας καταστημάτων, στα οποία πωλούνται για κατανάλωση εντός των χώρων δραστηριοποίησης του καταστήματος ή σε πακέτο, φαγητά, ποτά, καφές, αναψυκτικά, γαλακτοκομικά προϊόντα και γλυκίσματα, εφόσον στην άδεια λειτουργίας ορίζεται η δυναμικότητα εξυπηρετουμένων ατόμων ανά κατάστημα ή διαθέτουν, σύμφωνα με αυτήν, πάγκους ή τραπεζοκαθίσματα, β) ζυθοπωλείων και μπαρ, ανεξαρτήτως ιδιαίτερης ονομασίας και κατηγορίας και γ) καντινών.

Στο ανωτέρω τέλος υπάγονται και τα κέντρα διασκέδασης και τα καταστήματα των πιο πάνω περιπτώσεων που λειτουργούν μέσα σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις κάθε λειτουργικής μορφής και κατηγορίας, καθώς και στα οργανωμένα τμήματα των πολυκαταστημάτων στα οποία πωλούνται έτοιμα φαγητά.

Προκειμένου για νυχτερινά κέντρα, αίθουσες χορού και άλλα καταστήματα με ποτά και θέαμα, καφωδεία, κέντρα διασκέδασης και χορευτικά κέντρα με μουσική, το ανωτέρω τέλος επιβάλλεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%).

Στους δήμους και στις κοινότητες στην περιοχή των οποίων δεν ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, το ανωτέρω τέλος μπορεί να επιβάλλεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

Αν σε τμήμα δήμου ή κοινότητας ισχύει το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων ειδικά και μόνο για το τμήμα αυτό εφαρμόζεται η διάταξη του πρώτου εδαφίου του παρόντος άρθρου.

Το ανωτέρω τέλος μπορεί να επιβάλλεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και στις παρακάτω κατηγορίες καταστημάτων:

α. τουριστικών ειδών, β. ειδών λαϊκής τέχνης, γ. ενθυμίων και δώρων, δ. ενοικιάσεως σκαφών αναψυχής τοπικού χαρακτήρα, θαλάσσιων ποδηλάτων, ιστιοσανίδων, ειδών χρησιμοποιούμενων στην παραλία, ε. ειδών που χρησιμοποιούνται στη θάλασσα από τους λουόμενους, στ. ειδών «σπορ», «σκι» και «ορειβασίας», ζ. σχολών εκμάθησης θαλάσσιων σπορ και η. ενοικιάσεις αυτοκινήτων, μοτοποδηλάτων και ποδηλάτων.

Το τέλος βαρύνει τον πελάτη και αναγράφεται ξεχωριστά στα εκδιδόμενα κατά τις κείμενες διατάξεις στοιχεία, εισπράττεται δε από αυτόν που εκδίδει το λογαριασμό, ο οποίος υποχρεούται να το καταβάλει στην οικεία ταμειακή υπηρεσία του δήμου ή της κοινότητας.

Άρθρο 77

Ειδικό τέλος μελέτης, κατασκευής και επέκτασης έργων ύδρευσης και αποχέτευσης

1. Στο άρθρο 11 του ν. 1069/1980 (Α' 191) προστίθεται παράγραφος (3), ως εξής:

«3. Επιχειρήσεις του παρόντος νόμου, δύνανται να αναστείλουν την επιβολή του τέλους του παρόντος άρθρου, εφόσον δεν υφίστανται πλέον οικονομικές υποχρεώσεις που να σχετίζονται με τους σκοπούς για τους οποίους επιβάλλεται και για την εκπλήρωση των οποίων χρησιμοποιείται το εν λόγω έσοδο ή να ορίσουν ποσοστό μικρότερο του 80% επί της αξίας του καταναλισκόμενου ύδατος, κατόπιν λήψης απόφασης του οικείου διοικητικού συμβουλίου, η οποία υποβάλλεται προς υποχρεωτικό έλεγχο νομιμότητας στην αρμόδια για την εποπτεία τους αρχή. Σε περίπτωση κατά την οποία εκλείψει η ανωτέρω προϋπόθεση, η αναστολή επιβολής αίρεται υποχρεωτικά, κατόπιν απόφασης του διοικητικού συμβουλίου. Ο χρόνος αναστολής επιβολής του τέλους προσμετράται στο συνολικό χρόνο επιβολής του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1».

2. Αποφάσεις Διοικητικών Συμβουλίων Δ.Ε.Υ.Α., περί αναστολής επιβολής του ειδικού τέλους του αρ. 11 του ν. 1069/1980, οι οποίες ελήφθησαν έως τη δημοσίευση του παρόντος, και εφόσον πληρούνταν κατά το χρόνο λήψης τους η προϋπόθεση της προηγούμενης παραγράφου, θεωρούνται νόμιμες και αναστέλλεται κάθε πειθαρχική ή ποινική διαδικασία ή διαδικασία καταλογισμού, σε βάρος των μελών των οικείων Διοικητικών ή Δημοτικών Συμβουλίων.

3. Δαπάνες για την κάλυψη λειτουργικών ή άλλων αναγκών των Δ.Ε.Υ.Α. με διάθεση των εσόδων από την επιβολή του ειδικού τέλους του αρ. 11 του ν. 1069/1980, εφόσον κατά το χρόνο πραγματοποίησης τους δεν υφίσταντο οικονομικές υποχρεώσεις που να σχετίζονται με το σκοπό για το οποίο επιβάλλεται το εν λόγω έσοδο, θεωρούνται νόμιμες και αναστέλλεται κάθε πειθαρχική ή ποινική διαδικασία ή διαδικασία καταλογισμού, σε βάρος των μελών των οικείων Διοικητικών ή Δημοτικών Συμβουλίων.

Άρθρο 78

Φόρος εισοδήματος επί της ακίνητης περιουσίας Ο.Τ.Α.

Στο άρθρο 47 του ν. 4172/2013 (Α'167) , προστίθεται τελευταίο εδάφιο, ως εξής:

«στ) Οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού απαλλάσσονται του φόρου επί των εισοδημάτων από ακίνητη περιουσία, εφόσον πρόκειται για: α) ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα των Ο.Τ.Α., καθώς και κοινής χρήσεως πράγματα που ανήκουν σε δήμο ή κοινότητα ή β) ακίνητα που παραχωρούνται κατά χρήση, χωρίς αντάλλαγμα, στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, εφόσον προορίζονται για την εξυπηρέτηση αναγκών κάθε αναγνωρισμένης βαθμίδας δημόσιας εκπαίδευσης, δημόσιων ή δημοτικών νοσοκομειακών συγκροτημάτων προς όφελος της δημόσιας υγείας, δημόσιων ή δημοτικών μονάδων κοινωνικής φροντίδας, δημόσιων ή δημοτικών παιδικών σταθμών ή βρεφοκομείων ή ορφανοτροφείων, δημόσιων ή δημοτικών γηροκομείων, Κ.Α.Π.Η., κέντρων και δομών προσωρινής υποδοχής - φιλοξενίας και εν γένει χώρων που καλύπτουν έκτακτες ανάγκες στέγασης και προσωρινής φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών».

Άρθρο 79

Διευκόλυνση της είσπραξης ιδίων εσόδων των Ο.Τ.Α.

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 261 του ν. 3852/2010 (Α' 87), αντικαθίσταται, ως εξής :

«3. Οι δήμοι μπορούν να ζητούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων και του Γραφείου Κτηματογράφησης, του Κτηματολογίου και των αρμοδίων ΔΟΥ, στοιχεία που αφορούν στην ακίνητη περιουσία και στο εισόδημα των υπόχρεων, εντός των ορίων της διοικητικής τους περιφέρειας. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες υποχρεούνται να παρέχουν ατελώς στους δήμους τα στοιχεία που ζητούνται, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και της δικαιοδοσίας τους, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών, από την υποβολή της σχετικής αίτησης από το Δήμο».

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 περίπτωσης (γ) του άρθρου 43 του ν. 3979/2011, αντικαθίσταται, ως εξής:

«Ο διαχειριστές του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούνται να διαβιβάζουν αμελλητί τα ανωτέρω στοιχεία τιμολόγησης και εν γένει τα δεδομένα των υπόχρεων, που τηρούνται για τη συνείσπραξη των ποσών της παραγράφου (β') του παρόντος άρθρου, προς τους οικείους δήμους».

3 α. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 82 του από 24.9/20.10.1958, βασιλικού διατάγματος, (Α' 171), όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 του ν. 4337/2015 (Α' 129), προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ως εξής: «Εξαιρούνται συμβάσεις που έχουν κυρωθεί μέχρι την 17.η.10.2015».

β. Η παράγραφος (4) του άρθρου 82 του από 24.9/20.10.1958, βασιλικού διατάγματος (Α'171), όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 του ν. 4337/2015, διαγράφεται και οι παράγραφοι 5 και 6, αναριθμούνται σε 4 και 5.

Άρθρο 80

Δικαιώματα χρήσης πόσιμου ύδατος

1. Η περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του β.δ. 24-9-1958 (Α' 171), όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 14 του άρθρου 57 του ν. 2218/1994 (Α' 90) που συμπληρώθηκε με τη παράγραφο 4 του άρθρου 29 του ν. 3448/2006 (Α' 570) και αντικαταστάθηκε με τη παράγραφο 1 του άρθρου 23 του ν. 4255/2014 (Α' 89), αντικαθίσταται, ως εξής:

«Να καταβάλει υπέρ του Δήμου, δικαίωμα που καθορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, από 0,0030 ευρώ έως 0,0060 ευρώ ανά λίτρο νερού και από 0,0030 ευρώ έως και 0,0050 ευρώ, όταν γίνεται πρόσμιξη του νερού με χυμούς. Όταν το νερό που διατίθεται ανήκει σε Δήμους, το δικαίωμα καθορίζεται ελεύθερα με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Ύστερα από απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 4368/2016 (Α' 21), η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση του Δημοτικού Συμβουλίου, τα ποσά αυτά μπορούν να αναπροσαρμόζονται, εφόσον μεταβληθούν σημαντικά για οποιοδήποτε λόγο, τα στοιχεία με τα οποία αρχικώς διαμορφώθηκαν».

2. Η περίπτωση (γ) της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του Β.Δ. 24-9-1958 (Α' 171), όπως ισχύει, αντικαθίσταται, ως εξής:

«Να εκδίδει το κατά τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις, δελτίο αποστολής του μεταφερόμενου νερού, αντίτυπο του οποίου παραδίδεται, εντός δέκα (10) ημερών, από την έκδοσή του, στον οικείο δήμο. Το αντιστοιχόν στη ληφθείσα ποσότητα νερού, ποσό, του δικαιώματος, καταβάλλεται από τον υπόχρεο στο οικείο δημοτικό ταμείο μέσα στο πρώτο δεκαήμερο, του επόμενου μήνα από την λήψη του νερού. Σε περίπτωση μη καταβολής ή ελλιπούς ή εκπρόθεσμης καταβολής του δικαιώματος, καταλογίζεται σε βάρος του υπόχρεου, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, το αναλογούν δικαίωμα επί της ληφθείσας ποσότητας νερού, προσαυξημένο με ισόποσο πρόστιμο. Η δημοτική αρχή υποχρεούται να διεξάγει ελέγχους περί της κανονικής έκδοσης του δελτίου αποστολής και της καταβολής του δικαιώματος. Το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί, εναλλακτικά, να αποφασίζει ως μέθοδο υπολογισμού της ποσότητας του νερού για την επιβολή του δικαιώματος εμπορίας την καταμέτρησή του με υδρομετρητή».

Άρθρο 81

Παραχώρηση χρήσης πλατειών και άλλων κοινόχρηστων χώρων έναντι τέλους, χωρίς δημοπρασία

Στην παράγραφο 10 του άρθρου 13 του από 20.10.1958 Β.Δ.(Α' 171), όπως αυτό ισχύει, προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφια, ως εξής:

«Μπορεί, με κανονιστική πράξη του Δημοτικού Συμβουλίου των Δήμων, να προσδιορίζονται οι μη ευρισκόμενοι προ κατασημάτων ή στην προβολή αυτών, κοινόχρηστοι χώροι, για την παραχώρηση της χρήσης των οποίων, έναντι τέλους, κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται η διενέργεια δημοπρασίας, εφόσον πρόκειται για όλως πρόσκαιρη χρήση, που δεν υπερβαίνει τις πέντε (5) ημερολογιακές μέρες και αφορά αποκλειστικώς τη διεξαγωγή εκδηλώσεων κοινωνικής αλληλεγγύης ή δράσεων τουριστικής, πολιτιστικής, καλλιτεχνικής ή δημόσιας εμπορικής προβολής.

Με την ίδια ή όμοια απόφαση, ορίζονται οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία για την παραχώρηση της χρήσης των εν λόγω κοινόχρηστων χώρων καθώς και το ύψος των σχετικών τελών, λαμβανομένου υπ' όψιν και του τυχόν κοινωφελούς χαρακτήρα της διεξαχθησομένης δράσης ή εκδήλωσης».

Άρθρο 82

Καταβολή οφειλών από προσκυρώσεις και ρυμοτομήσεις

1. Η παράγραφος 11 του άρθρου 26 του ν. 1828/1989, αντικαθίσταται, ως εξής:

«11. Ο δήμος υποχρεούται να βεβαιώνει και να εισπράττει από τους υπόχρεους σε καταβολή αποζημίωσης, λόγω προσκύρωσης ή ρυμοτόμησης εκτάσεων, σε εφαρμογή του σχεδίου πόλεως, το ποσό που κατέβαλε για λογαριασμό τους στους δικαιούχους της αποζημίωσης. Η εξόφληση των οφειλών της παραγράφου αυτής γίνεται απόκως σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, σε διάστημα μέχρι δεκαπέντε (15) ετών, που ορίζεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Το ποσό της κάθε δόσης επιβαρύνεται, λόγω εκπρόθεσμης καταβολής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής ολόκληρου του ποσού της οφειλής, παρέχεται έκπτωση είκοσι τοις εκατό (20%)».

2. Οφειλές προς δήμους από την εφαρμογή της παραγράφου 11 του άρθρου 26 του νόμου 1828/1989, που έχουν βεβαιωθεί μέχρι την ισχύ του παρόντος νόμου, ανεξαρτήτως αν έγινε η όχι διακανονισμός της εξόφλησής τους σε δόσεις, απαλλάσσονται από το νόμιμο τόκο και από κάθε άλλη προσαύξηση. Οι τόκοι και οι λοιπές προσαυξήσεις, που έχουν καταβληθεί, συμψηφίζονται στο κεφάλαιο της κύριας οφειλής. Για τον συμψηφισμό, γίνεται νέα βεβαίωση και διακανονισμός εξόφλησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της ίδιας παραγράφου, όπως τροποποιείται με το παρόν άρθρο. Τόκοι που έχουν βεβαιωθεί αυτοτελώς, για δόσεις που έχουν εξοφληθεί άτοκα στο παρελθόν, διαγράφονται.

Άρθρο 83

Πρόστιμα παραβάσεων κατόχων κατοικίδιων ζώων - διαδικασία

1. Στην περίπτωση ιδ του άρθρου 1 του ν. 4039/2012 (Α' 15) και μετά τις λέξεις «και συγκεκριμένα οι υπάλληλοι της Ελληνικής Αστυνομίας», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και της Δημοτικής Αστυνομίας».

2.Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 4039/2012, μετά τον πίνακα, προστίθεται φράση, ως εξής:

«Τα ανωτέρω πρόστιμα, αποτελούν έσοδο των δήμων, στην περιφέρεια των οποίων διαπιστώνεται η παράβαση».

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 21 του ν. 4039/2012 αντικαθίσταται, ως εξής:

«Κατά τη διαπίστωση της παράβασης, αυτή βεβαιώνεται επί τόπου. Επί της πράξης βεβαίωσης της παράβασης, αναγράφονται υποχρεωτικώς: α) η αρμόδια αρχή και η προθεσμία προσφυγής σε αυτή, κατά τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο και, β) το ύψος του προστίμου. Αντίγραφο

της βεβαίωσης παράβασης, αποστέλλεται άμεσα και στην αρμόδια, κατά τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο, αρχή».

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 21 του ν. 4039/2012, αντικαθίσταται, ως εξής:

«Ο παραβάτης έχει δικαίωμα να εμφανισθεί αυτοπροσώπως ή να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών στον προϊστάμενο της κτηνιατρικής υπηρεσίας ή, όπου αυτή δεν υπάρχει, στον προϊστάμενο του γραφείου γεωργικής ανάπτυξης του δήμου, στα όρια του οποίου τελέστηκε η παράβαση και, στην περίπτωση που αυτή δεν υφίσταται, στον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας περιφερειακής ενότητας, προκειμένου να προβάλει τις αντιρρήσεις του. Η απόφαση, με την οποία εξετάζονται οι αντιρρήσεις, πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη, με αναφορά στα συγκεκριμένα περιστατικά και στοιχεία».

5. Η παράγραφος 6 του άρθρου 21 του ν. 4039/2012 αντικαθίσταται, ως εξής:

«Αν δεν προβληθούν αντιρρήσεις ή αν απορριφθούν, εκδίδεται απόφαση επιβολής του προστίμου από τον προϊστάμενο της, κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, αρχής. Αντίγραφο της απόφασης επιβολής προστίμου αποστέλλεται στον οικείο δήμο, προκειμένου να επιδιωχθεί η είσπραξή του. Το πρόστιμο καταβάλλεται μειωμένο κατά το μισό, μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης επιβολής προστίμου, στον παραβάτη. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, το πρόστιμο βεβαιώνεται ολόκληρο από την ταμειακή υπηρεσία του Δήμου, προκειμένου να επιδιωχθεί η είσπραξή του, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.».

6. Η παράγραφος 7 του άρθρου 21 του ν. 4039/2012 αντικαθίσταται, ως εξής:

«Τα έσοδα από τα πρόστιμα του παρόντος νόμου εγγράφονται με τρόπο διακριτό στον προϋπολογισμό του δήμου και διατίθενται αποκλειστικά για τη βελτίωση των δημοτικών καταφυγίων και κτηνιατρείων και για την αντιμετώπιση των δαπανών που προκύπτουν από την εφαρμογή του νόμου αυτού».

7. Η παράγραφος 9 του άρθρου 21 του ν. 4039/2012 καταργείται.

Άρθρο 84

Δημοτικός Φόρος Δωδεκανήσου.

Στην παράγραφο 9 της υποπαραγράφου Δ.12 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94) προστίθεται φράση, ως εξής:

«Βεβαιωμένες οφειλές από τον καταργούμενο φόρο και συναφείς κυρώσεις διαγράφονται, κατόπιν διαπιστωτικής απόφασης του οικείου δημοτικού συμβουλίου».

Άρθρο 85

Χρηματικές δωρεές υπέρ της Περιφερειακής Ενότητας Κεφαλληνίας

Με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των Π.Δ. 30/1996 και του Π.Δ. 242/1996, επιτρέπεται η δωρεά χρημάτων από Περιφέρεια στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων υπέρ της Περιφερειακής Ενότητας Κεφαλληνίας, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα αποτελέσματα και οι συνέπειες των σεισμών που πραγματοποιήθηκαν στην Κεφαλονιά, στις 26.1.2014 και 3.2.2014.

Άρθρο 86

Τροποποίηση της παραγράφου Α4 του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 - Διάθεση ανταποδοτικού τέλους Α.Π.Ε.

Στο τέλος της παραγράφου Α4 του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 προστίθενται εδάφια, ως εξής:

«Μετά την παρέλευση δέκα ετών από την έναρξη της εμπορικής λειτουργίας, για ποσά που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος της περ. 3 της παρ. A3, είναι δυνατόν, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του Δήμου εγκατάστασης, να τροποποιούνται τα ποσοστά κατανομής μεταξύ της δημοτικής ενότητας εγκατάστασης του σταθμού και της υπόλοιπης περιφέρειας, του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Όριο της κατά τα ανωτέρω τροποποίησης είναι η ίση κατανομή του συνολικού ποσού του σχετικού εσόδου σε κάθε δικαιούχο».

Άρθρο 87

Επέκταση ρύθμισης

Το άρθρο 5 του ν. 4380/2016 (Α' 66) εφαρμόζεται και στην περίπτωση των αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών των Ο.Τ.Α. του άρθρου 196 ν. 3852/2010 (Α' 87).

Άρθρο 88

Τροποποίηση του άρθρου 170 του ν. 3463/2006

Καταργείται η παράγραφος 4 του άρθρου 170 του ν. 3463/2006 (Α' 114) και αναριθμείται η επόμενη.

Άρθρο 89

Βεβαίωση περί μη οφειλής Τ.Α.Π.

Η παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4262/2014 (Α' 114) καταργείται και επανέρχεται σε ισχύ η παρ. 18 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 (Α' 62).

Άρθρο 90

Αφαίρεση άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου, σε περίπτωση καθ' υποτροπήν αυθαίρετης χρήσης από τον δικαιούχο

Στην παρ. 8 του άρθρου 13 του Β.Δ. της 20^{ης}.10.1958 (Α' 171), όπως αυτό ισχύει, προστίθενται εδάφια πέμπτο και έκτο, ως εξής:

«Πέραν των παραπάνω συνεπειών, εάν διαπιστωθεί τρίτη παράβαση αφαιρείται η άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου και απαγορεύεται η χορήγησή της και για το επόμενο ημερολογιακό έτος. Εάν ακολουθήσει και νεότερη αυθαίρετη χρήση κοινόχρηστου χώρου, εφόσον αυτή γίνεται από κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος, αφαιρείται οριστικά η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας του καταστήματος και απαγορεύεται η εκ νέου χορήγησή της στην ίδια επιχείρηση».

Άρθρο 91

Λύση Δ.Ε.Υ.Α.

Στο άρθρο 1 του ν. 1069/1980 (Α' 191) προστίθεται παρ.4, ως εξής:

«Η Δ.Ε.Υ.Α. μπορεί να λυθεί με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με ενισχυμένη πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του συνόλου των μελών του και πράξη του Συντονιστή ή του ασκούντος καθήκοντα Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης που δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα άλλα, ισχύει το άρθρο 262 του ν.3463/2006».

Άρθρο 92

Θέματα προσωπικού Δ.Ε.Υ.Α.

Το προσωπικό των επιχειρήσεων του ν. 1069/1980 (Α' 191), εφόσον απασχολείτο πραγματικά με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου κατά την 30η/5/2011, ημερομηνία μέχρι την οποία λειτουργούσαν οι Δ.Ε.Υ.Α. με τον ν. 3463/2006 θεωρείται ως προς όλες τις συνέπειες ότι τοποθετήθηκε και συνεχίζει να παρέχει την εργασία του νόμιμα, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, ανεξαρτήτως της διαδικασίας που τηρήθηκε κατά τη σύναψη της οικείας σύμβασης. Σε εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις του ανωτέρω προσωπικού επιτρέπεται η κατάρτιση δικαστικού συμβιβασμού, κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης. Τυχόν πράξεις λύσης εργασιακής σχέσης εργαζομένων που εμπίπτουν στην ανωτέρω διάταξη ανακαλούνται χωρίς οι εργαζόμενοι να δικαιούνται μισθούς υπερημερίας ή άλλου είδους αποζημίωσης.

Άρθρο 93

Ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών Δ.Ε.Υ.Α. προς τον οικείο Δήμο.

- Οι από οποιαδήποτε αιτία βεβαιωθείσες ληξιπρόθεσμες οφειλές της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης προς τον οικείο Δήμο απαλλάσσονται προσαυξήσεων και προστίμων. Οι τυχόν προσαυξήσεις και πρόστιμα που έχουν βεβαιωθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος διαγράφονται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.
- Η αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών της παρούσης παραγράφου μπορεί να ρυθμίζεται σε πολλαπλές ισόποσες δόσεις, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Στην απόφαση αυτή ορίζεται ο αριθμός των δόσεων και η περιοδικότητά τους. Ο συνολικός χρόνος αποπληρωμής δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δέκα έτη.
- Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του Δήμου προς την Δ.Ε.Υ.Α., που προέρχονται από την τιμολόγηση των υπηρεσιών της αρμοδιότητάς της, μπορεί να συμψηφίζονται με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές της Δ.Ε.Υ.Α. προς το Δήμο. Για την εφαρμογή του συμψηφισμού υποβάλλει πρόταση το

διοικητικό συμβούλιο της Δ.Ε.Υ.Α. και αποφασίζει το δημοτικό συμβούλιο. Τυχόν καταβληθείσες προσαυξήσεις και πρόστιμα συμψηφίζονται και αφαιρούνται από το τελικό ποσό.

Άρθρο 94

Τιμολόγηση καταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας Δ.Ε.Υ.Α.

Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων των Δ.Ε.Υ.Α., οι οποίες χαρακτηρίζονται ως χημικές βιομηχανίες κατά το Π.Δ. 274/1997, εγκαταστάσεις αφαλάτωσης θαλασσινού νερού, καθώς και αντλιοστάσια άρδευσης, ύδρευσης, αποχέτευσης ομβρίων και ακαθάρτων και τηλεθέρμανσης Δήμων και Δ.Ε.Υ.Α. εφόσον διαθέτουν περιβαλλοντική άδεια λειτουργίας, δικαιούνται την αντίστοιχη με τις βιομηχανίες τιμολόγηση στην καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια.

Άρθρο 95

Υπαίθρια διαφήμιση

1. Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 75 του ν. 4257/2014 (Α' 93) παρατείνεται από τη λήξη της για τρία (έτη)
2. Βεβαιωμένες οφειλές από πρόστιμα που έχουν επιβληθεί για τις παραβάσεις της παρ. 1 του άρθρου 75 του ν. 4257/2014 και δεν έχουν εισπραχθεί, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διαγράφονται, κατόπιν απόφασης του οικείου δημοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 96

Συγκρότηση Επιτροπής Εκτίμησης Ακινήτων στις Περιφέρειες.

Η προβλεπόμενη από την παράγραφο 4 του άρθρου 13 του Π.Δ. 242/1996 (Α' 179) επιτροπή μπορεί να συσταθεί και ανά Περιφερειακή Ενότητα, έπειτα από σχετική απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου. Αποφάσεις συγκρότησης επιτροπών ανά Περιφερειακή Ενότητα, οι οποίες εκδόθηκαν, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρούνται νόμιμες.

Άρθρο 97

Μεταβίβαση σχολικών ακινήτων στους Δήμους

Στην 2^η παράγραφο του άρθρου 282 του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθενται εδάφια, ως εξής:

«ε) Ακίνητα, χαρακτηρισμένα στα οικεία ρυμοτομικά σχέδια, ως κατάλληλα για την κάλυψη αναγκών σχολικής στέγης, τα οποία με οποιονδήποτε τρόπο έχουν περιέλθει στις πρώην νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και ανήκαν σε αυτές κατά κυριότητα, χωρίς να έχουν ανεγερθεί σε αυτά σχολικές μονάδες, λόγω της μεταβίβασης της σχετικής αρμοδιότητας στους οικείους Δήμους, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στους Δήμους, στην τοπική αρμοδιότητα των οποίων ανήκουν, κατόπιν έκδοσης σχετικής διαπιστωτικής πράξης από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την οποία μεταγράφονται ατελώς στα βιβλία μεταγραφών του οικείου Υποθηκοφυλακείου ή Κτηματολογικού Γραφείου. Σχολικές μονάδες, που βρίσκονται στο στάδιο ανέγερσης, μεταβιβάζονται στους οικείους Δήμους μαζί με τον εξοπλισμό τους,

αμέσως μόλις αποπερατωθούν και παραληφθούν νομίμως, με όμοια διαπιστωτική πράξη του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

στ) Επίσης η κινητή και ακίνητη περιουσία όλων των δημόσιων σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που ήδη έχουν ανεγερθεί και λειτουργούν με τα οικόπεδά τους και τα αγροτεμάχια, η οποία, μέχρι τη ψήφιση της παρούσας, δεν είχε μεταβιβασθεί κατά κυριότητα στους οικείους Δήμους, στην περιφέρεια στην οποία βρίσκονται, η οποία περιουσία σήμερα φέρεται να αποτελεί ιδιοκτησία άλλων λειτουργούντων ή καταργηθέντων οργανισμών ή φορέων (πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, ΟΣΚ, ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε, καταργημένων οργανισμών, καταργημένων σχολικών ταμείων του ν. 5019/1931, των εφορειών σχολείων, του καταργηθέντος οργανισμού με την επωνυμία «Ταμείον Ανέγερσης Διδακτηρίων»-Τ.Α.Δ.), μεταβιβάζεται αυτοδικαίως στους οικείους Δήμους στην τοπική αρμοδιότητα των οποίων ανήκουν, κατόπιν έκδοσης σχετικής διαπιστωτικής πράξης, η οποία θα συνοδεύεται με πρόσφατο τοπογραφικό σχεδιάγραμμα συντασσόμενο από τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες του οικείου Δήμου, από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την οποία μεταγράφονται ατελώς στα βιβλία μεταγραφών του οικείου Υποθηκοφυλακείου ή Κτηματολογικού Γραφείου».

Άρθρο 98

Προθεσμία μεταγραφής αποφάσεων για ακίνητη περιουσία δημοσίων σχολείων

Η μεταγραφή των αποφάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 274 του ν. 3463/2006 (Α' 114), εφόσον δεν έχει συντελεστεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, γίνεται ατελώς, κατόπιν αιτήματος του αρμόδιου δήμου, στα οικεία άμισθα ή έμμισθα υποθηκοφυλακεία και κτηματολογικά γραφεία, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) ετών από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 99

Επιτροπές επίλυσης φορολογικών διαφορών

1. Η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 1080/1980 (Α' 246) αντικαθίσταται, ως εξής:
«Προκειμένου για τους δήμους της τέως διοικήσεως πρωτευούσης, η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου και αποτελείται από έναν δημοτικό σύμβουλο και δύο υπαλλήλους (μόνιμους ή Ι.Δ.Α.Χ.), κατηγορίας ΠΕ κλάδου Διοικητικού ή Διοικητικού-Οικονομικού είτε κατηγορίας ΤΕ κλάδου Διοικητικού-Λογιστικού που ασκούν καθήκοντα προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Τμήματος. Της επιτροπής προεδρεύει το μέλος που προϊσταται Διεύθυνσης, και επί ομοιοβάθμων προϊσταμένων του ίδιου επιπέδου ο προϊστάμενος που έχει ασκήσει για περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊσταμένου. Με την ίδια απόφαση, ορίζονται οι αναπληρωτές των μελών της Επιτροπής. Χρέη γραμματέα της επιτροπής εκτελεί δημοτικός υπάλληλος που ορίζεται με τον αναπληρωτή του, με απόφαση δημάρχου. Η επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία, όταν είναι παρόντα όλα τα μέλη ή οι αναπληρωτές τους».

2. Η παρ 3. του άρθρου 32 του ν. 1080/1980 αντικαθίσταται, ως εξής:

«3. Επί των φορολογικών διαφορών και αμφισβητήσεων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου μεταξύ δήμου και φορολογούμενου, και εφόσον αυτός επιθυμεί την εξωδικαστική συμβιβαστική επίλυση της υφιστάμενης διαφοράς ή αμφισβητήσεως, δύναται να καταθέσει ενώπιον του δήμου, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών, αίτηση εξωδικαστικού συμβιβασμού, η οποία

καταχωρείται σε ειδικό προς τούτο πρωτόκολλο αιτήσεων συμβιβασμού που τηρείται σε κάθε δήμο. Στην περίπτωση αυτή, η υπηρεσία του δήμου που παραλαμβάνει την αίτηση υποχρεούται να τη διαβιβάσει αμελλητί στις επιτροπές της παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Η παραπάνω προθεσμία αναστέλλει την προθεσμία του άρθρου 66 του ν. 2717/1999 (Α' 97).

3. Η παρ. 4 του άρθρου 32 του ν. 1080/1980 αντικαθίσταται, ως εξής:

«4. Η επιτροπή υποχρεούται εντός δεκαημέρου από την παραλαβή της αίτησης να ορίσει ημερομηνία συζητήσεως, όχι μεταγενέστερη των 20 ημερών από την λήξη του δεκαημέρου, καλώντας τον αιτούντα τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν την ορισθείσα ημερομηνία συζητήσεως».

4. Η παρ. 6 του άρθρου 32 του ν. 1080/1980 αντικαθίσταται, ως εξής:

«6. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο πρακτικό διαβιβάζεται στο δημοτικό συμβούλιο, το οποίο και αποφασίζει περί της αποδοχής ή μη της πρότασης της επιτροπής. Με την εν λόγω απόφαση, ολοκληρώνεται ο συμβιβασμός»

5. Η παρ. 7 του άρθρου 32 του ν. 1080/1980 καταργείται.

6. Η παρ. 8 του άρθρου 32 του ν. 1080/1980 αναριθμείται και αντικαθίσταται, ως εξής:

«7. Σε περίπτωση μη επίτευξης συμβιβασμού κατά την παρ. 5, η προθεσμία άσκησης των κατά νόμο ένδικων βοηθημάτων άρχεται από την επομένη της κοινοποίησης του πρακτικού στον προσφεύγοντα. Σε περίπτωση μη αποδοχής της πρότασης του συμβιβασμού, η προθεσμία άσκησης των ανωτέρω ενδίκων βοηθημάτων άρχεται από την επομένη της ημερομηνίας της απόφασης του δημοτικού συμβουλίου». Επίσης, σε περίπτωση που η προθεσμία των είκοσι(20) ημερών παρέλθει άπρακτη, η προθεσμία άσκησης των ενδίκων βοηθημάτων της παραγράφου 1 του άρθρου 126 του ν. 2717/1999, άρχεται από την επομένη της λήξης του εικοσαημέρου».

Άρθρο 100

Εξόφληση υποχρεώσεων Ο.Τ.Α.

1. Ανεξόφλητες ανειλημμένες υποχρεώσεις προηγούμενων οικονομικών ετών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (δήμων και περιφερειών) της χώρας, για τις οποίες δεσμεύονται ισόποσες πιστώσεις στον προϋπολογισμό, δυνάμει των διατάξεων παρ. 7 του αρ. 66 του ν. 4270/2014, εκκαθαρίζονται και εξοφλούνται κατά χρονολογική σειρά, με μέριμνα της οικονομικής υπηρεσίας, ανάλογα με την ημερομηνία του νόμιμου τίτλου πληρωμής (τιμολογίου ή άλλου νόμιμου παραστατικού του αντισυμβαλλόμενου). Η χρονολογική σειρά αρχίζει από τον νόμιμο τίτλο πληρωμής που φέρει την παλαιότερη ημερομηνία και τελειώνει στον τίτλο που φέρει τη νεότερη ημερομηνία.

Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

2. Κατά τρόπο ανάλογο με αυτόν της παραγράφου 1 και ομοίως υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3, εκκαθαρίζονται και εξοφλούνται ανειλημμένες υποχρεώσεις τρέχοντος οικονομικού έτους.

3. Η εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 δεν αναιρεί την υποχρέωση:

α) εκάστου φορέα να εγγράφει στον προϋπολογισμό του και να πληρώνει τις ανελαστικές δαπάνες του και

β) διενέργειας δαπανών ιδιαίτερης κοινωνικής σημασίας (όπως δαπάνες απαραίτητες για την ομαλή λειτουργία παιδικών/βρεφονηπιακών σταθμών ή σχολείων ή δαπάνες υπηρεσιών καθαριότητας) και

γ) για την πληρωμή υποχρεώσεων για τις οποίες έχουν ληφθεί μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του Δήμου.

4. Με απόφαση της οικονομικής επιτροπής, κατόπιν εισήγησης της οικονομικής υπηρεσίας και τηρουμένων των κριτηρίων των προηγούμενων παραγράφων, καθορίζονται οι δαπάνες που δύναται να εκκαθαριστούν και πληρωθούν κατά παρέκκλιση της χρονολογικής σειράς.

Άρθρο 101

Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 1 του άρθρου 290 του ΚΒΠΝ

Προστίθεται εδ. β' στην παρ. 1 του άρθρου 290 ΚΒΠΝ, ως εξής:

«Στις περιπτώσεις που επίκειται αλλαγή χρήσης απαλλοτριωθέντος ακινήτου το οποίο αρχικά χαρακτηρίσθηκε ως κοινόχρηστος χώρος (άλσος, πλατεία κ.λπ.), σε ακίνητο κοινωφελούς χαρακτήρα, δυνάμει ληφθείσας απόφασης-πρότασης δημοτικού συμβουλίου, αναστέλλεται αυτοδικαίως η είσπραξη βεβαιωθέντων οφειλών των παρόδιων ιδιοκτητών. Αμέσως μετά την τροποποίηση της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης, ο οικείος δήμος οφείλει να προβεί σε οριστική διαγραφή των βεβαιωθεισών εισφορών των παρόδιων ιδιοκτητών. Χρηματικά ποσά που έχουν ήδη εισπραχθεί από τους οικείους Ο.Τ.Α. δεν αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα».

Άρθρο 102

Μεταβατικές Διατάξεις για ρυθμίσεις οφειλών Ο.Τ.Α.

α) Τυχόν καταβληθέντα ποσά από τους Ο.Τ.Α. έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 109 του ν.3852/2010 (Α' 87), με τα οποία εξόφλησαν τις οφειλές που είχαν αναδεχτεί, μετά των πρόσθετων φόρων, προστίμων, προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής και κάθε μορφής επιβαρύνσεων, δεν αναζητούνται.

β) Εφόσον υφίσταται ενεργή ρύθμιση αποπληρωμής αυτών των οφειλών, εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις, όπως πλέον τροποποιήθηκαν με τον παρόντα νόμο και ισχύουν, κατόπιν επαναβεβαίωσης της κύριας μόνον οφειλής από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή το ασφαλιστικό ταμείο. Τα ήδη καταβληθέντα ποσά για πρόσθετους φόρους, πρόστιμα, προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής και κάθε μορφής επιβαρύνσεις συμψηφίζονται με το υπόλοιπο ποσό της κύριας οφειλής, και στην περίπτωση που η διαφορά είναι θετική, τα επιπλέον καταβληθέντα ποσά δεν αναζητούνται.

Άρθρο 103

Εκποίηση οικοπέδων σε άστεγους δημότες

Όσοι αναγνωρίστηκαν δικαιούχοι δημοτικών ή κοινοτικών οικοπέδων, κατ' εφαρμογή των άρθρων 249 του Π.Δ. 410/1995, 232 του Π.Δ. 323/89, ή 218-219 του Π.Δ. 76/1985 και δεν έχουν εκπληρώσει, μέσα στην τασσόμενη κατά τις διατάξεις των ανωτέρω διατάξεων προθεσμία, μέρος ή όλες τις υποχρεώσεις τους (καταβολή τιμήματος, ανέγερση οικοδομής κ.λπ.), μπορούν, κατόπιν αίτησής τους, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με

την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του και εφόσον εξακολουθούν να είναι κάτοχοι των ανωτέρω οικοπέδων αυτοί ή οι κληρονόμοι τους, να αποκτήσουν την κυριότητα των οικοπέδων, εφόσον εξοφλήσουν το καταβλητέο τίμημα εφάπαξ ή τμηματικά, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Το συμβόλαιο για τη μεταβίβαση της κυριότητας συντάσσεται, αφού καταβληθεί το ανωτέρω τίμημα, χωρίς να απαιτείται η ανέγερση οικοδομής επί του οικοπέδου. Λοιπές προϋποθέσεις και όροι τίθενται, με την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 104

Ρυθμίσεις οφειλών προς Ο.Τ.Α. α' Βαθμού

1. Χρηματικές οφειλές υπόχρεων προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως (Ο.Τ.Α.), οι οποίες προέρχονται από θεσπιζόμενους υπέρ αυτών οικονομικούς, εν γένει, πόρους, ρυθμίζονται, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης των υπόχρεων ενώπιον των οικείων Ο.Τ.Α. εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα (12) μηνών από τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, κατά τις ακόλουθες, περιοριστικά αναφερόμενες, διακρίσεις:

α) Από τις καταστάσεις που έχουν βεβαιωθεί, μέχρι και την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ή πρόκειται να βεβαιωθούν, μέχρι και δώδεκα (12) μήνες από την αυτή, χρηματικών οφειλών, οι οποίες προέρχονται, καθ' οιονδήποτε σωρευτικό συνδυασμό, από τέλη, πρόστιμα, προσαυξήσεις και τόκους, απαλείφονται τα πρόστιμα, οι προσαυξήσεις και οι τόκοι και επιμερίζεται η καταβολή των εναπομεινάντων τελών σε είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, η δε καταβολή της πρώτης (1^{ης}) εκ των δόσεων αυτών, συντελείται συγχρόνως με την υποβολή αίτησης του υπόχρεου για υπαγωγή στη ρύθμιση. Εφόσον η καταβολή των εναπομεινάντων αυτών τελών συντελεσθεί εφάπαξ, τότε παρέχεται επιπλέον έκπτωση ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνολικού ποσού, το οποίο αντιστοιχεί στα εναπομείναντα αυτά τέλη.

β) Από τις καταστάσεις που έχουν βεβαιωθεί, μέχρι και την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ή πρόκειται να βεβαιωθούν, μέχρι και δώδεκα (12) μήνες από αυτή, χρηματικών οφειλών, οι οποίες προέρχονται, καθ' οιονδήποτε σωρευτικό συνδυασμό, από αυτοτελώς επιβαλλόμενα πρόστιμα, προσαυξήσεις και τόκους, απαλείφονται οι προσαυξήσεις και οι τόκοι και επιμερίζεται η καταβολή των εναπομεινάντων αυτών προστίμων, αφού προηγουμένως μειωθούν κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%), σε είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, η δε καταβολή της πρώτης (1^{ης}) από τις δόσεις αυτές συντελείται συγχρόνως με την υποβολή αίτηση του υπόχρεου για υπαγωγή στη ρύθμιση. Κατ' εξαίρεση, τα αυτοτελώς επιβαλλόμενα πρόστιμα τα οποία αφορούν σε πολεοδομικές εν γένει παραβάσεις, δεν επιδέχονται ποσοστιαία μείωση και καταβάλλονται αυτούσια, επιμεριζόμενα κατά τον προαναφερθέντα τρόπο, ενώ τα αυτοτελώς επιβαλλόμενα πρόστιμα, τα οποία αφορούν σε παραβάσεις τοπικών κανονιστικών διατάξεων των Ο.Τ.Α. περί καθαριότητος, μειώνονται κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και καταβάλλονται, επιμεριζόμενα και αυτά με τον ίδιο τρόπο. Εφόσον η καταβολή των εναπομεινάντων αυτών προστίμων συντελεσθεί εφάπαξ, τότε παρέχεται επιπλέον έκπτωση ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνολικού ποσού, το οποίο αντιστοιχεί στα εναπομείναντα αυτά πρόστιμα.

γ) Από τις καταστάσεις που έχουν βεβαιωθεί, μέχρι και την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ή πρόκειται να βεβαιωθούν, μέχρι και δώδεκα (12) μήνες από αυτή, χρηματικών οφειλών, οι οποίες προέρχονται, καθ' οιονδήποτε σωρευτικό συνδυασμό, από διοικητικά πρόστιμα του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ - Ν.2696/1999, όπως ισχύει), προσαυξήσεις και τόκους, απαλείφονται οι προσαυξήσεις και οι τόκοι και επιμερίζεται η καταβολή των εναπομεινάντων

προστίμων, αφού προηγουμένως μειωθούν κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%), σε είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, η δε καταβολή της πρώτης (1^η) εκ των δόσεων αυτές, συντελείται συγχρόνως με την υποβολή αίτησης του υπόχρεου για υπαγωγή στη ρύθμιση. Εφόσον η καταβολή των εναπομεινάντων αυτών προστίμων συντελεσθεί εφάπαξ, τότε παρέχεται επιπλέον έκπτωση ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνολικού ποσού, το οποίον αντιστοιχεί στα εναπομείναντα αυτά πρόστιμα.

δ) Από τις καταστάσεις που έχουν βεβαιωθεί, μέχρι και την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ή πρόκειται να βεβαιωθούν, μέχρι και δώδεκα (12) μήνες από αυτή, χρηματικών οφειλών, οι οποίες προέρχονται, καθ' οιονδήποτε σωρευτικό συνδυασμό, από εν γένει μισθώματα, προσαυξήσεις και τόκους, απαλείφονται οι προσαυξήσεις και οι τόκοι και επιμερίζεται η καταβολή των εναπομεινάντων μισθωμάτων σε είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, η δε καταβολή της πρώτης (1^η) από τις δόσεις αυτές, συντελείται συγχρόνως με την υποβολή αίτησης του υπόχρεου για υπαγωγή στη ρύθμιση αυτή. Εφόσον η καταβολή των εναπομεινάντων μισθωμάτων συντελεσθεί εφάπαξ, τότε παρέχεται επιπλέον έκπτωση ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνολικού ποσού, το οποίο αντιστοιχεί στα εναπομείναντα αυτά μισθώματα.

ε) Από τις καταστάσεις που έχουν βεβαιωθεί, μέχρι και την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ή πρόκειται να βεβαιωθούν, μέχρι και δώδεκα (12) μήνες από αυτή, χρηματικών οφειλών, οι οποίες προέρχονται, καθ' οιονδήποτε σωρευτικό συνδυασμό, από φόρους, δικαιώματα, εισφορές, προσαυξήσεις και τόκους, απαλείφονται οι προσαυξήσεις και οι τόκοι και επιμερίζεται η καταβολή των εναπομεινάντων φόρων και δικαιωμάτων και των εναπομεινασών εισφορών σε είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, η δε καταβολή της πρώτης (1^η) δόσης, συντελείται συγχρόνως με την υποβολή αίτησης του υπόχρεου για υπαγωγή στη ρύθμιση. Εφόσον η καταβολή των φόρων, των δικαιωμάτων και των εισφορών αυτών συντελεσθεί εφάπαξ, τότε παρέχεται επιπλέον έκπτωση ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνολικού ποσού, το οποίο αντιστοιχεί σε αυτά.

2. Σε όλες τις προαναφερόμενες προβλέψεις, σε περίπτωση παράλειψης καταβολής τριών δόσεων ανά έτος ρύθμισης, ο υπόχρεος απολύει το ευεργέτημα των ρυθμίσεων του παρόντος άρθρου και αναβιώνει η συνολική χρηματική οφειλή του, με επαναφορά στην αρχική της κατάσταση, η οποία καθίσταται καταβλητέα, αφού αφαιρεθούν τα ήδη καταβληθέντα ποσά.

3. Υπόχρεοι καταβολής χρηματικών οφειλών, όπως ανωτέρω αναφέρεται, οι οποίοι υπήχθησαν σε προηγούμενο του παρόντος καθεστώς ευεργετικών ρυθμίσεων, δύνανται να υπαχθούν στις ευεργετικές ρυθμίσεις του άρθρου αυτού, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης ενώπιον των οικείων Ο.Τ.Α., εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Διοικητικές διαφορές και αμφισβητήσεις μεταξύ υπόχρεων καταβολής χρηματικών ποσών, ως ανωτέρω και οικείων Ο.Τ.Α., για τις οποίες ασκήθηκαν ένδικα βοηθήματα ενώπιον των αρμοδίων διοικητικών δικαστηρίων, τα οποία δεν απεφάνθησαν αμετάκλητα, μέχρι και την έναρξη ισχύος του παρόντος, μπορούν να υπαχθούν στις ευεργετικές ρυθμίσεις του άρθρου αυτού, αφού προηγουμένως οι εν λόγω υπόχρεοι, παραιτηθούν από την άσκηση των ενδίκων αυτών βοηθημάτων, με αίτηση τους, η οποία κατατίθεται ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής επίλυσης διοικητικών διαφορών και προσκομίσουν εντός τριών εργασίμων ημερών τη σχετική βεβαίωση παραίτησης που χορηγείται αρμοδίως στους οικείους Ο.Τ.Α.

5. Εφόσον εκτός από τα ένδικα βοηθήματα της προηγούμενης παραγράφου έγιναν σωρευτικά και αιτήσεις διοικητικής συμβιβαστικής επίλυσης διαφορών και αμφισβητήσεων, κατά τις προβλέψεις του άρθρου 32 του Ν.1080/1980 (Α'246), όπως ισχύει, και δεν έχουν αποφανθεί οριστικά τα συμβούλια των οικείων Ο.Τ.Α. μέχρι και την έναρξη του παρόντος, τότε η δυνατότητα

υπαγωγής στις ευεργετικές ρυθμίσεις του άρθρου αυτού, συντελείται με υποβολή σχετικής αίτησης παραίτησης των υπόχρεων από την άσκηση διαδικασίας συμβιβαστικής επίλυσης, που κατατίθεται στην αρμόδια επιτροπή. Οριστικές αποφάσεις των συμβουλίων των οικείων Ο.Τ.Α. που εκδόθηκαν επί των ως άνω αιτήσεων, μέχρι και την έναρξη ισχύος του παρόντος, ακυρώνονται, αφού προηγουμένως οι υπόχρεοι αιτηθούν την υπαγωγή τους στις ευεργετικές ρυθμίσεις του άρθρου αυτού, σύμφωνα με τις προβλέψεις του προηγουμένου εδαφίου της παραγράφου αυτής και από τον χρόνο της υπαγωγής τους σε αυτές.

6. Χρηματικά ποσά για τις παραπάνω οφειλές που κατέβαλαν οι υπόχρεοι στους οικείους Ο.Τ.Α. δεν αναζητούνται.

Άρθρο 105

Μισθώσεις περιπτέρων

1. Μισθώσεις αδειών περιπτέρων που είχαν συναφθεί πριν τη ψήφιση του ν. 4254/2014 παρατείνονται έως τη συμπλήρωση της δεκαετίας της μισθωτικής σχέσης.
2. Σε περίπτωση θανάτου του μισθωτή άδειας περιπτέρου, η μίσθωση μπορεί να συνεχίζεται από τον επιζώντα σύζυγο ή τα ενήλικα τέκνα αυτού, μέχρι τη λήξη της.
3. Κατόπιν αιτήματος του μισθωτή, η μίσθωση παρατείνεται αυτοδικαίως πέραν του χρόνου λήξης της για μία μόνο φορά έως την έκδοση νέας πράξης παραχώρησης ή την κατάργηση της θέσης και για χρονικό διάστημα που, σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος. Παράταση χωρεί και για μισθώσεις που έχουν λήξει κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος, εφόσον ο μισθωτής εξακολουθεί να βρίσκεται στο μίσθιο.

Άρθρο 106

Παροχή εκπτώσεων σε συνεπείς υπόχρεους

Με την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται κατ' έτος για την έγκριση των τελών, δύναται να παρέχεται έκπτωση έως 10% επί των αρχικών τελών και μισθωμάτων που καταβάλλονται για την παραχώρηση χρήσης κοινόχρηστου χώρου σε όσους το προηγούμενο έτος κατέβαλαν το σύνολο αυτών και τήρησαν τους όρους των σχετικών αδειών.

Άρθρο 107

Επιχορηγήσεις σχολικών Επιτροπών των Δήμων

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 158 του ν.3463/2006 (Α' 114), προστίθεται περίπτωση (στ), ως εξής:

«στ) Έκτακτες επιχορηγήσεις των σχολικών επιτροπών».

Άρθρο 108

Προθεσμίες έκδοσης των πράξεων ανατροπής ανάληψης υποχρέωσης

Οι προθεσμίες της έκδοσης των πράξεων ανατροπής ανάληψης υποχρέωσης (ανακλητικές πράξεις), για τις αναλήψεις που έλαβαν χώρα στο οικονομικό έτος 2015 καθώς και της ανάρτησής τους, στο Πρόγραμμα «Διαύγεια», των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού και των

νομικών προσώπων που υπάγονται σε αυτούς, παρατείνονται από τη λήξη τους και έως τριάντα (30) ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 109

Τροποποίηση των άρθρων 10 και 11 του ν. 4336/2015

Οι αποστάσεις που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 10 και 11 του ν. 4336/2015 (Α' 94) και αφορούν στην καταβολή εξόδων διανυκτέρευσης και ημερήσιας αποζημίωσης, διαμορφώνονται σε 150, 120 χιλιόμετρα και 15 μίλια, αντίστοιχα.

Άρθρο 110

Κοινωνικές συνεργασίες Ο.Τ.Α.

Οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού δύνανται να συνάπτουν διμερείς συμβάσεις συνεργασίας, με σωματεία και φορείς ΑμεΑ ή γονέων ΑμεΑ ή με σωματεία και φορείς άλλων ευπαθών κοινωνικών ομάδων, εφόσον η έδρα ή το παράρτημα του συλλόγου ή του φορέα είναι εντός της χωρικής τους αρμοδιότητας, προκειμένου να ενισχύσουν και να υποστηρίξουν τους κοινωφελείς σκοπούς του σωματείου ή φορέα.

Άρθρο 111

Τροποποίηση του άρθρου 18 του ν. 3870/2010 (Α' 138)

Τροποποιείται η παρ. 2 περ. 10 (ι) του άρθρου 18 του ν. 3870/2010 (Α' 138), ως εξής:

«ι) Η παράγραφος 2 του άρθρου 107 αναδιατυπώνεται, ως εξής:

2. Οι δήμοι δεν επιτρέπεται να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε άλλες ανώνυμες εταιρείες, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, εκτός από εκείνες που είχαν συσταθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 194 αυτού. Κατ' εξαίρεση, οι δήμοι επιτρέπεται να συμμετέχουν σε άλλες ανώνυμες εταιρείες με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, κατά τις διατάξεις του άρθρου 265 παρ.1β του Ν.3463/2006 (Α' 114), εφόσον το ποσοστό του δήμου δεν υπερβαίνει το 49% του μετοχικού κεφαλαίου, με αποκλειστικό σκοπό την αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας τους για την ενίσχυση της τουριστικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής καθώς και την υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε αστικές περιοχές, με στόχο τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (Β.Α.Α.), στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014 - 2020».

Άρθρο 112

Χρήση «Τερματικών συσκευών ασφαλών πληρωμών»

1. Για την είσπραξη των εσόδων των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών, είναι δυνατή η χρήση, ατελώς, «Τερματικών Συσκευών Ασφαλών Πληρωμών» (P.O.S), καθώς και η μεταφορά χρημάτων μέσω τραπεζικών λογαριασμών με την υπηρεσία web banking.

2. Η παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 3979/2011 (Α' 138) αντικαθίσταται, ως εξής:

«Επιτρέπεται η είσπραξη ειδικών φόρων, παραβόλων, τελών ενσήμων, χαρτοσήμων, προστίμων και εν γένει η οικονομική εκκαθάριση οφειλών φυσικών προσώπων και Ν.Π.Ι.Δ. προς φορείς του

δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, με χρέωση τραπεζικών λογαριασμών ή λογαριασμών πληρωμής που τηρούν οι υπόχρεοι ή με χρέωση καρτών πληρωμής που έχουν εκδοθεί στο όνομά τους».

Άρθρο 113

Καταβολή δεδουλευμένων μισθών

Μη καταβληθέντες δεδουλευμένοι βασικοί μισθοί από δημοτικές επιχειρήσεις, που κατέστησαν απαιτητοί κατά τη χρονική περίοδο από 01.01.2009 έως 31.12.2013, δύναται να καταβληθούν νομίμως από την οικεία επιχείρηση, εφάπαξ ή τμηματικά, κατόπιν σχετικής απόφασης του διοικητικού τους συμβουλίου, κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε άλλης σχετικής διάταξης.

Άρθρο 114

Λεωφορεία δημοτικής συγκοινωνίας

Στο άρθρο 10 παρ. 3 της υπ' αρ. 129/2534/20.01.2010 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (Α' 108) των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, προστίθεται στο τέλος η φράση: «και τα λεωφορεία της Δημοτικής Συγκοινωνίας».

Άρθρο 115

Αποζημίωση των μελών του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.

Μετά την παράγραφο 4 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α'156), προστίθεται παράγραφος (4^α), ως εξής: «Ειδικά στον πρόεδρο, στα μέλη, στους γραμματείς καθώς και στα μετέχοντα χωρίς δικαίωμα ψήφου, μέλη του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που συστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 4111/2013 (Α'18), όπως ισχύει, που εργάζονται εκτός ωραρίου εργασίας των δημοσίων υπηρεσιών, καθορίζεται αποζημίωση, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης».

Άρθρο 116

Ρύθμιση μισθολογικών ζητημάτων των μουσικών Ο.Τ.Α.

1.Οι μουσικοί, το καλλιτεχνικό προσωπικό και τα μέλη των ορχηστρικών συνόλων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών, κατατάσσονται στις ειδικές κατηγορίες, Αρχιμουσικός, Εξάρχων, Κορυφαίος Α, Κορυφαίος Β, Μουσικός, βάσει οργανογράμματος το οποίο και θα διαμορφωθεί από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα που ισχύουν στις συμφωνικές ορχήστρες και μπάντες (ΚΟΑ – ΚΟΘ – ΕΛΣ).

2. Στο υπό διαμόρφωση οργανόγραμμα λαμβάνεται υπόψη και κατατάσσονται αυτοδικαίως στις ως άνω ειδικές κατηγορίες, οι μουσικοί με βάση τα καθήκοντα τους, είτε όπως αυτά ορίζονται στην πρόσληψή τους, είτε από τυχόν ανάθεση με οποιονδήποτε τρόπο σχετικών καθηκόντων, είτε όταν εν τοις πράγμασι διαπιστώνεται άσκηση σχετικών καθηκόντων των ως άνω οριζομένων ειδικών κατηγοριών. Σε μουσικό σύνολο μέχρι δέκα (10) άτομα ορίζεται υποχρεωτικά ένας

αρχιμουσικός, ένας κορυφαίος Α' και ένας κορυφαίος Β'. Στα άνω των δέκα ατόμων μουσικά σύνολα ορίζεται ένας αρχιμουσικός, ένας κορυφαίος Α' και ένας κορυφαίος Β, ανά οικογένεια μουσικών οργάνων.

3. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των κατηγοριών Αρχιμουσικός, Εξάρχων, Κορυφαίος Α', Κορυφαίος Β', Μουσικός, καθορίζεται, σύμφωνα με το βασικό μισθό της κατηγορίας του Μουσικού, όπως αυτός έχει οριστεί σύμφωνα με τη παρ. 8 του άρθρου 26 του ν. 4325/2015 (ΦΕΚ 47^Α) και βάσει του νέου μισθολογίου, ο οποίος και πολλαπλασιάζεται με βάση τους παρακάτω συντελεστές ανά κατηγορία και στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μονάδα του ευρώ:

Αρχιμουσικός	.....	1,45
Εξάρχων	.....	1,40
Κορυφαίος Α'	.....	1,30
Κορυφαίος Β'	.....	1,25
Μουσικός	.....	1,00

4. Όπου δεν παρέχεται από την υπηρεσία μουσικό όργανο, χορηγείται στους μουσικούς, οι οποίοι για την εκτέλεση της εργασίας τους υποχρεούνται να χρησιμοποιούν μουσικό όργανο της ιδιοκτησίας τους, ειδικό επίδομα οργάνου για τη συντήρηση και την επισκευή του, το οποίο και ορίζεται στα πενήντα ευρώ (50 €), μηνιαίως.

Στις επαγγελματικές δημοτικές χορωδίες οι μουσικοί (χορωδοί) προσλαμβάνονται ως ΤΕ και κατατάσσονται, όπως και οι ήδη υπηρετούντες, ως κορυφαίοι Β' και λαμβάνουν επίδομα φωνής (οργάνου), το οποίο και ορίζεται στα πενήντα ευρώ (50 €), μηνιαίως.

5. Σε περίπτωση που για την ανανέωση και το συνεχή εμπλουτισμό των συναυλιών της ορχήστρας χορηγείται στους Αρχιμουσικούς, αντί του επιδόματος μουσικού οργάνου, επίδομα βιβλιοθήκης, το επίδομα της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου, δεν χορηγείται.

6. Οι θέσεις των ως άνω υπηρετούντων υπαλλήλων, μετά τις προβλεπόμενες αυτοδίκαιες κατατάξεις, ορίζονται ως οργανικές και αποτυπώνονται στο Ο.Ε.Υ. κάθε Ο.Τ.Α. α' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών, εντός της ως άνω οριζόμενης αποκλειστικής προθεσμίας των έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι διατάξεις του Β' Κεφαλαίου του ν. 4354/2015 (Α'176).

Άρθρο 117

Τροποποίηση της παρ. 16 του άρθρου 19 του ν. 4071/2012

Στην παρ. 16 του άρθρου 19 του ν. 4071/2012 προστίθεται τρίτο εδάφιο, ως εξής:

«Η εταιρεία ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας, κατά την έννοια του άρθρου 13 του ν. 4314/2014, και εξακολουθεί να ασκεί καθήκοντα ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης για τα έργα της περιόδου 2007-2013 που μεταφέρονται σε Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2014-2020».

Άρθρο 118

Δαπάνες εκποίησης ακινήτων

1. Δαπάνες από προϊόντα εκποίησης ακινήτων του παρόντος άρθρου που δεν αφορούσαν την εκπλήρωση του σκοπού για τον οποίο έγινε η εκποίηση, καθώς και δαπάνες από τακτικά ή

έκτακτα ειδικευμένα ή ανειδίκευτα έσοδα, που δεν αφορούσαν τους παραπάνω σκοπούς εσόδων, θεωρούνται νόμιμες, εφόσον έγιναν σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί υπηρεσιών, προμηθειών, έργων, αποδοχών προσωπικού κάθε κατηγορίας, απόδοσης κρατήσεων και απόδοσης ασφαλιστικών και εργοδοτικών εισφορών.

2. Καταλογισμοί, οι οποίοι έγιναν για δαπάνες της προηγούμενης παραγράφου σε βάρος των αιρετών εκπροσώπων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και των υπαλλήλων των Ο.Τ.Α., των Υπαλλήλων των Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου, εφόσον δεν έχουν εκτελεσθεί έως τη δημοσίευση του παρόντος, δεν εκτελούνται και τα τυχόν βεβαιωθέντα ποσά διαγράφονται, αίρεται το αξιόποιντο των πράξεων που έλαβαν χώρα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και παύουν οριστικά οι ποινικές και πειθαρχικές διώξεις.

3. Οι δαπάνες που αφορούν καταβολή τιμήματος από Δήμο για την απευθείας αγορά ακινήτου, του οποίου η αγοραία αξία δεν καθορίστηκε με δικαστική απόφαση, αλλά από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών, θεωρούνται νόμιμες, εφόσον έγιναν κατόπιν νόμιμης απόφασης του οικείου δημοτικού συμβουλίου.

4. Η αληθής έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του ν. 3274/2004 (Α' 195) και της παρ. 1 του άρθρου 34 του Ν. 3801/2009 (Α' 163) είναι ότι θεωρούνται νόμιμες οι δαπάνες που πληρώθηκαν από Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, Δήμους, Κοινότητες και ν.π.δ.δ. αυτών καθώς και συνδέσμους πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α., σε βάρος των προϋπολογισμών τους, ανεξαρτήτως από την προέλευση χρηματοδότησής τους, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτούμενων από κοινοτικούς πόρους και από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, εφόσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις που τίθενται στις παραπάνω διατάξεις.

Άρθρο 119

Προσθήκη εδαφίου στο άρθρο 14 του ν. 3106/2003

Στο άρθρο 14 του ν. 3106/2003 προστίθεται εδάφιο, ως ακολούθως:

5. Οι Περιφέρειες, στις οποίες πριν την έναρξη της κάθε κατασκηνωτικής περιόδου ανατίθεται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, η οργάνωση και η λειτουργία των κατασκηνώσεων του κρατικού προγράμματος, δύνανται με αποφάσεις των οικείων περιφερειακών συμβουλίων να παραχωρούν την οργάνωση και τη λειτουργία κατασκηνώσεων σε συλλόγους υπαλλήλων των Περιφερειών, οι οποίοι, σε αυτές τις περιπτώσεις, είναι οι αποκλειστικώς βαρυνόμενοι με τις δαπάνες για τη λειτουργία των κατασκηνώσεων. Οι Περιφέρειες δύνανται με τις ίδιες αποφάσεις των περιφερειακών συμβουλίων να αναλαμβάνουν μόνο τις δαπάνες για πάγιες διαμορφώσεις των κατασκηνωτικών χώρων και για τη συντήρηση των κατασκηνωτικών εγκαταστάσεων.

Άρθρο 120

Προγραμματικές συμβάσεις Ο.Τ.Α.

6. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.) Α.Ε. ή/και με τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε.) Α.Ε. ή με άλλο νομικό πρόσωπο που έχει αρμοδιότητα, με σκοπό την απομάκρυνση πυλώνων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής τάσης από κατοικημένες περιοχές, για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας. Στις προγραμματικές συμβάσεις του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνονται, σε κάθε περίπτωση, τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 121

Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού των Φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

α. Στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης τηρείται ηλεκτρονική βάση δεδομένων, η οποία ονομάζεται «Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού των Φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (εφεξής ΜΑΔ-Ο.Τ.Α.) και περιλαμβάνει στοιχεία για το ανθρώπινο δυναμικό των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης που απογράφεται στην Κεντρική Βάση Δεδομένων Ανθρώπινου Δυναμικού των περ. α-ε της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 3845/2010. Το ΜΑΔ-Ο.Τ.Α. περιλαμβάνει :

- i) Τα στοιχεία απογραφής που καταγράφονται από τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης στην εφαρμογή «Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού του Ελληνικού Δημοσίου», σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και εγκυκλίους.
- ii) Συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία για τις πληρωμές που διενεργούνται μέσω του συστήματος της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών για κάθε φορέα της τοπικής αυτοδιοίκησης, ομαδοποιημένα σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη, από αυτή, σχετική κωδικοποίηση και ανάλογα με το είδος της σχέσης εργασίας του ανθρώπινου δυναμικού και το είδος της πληρωμής.

β. Για την κατάρτιση και την επικαιροποίηση του ΜΑΔ-Ο.Τ.Α. χορηγείται σε εξουσιοδοτημένους χρήστες της αρμόδιας για θέματα προσωπικού των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης οργανικής μονάδας του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης δικαίωμα πρόσβασης στα στοιχεία της εφαρμογής «Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού του Ελληνικού Δημοσίου» που αφορούν τον τομέα Ο.Τ.Α., και παράλληλα αποστέλλονται σε αυτή μηνιαίως, από την Ενιαία Αρχή Πληρωμών, τα στατιστικά στοιχεία που αναφέρονται στην ανωτέρω περίπτωση (β).

γ. Ο προϊστάμενος της αρμόδιας για τα θέματα προσωπικού των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης είναι εκ παραλλήλου υπεύθυνος για τη διασφάλιση της έγκαιρης, ολοκληρωμένης και αξιόπιστης απογραφής του ανθρώπινου δυναμικού στην εφαρμογή «Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου» από τους υπόχρεους, προς τούτο, φορείς αρμοδιότητάς του, και σε περίπτωση παρέκκλισης αυτών, μπορεί να εισηγείται την επιβολή των σχετικών εκάστοτε προβλεπόμενων κυρώσεων.

δ. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης μπορεί να προβλέπεται η επέκταση του ΜΑΔ-Ο.Τ.Α. και με στοιχεία του ανθρώπινου δυναμικού πάσης φύσεως νομικών προσώπων και εταιρειών, που ανήκουν ή στα οποία συμμετέχουν Ο.Τ.Α. ή άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, και τυχόν δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του πρώτου εδαφίου του παρόντος, να καθορίζονται οι υπόχρεοι απογραφής, το είδος των στοιχείων, ο χρόνος, ο τρόπος και γενικά η διαδικασία συλλογής και επικαιροποίησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

ε. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, μπορεί να καθορίζονται οι υπηρεσίες και οι φορείς που δύνανται να έχουν πρόσβαση στο ΜΑΔ-Ο.Τ.Α., αριθμοδείκτες αξιολόγησης της στελέχωσης των φορέων που προκύπτουν από τα στοιχεία του και ο τρόπος αξιοποίησής τους για την ορθολογικότερη διάρθρωση και διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την τήρηση και λειτουργία του.

στ. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 269 του ν. 3852/2010, κατά το μέρος της αναφοράς αυτών στη βάση δεδομένων «Ηλεκτρονικό Μητρώο εργαζομένων των Περιφερειών», καθώς και οι διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 267 του ν. 3852/2010, κατά το μέρος της αναφοράς αυτών στη βάση δεδομένων «Ηλεκτρονικό Μητρώο εργαζομένων των Δήμων», καταργούνται.

Άρθρο 122

Βάση Δεδομένων Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας Ο.Τ.Α.

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης τηρείται ηλεκτρονική βάση δεδομένων με τα βασικά στοιχεία των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των Ο.Τ.Α., των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου, των δημοτικών ιδρυμάτων και των Συνδέσμων Ο.Τ.Α καθώς και με τη στελέχωση επιλεγμένων οργανικών μονάδων τους. Η βάση ενημερώνεται από τους ίδιους τους φορείς ή και από τις οικείες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις τους.
2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο των στοιχείων, οι φορείς ή και οι υπηρεσίες που έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν τη βάση και να επικαιροποιούν τα στοιχεία της, ο χρόνος, ο τρόπος και η διαδικασία ενημέρωσής της, οι οργανικές μονάδες των οποίων η στελέχωση θα πρέπει να καταγραφεί καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την τήρηση και λειτουργία της. Με την ίδια απόφαση δύναται, επίσης, να καθορίζονται οι κυρώσεις που μπορεί ο Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης να επιβάλλει, σε περίπτωση παράλειψης, ελλιπούς ή καθυστερημένης ενημέρωσης της βάσης δεδομένων από τους υπόχρεους, προς τούτο, φορείς.

Άρθρο 123

Διασύνδεση πληροφοριακών συστημάτων Υπουργείων Εσωτερικών και Προστασίας του Πολίτη

1. Τα πληροφορικά συστήματα καταχώρισης και επεξεργασίας δημοτολογικών στοιχείων και ληξιαρχικών πράξεων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης δύνανται να διασυνδεθούν ηλεκτρονικά με τα πληροφοριακά συστήματα έκδοσης ταυτοτήτων και διαβατηρίων της Ελληνικής Αστυνομίας ώστε τα καταχωριζόμενα σε αυτά δεδομένα να είναι προσβάσιμα από πληροφοριακά συστήματα και των δύο φορέων, για την αντιμετώπιση των υπηρεσιακών αναγκών τους, για τη διόρθωση των μητρώων τους και για την ορθή δημιουργία του Μητρώου Πολιτών.
2. Η ανωτέρω διασύνδεση πραγματοποιείται με την επιφύλαξη της διασφάλισης της προστασίας προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997, όπως ισχύει, καθώς και των συναφών σχετικών ρυθμίσεων.
3. Τα πληροφοριακά συστήματα Εθνικού Δημοτολογίου, Εθνικού Ληξιαρχείου και Αστυνομικών Ταυτοτήτων των φορέων της παραγράφου 1, υποχρεούνται να διασφαλίζουν συνεχή και

απρόσκοπη, πλήρη και σε πραγματικό χρόνο πρόσβαση στα αρχεία τους, προκειμένου να είναι εφικτή η διασταύρωση, η άντληση και η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων τους.

4. Για τη διασφάλιση της απρόσκοπης λειτουργίας της διασύνδεσης δύναται να συναφθούν μεταξύ των φορέων της παραγράφου 1 πρωτόκολλα συνεργασίας με πληροφορίες και προδιαγραφές, η υπογραφή των οποίων θα σηματοδοτεί την έναρξη της εν λόγω διασύνδεσης.
5. Κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στην ανωτέρω διασύνδεση καταργείται.

Άρθρο 124

Αποσύνδεση χρήσης αστυνομικής ταυτότητας κατά την έκδοση διαβατηρίων

1. Κατά την έκδοση διαβατηρίων για την ταυτοποίηση των φυσικών προσώπων απαιτείται η βεβαίωση των στοιχείων του αιτούντος από δύο μάρτυρες και διασταύρωση, τόσο των στοιχείων του αιτούντος όσο και των μαρτύρων, μέσω πρόσβασης των αρμόδιων υπηρεσιών έκδοσης σε πραγματικό χρόνο στο πληροφοριακό σύστημα «Εθνικό Δημοτολόγιο» του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον σχετικό πρωτόκολλο συνεργασίας των αρμόδιων υπηρεσιών. Επιπλέον, απαιτείται η προσκόμιση από τον αιτούντα εγγράφων από τα οποία να προκύπτει:

- α) ο αριθμός μητρώου κοινωνικής του ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.) και
- β) ο αριθμός φορολογικού του μητρώου (Α.Φ.Μ.).

Τα παραπάνω στοιχεία, επίσης, διασταυρώνονται μέσω πρόσβασης των αρμόδιων υπηρεσιών έκδοσης σε πραγματικό χρόνο με τα αντίστοιχα ηλεκτρονικά μητρώα των αρμόδιων για την τήρησή τους φορέων.

2. Σε περίπτωση ανηλίκου, η βεβαίωση των στοιχείων του γίνεται από έναν γονέα του ή από εκείνον που έχει την επιμέλεια ή επιτροπεία του. Στην ίδια περίπτωση, δεν απαιτείται η προσκόμιση εγγράφων από τα οποία να προκύπτουν τα στοιχεία των περιπτώσεων (α) και (β) της προηγούμενης παραγράφου. Τα στοιχεία του βεβαιούντα γονέα ή του έχοντα την επιμέλεια ή την επιτροπεία του ανηλίκου πιστοποιούνται, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 125

Τροποποίηση αρμοδιοτήτων Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 4375/2016 (Α' 51) αντικαθίσταται, ως εξής:

«βγ. Το σχεδιασμό, τη λειτουργία και την υποστήριξη των Πληροφοριακών Συστημάτων των εκλογικών καταλόγων, του εθνικού δημοτολογίου, του εθνικού ληξιαρχείου και των λοιπών εθνικών Μητρώων που υποστηρίζονται κεντρικά και εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 4375/2016 (Α' 51) αντικαθίσταται, ως εξής:

«2. Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του Π.Δ. 105/2014 προστίθεται περίπτωση ε', ως εξής:

ε. Το Τμήμα Πληροφοριακών Συστημάτων Ιθαγένειας και Μετανάστευσης».

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 4375/2016 (Α' 51) αντικαθίσταται, ως εξής:

«Στην παρ. 3 του άρθρου 14 του Π.Δ. 105/2014 προστίθεται περίπτωση ε', ως εξής:

4. Η περίπτωση ζ' της παρ. 3 του άρθρου του άρθρου 30 του ν. 4375/2016 (Α' 51) διαγράφεται και προστίθεται, ως υποπερίπτωση γε', στην παρ. 3 του άρθρου 14 του Π.Δ. 105/2014 και οι εναπομείνασες υποπεριπτώσεις του άρθρου 30 του ν. 4375/2016 (Α' 51) αναριθμούνται σε από εα' έως εη' αντιστοίχως».

Άρθρο 126

Πρόσβαση φορέων στο δημοτολόγιο και εμπλουτισμός των τηρούμενων στοιχείων

Οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4144/2013 (Α' 88) και της παρ. 3 άρθρου 8Α ν. 344/1976 (Α' 143) ισχύουν αναλόγως για τη συνεχή και απρόσκοπτη, πλήρη και σε πραγματικό χρόνο πρόσβαση στο Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικού Δημοτολογίου του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Για την εκπλήρωση των σκοπών της παρ. 2 άρθρου 13 ν. 3274/2004 (Α' 195), στην κεντρική βάση δεδομένων του Εθνικού Δημοτολογίου τηρείται ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου, ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης, κατ' αναλογία της τήρησης των αντίστοιχων στοιχείων στις ληξιαρχικές πράξεις του Ν. 344/1976. Η ανωτέρω πρόσβαση και η τήρηση των στοιχείων πραγματοποιείται με την επιφύλαξη διασφάλισης της προστασίας προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997, όπως ισχύει, καθώς και των συναφών σχετικών ρυθμίσεων. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα που αφορά στην εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 127

Στρατηγική Διασύνδεσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Κοινωνικής Οικονομίας

1. Η Στρατηγική Διασύνδεσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Κοινωνικής Οικονομίας περιλαμβάνει τις αρχές, τις κατευθύνσεις, το πλαίσιο και τις πηγές χρηματοδότησης δημιουργίας δικτύων μεταξύ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των εποπτευομένων νομικών προσώπων τους με τους φορείς της κοινωνικής οικονομίας, ώστε να εξυπηρετηθούν στόχοι περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης.

2. Ο Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ως καθ' ύλην αρμόδιος για την ανάπτυξη και εφαρμογή της Στρατηγικής Διασύνδεσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Κοινωνικής Οικονομίας, συνιστά στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης «Επιτροπή για τη Διασύνδεση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Κοινωνικής Οικονομίας», που αναλαμβάνει τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης της ως άνω Στρατηγικής.

3. Η Επιτροπή αποτελείται από:

- Τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ως Πρόεδρο.

- Τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
- Τον Γενικό Διευθυντή Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.
- Τον Γενικό Διευθυντή Εργασίας και Ένταξης στην Απασχόληση του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
- Έναν Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο του.
- Τον Πρόεδρο της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας.
- Τον Πρόεδρο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας.
- Δύο (2) εκπροσώπους φορέων της κοινωνικής οικονομίας που ορίζονται από τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.
- Δύο (2) μέλη ΔΕΠ Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων καθώς και Ερευνητές/τριες των Ερευνητικών Κέντρων με εξειδίκευση στους τομείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Κοινωνικής Οικονομίας που ορίζονται από τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Με απόφαση του Προέδρου του Συμβουλίου, μπορεί να ορίζονται εισηγητές επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης και να καλούνται εμπειρογνώμονες ή αρμόδια στελέχη δημοσίων υπηρεσιών ή εκπρόσωποι φορέων της κοινωνικής οικονομίας, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

4. Η Επιτροπή συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Με την απόφαση αυτή, ορίζονται τα μέλη, οι αναπληρωτές τους, ο τρόπος οργάνωσης, λειτουργίας και γραμματειακής της υποστήριξης, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την επιτυχή ολοκλήρωση του έργου της. Με ίδια απόφαση, μπορεί να θεσπίζεται Κανονισμός Λειτουργίας της Εθνικής Επιτροπής.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, εκπονείται πρόγραμμα επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης της Στρατηγικής Διασύνδεσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Κοινωνικής Οικονομίας, που χρηματοδοτείται ιδίως από εθνικούς πόρους, πόρους του ΕΣΠΑ 2014-2020, πόρους της Ε.Ε. και άλλων Διεθνών Οργανισμών και πόρους διεθνών αναπτυξιακών δράσεων.

Άρθρο 128

Κεντρικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής του πρώην Υπουργείου Μακεδονίας Θράκης

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 26 ν. 4030/2011(Α' 249) τροποποιείται, ως ακολούθως:

«3. Συστήνεται στο πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης (Υ.ΜΑ.Θ.) Κεντρικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Μακεδονίας - Θράκης (ΚΕ.Σ.Α.ΜΑ.Θ.), με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Υφυπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, αρμόδιου για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του πρώην Υ.ΜΑ.Θ.».

2. Η παρ.3 του άρθρου 27 ν. 4030/2011 (Α'249) τροποποιείται, ως ακολούθως:

«3. Το Κεντρικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Μακεδονίας - Θράκης έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α. εισηγείται και γνωμοδοτεί στον Υφυπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, αρμόδιο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του πρώην Υπουργείου Μακεδονίας - Θράκης για θέματα που έχουν σχέση με τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από σχετικό ερώτημα του Υφυπουργού.

β. γνωμοδοτεί σε ειδικές περιπτώσεις και ύστερα από εμπεριστατωμένη αιτιολογία επί των αρχιτεκτονικών μελετών της περίπτωσης ε' του άρθρου 21, που διαβιβάζονται σε αυτό από τα Συμβούλια Αρχιτεκτονικής,

γ. αποφασίζει επί των ενστάσεων που υποβάλλονται κατά των αποφάσεων των Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής, στην περίπτωση ε' του άρθρου 21».

3. Η παρ.3 του άρθρου 28 του ν. 4030/2011 αντικαθίσταται, ως ακολούθως:

«3. 1.Το Κεντρικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Μακεδονίας και Θράκης είναι επταμελές και αποτελείται από:

α. Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ο οποίος υπηρετεί στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου στο πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλο Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο που υπηρετεί στο ίδιο Γραφείο.

β. Δύο (2) Αρχιτέκτονες, Προϊστάμενους Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή εισηγητές του πρώην Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης ή, αν δεν υπάρχουν, άλλης δημόσιας υπηρεσίας που εδρεύει και έχει χωρική αρμοδιότητα στη Μακεδονία και Θράκη, με τους αναπληρωτές τους αρχιτέκτονες.

γ. Έναν (1) Αρχιτέκτονα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με τον αναπληρωτή του.

δ. Έναν (1) Αρχιτέκτονα μέλος ΔΕΠ με τον αναπληρωτή του.

ε. Δύο (2) Αρχιτέκτονες εκπροσώπους του ΤΕΕ και ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ, αντίστοιχα με τους αναπληρωτές τους. Οι εκπρόσωποι του ΤΕΕ και ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ επιλέγονται από καταλόγους που υποβάλλουν και πρέπει να έχουν τα προσόντα του άρθρου 24 του ν. 4030/2011 και ειδίκευση ή εμπειρία σε θέματα βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής ή αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

2. Η συγκρότηση-ορισμός μελών του Κεντρικού Συμβούλιου Αρχιτεκτονικής του πρώην Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης γίνεται, με απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, αρμόδιου για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του πρώην Υ.ΜΑ.Θ.

3. Γραμματέας του Συμβουλίου, καθώς και ο αναπληρωτής του, ορίζεται με την ως άνω απόφαση συγκρότησης υπάλληλος του πρώην Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης.

4. Η συγκρότηση και λειτουργία του παραπάνω συμβουλίου (ΚΕ.Σ.Α.ΜΑ.Θ.) διέπεται από τις κείμενες διατάξεις περί συλλογικών οργάνων της δημόσιας διοίκησης».

4. Οι παράγραφοι 6 εδ. 3, παρ.7 εδ.3, παρ. 8 εδ. 3 του άρθρου 49 του ν. 4178/2013 (Α' 174) καταργούνται.

Άρθρο 129

Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων του πρώην Υπουργείου Μακεδονίας - Θράκης

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 35 ν. 4030/2011 τροποποιείται, ως εξής:

«3. Συστήνεται στο πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης (Υ.ΜΑ.Θ.), Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, Μακεδονίας - Θράκης (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. ΜΑ.Θ.), με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Υφυπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, αρμόδιου για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του πρώην Υ.ΜΑ.Θ.».

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 36 ν. 4030/2011 τροποποιείται, ως εξής:

«3. Το Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Μακεδονίας – Θράκης, ασκεί τις αρμοδιότητες του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, του άρθρου 2, της με αριθμό 75724/1151/1983 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος (Β' 767), για τις περιοχές αρμοδιότητας του πρώην Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης, καθώς και τις αρμοδιότητες της παρ. 9β του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 και της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 4067/2012».

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 37 ν. 4030/2011 αντικαθίσταται, ως εξής:

«3. 1. Το Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Μακεδονίας και Θράκης είναι πενταμελές και αποτελείται από:

α. Νομικό Σύμβουλο του Κράτους ο οποίος υπηρετεί στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου στο πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλο Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο, που υπηρετεί στο ίδιο Γραφείο

β. Δύο (2) Μηχανικούς, Προϊστάμενους Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή Εισηγητές του πρώην Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης, με τους αναπληρωτές τους, αν δεν υπάρχουν Μηχανικοί, που υπηρετούν σε άλλη δημόσια Υπηρεσία, που εδρεύει και έχει χωρική αρμοδιότητα στη Μακεδονία και Θράκη.

γ. Έναν (1) Μηχανικό, εκπρόσωπο του ΤΕΕ., με εμπειρία σε θέματα χωροταξίας, πολεοδομίας και περιφερειακής ανάπτυξης, με τον αναπληρωτή του.

δ. Έναν (1) Μηχανικό, εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας, προερχόμενο από τις Περιφέρειες της Μακεδονίας και Θράκης, με τον αναπληρωτή του.

2. Η συγκρότηση και ο διορισμός των μελών του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, του πρώην Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης, γίνεται με απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, αρμόδιου για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του πρώην Υ.ΜΑ.Θ.

3. Ο Γραμματέας του Συμβουλίου και ο αναπληρωτής του, ορίζονται με την ως άνω απόφαση, από υπαλλήλους του πρώην Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης.

4. Η συγκρότηση και λειτουργία του παραπάνω συμβουλίου (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. ΜΑ.Θ.) διέπεται από τις κείμενες διατάξεις περί συλλογικών οργάνων της δημόσιας διοίκησης».

4. Οι διατάξεις των παρ. 15 εδ. 3, παρ.16 εδ. 3 και παρ. 17 εδ. 3, του άρθρου 49 ν. 4178/2013 (Α'174) καταργούνται.

Άρθρο 130

Προσθήκη παραγράφων στο άρθρο 24 του ν. 4030/2011

Στο άρθρο 24 του ν. 4030/2011 προστίθενται παράγραφοι 3 και 4, ως εξής:

«3. Ειδικά για τα Συμβούλια Αρχιτεκτονικής περιφερειακών ενοτήτων χωρικής αρμοδιότητας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, λόγω της νησιωτικότητας, μετά τη λήξη της θητείας δεν επιτρέπεται ο ορισμός των ίδιων προσώπων ως μελών του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής, εκτός αν μεσολαβήσει διάστημα μεγαλύτερο των δυο ετών.

4. Ειδικά για τα Συμβούλια Αρχιτεκτονικής περιφερειακών ενοτήτων χωρικής αρμοδιότητας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, σε περίπτωση που με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχει επαρκής αριθμός υποψηφίων μελών με τα προβλεπόμενα προσόντα, μπορεί να ανανεώνεται η θητεία τεσσάρων μελών».

Άρθρο 131

Διάθεση προϊόντων από τη διαχείριση των Αστικών Στερεών Αποβλήτων

1. Τα προϊόντα που παράγονται από τη διαχείριση των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (Α.Σ.Α.), μπορούν να διατίθενται προς πώληση από τους, κατά περίπτωση, αρμόδιους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, καθώς και τα πάσης φύσεως νομικά πρόσωπα και συνδέσμους που υπάγονται σε αυτούς, α) στο Δημόσιο, β) σε άλλους Ο.Τ.Α., γ) σε επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., δ) σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ε) σε οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, στ) σε επιχειρήσεις - νομικά πρόσωπα κάθε μορφής του ιδιωτικού τομέα.

2. Η απόφαση πώλησης και ο καθορισμός της τιμής πώλησης λαμβάνεται κατά πλειοψηφία από το Περιφερειακό ή Δημοτικό ή Διοικητικό Συμβούλιο ή, στην περίπτωση των νομικών προσώπων που διαχειρίζονται στερεά απόβλητα, από την οικεία Εκτελεστική Επιτροπή, ύστερα από εισήγηση της Οικονομικής Επιτροπής ή της Οικονομικής Υπηρεσίας ανά περίπτωση, στην οποία θα καθορίζονται οι ποσότητες, το είδος και οι προτεινόμενες τιμές πώλησης των προϊόντων. Η Οικονομική Επιτροπή, για τη σύνταξη της εισήγησής της, λαμβάνει υπόψη την τεχνική έκθεση της Υπηρεσίας καθαριότητας, σχετικά με τις ποσότητες και τα χαρακτηριστικά των υπό διάθεση προϊόντων. Ο καθορισμός της τιμής, πραγματοποιείται, κατόπιν έρευνας αγοράς. Οι τιμές μπορούν να επανακαθορίζονται, μέσω της ανωτέρω διαδικασίας, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο, ακόμα και για ποσότητες προϊόντων, για τις οποίες έχει επαναληφθεί η διαδικασία.

3. Η σειρά προτεραιότητας για την αγορά των προϊόντων, θα καθορίζεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου της αίτησης του ενδιαφερομένου, η οποία απευθύνεται στον Ο.Τ.Α. ή το νομικό

πρόσωπο ή σύνδεσμο που διαθέτει το προϊόν και στην οποία αναγράφεται υποχρεωτικά, η ποσότητα που επιθυμεί να αγοράσει.

4. Τα έσοδα από την πώληση των ανωτέρω αγαθών εγγράφονται στον προϋπολογισμό του οικείου Ο.Τ.Α. ή νομικού προσώπου ή συνδέσμου, στον κωδικό «1693: Έσοδα από την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών».

Άρθρο 132

Μεταφορά Μαθητών

1. Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου δέκατου έβδομου του ν. 4286/2014 (Α' 194), όπως ισχύουν, εφαρμόζονται για τη μεταφορά μαθητών και για τα σχολικά έτη 2016-2017, 2017-2018 και 2018-2019.

2. Δαπάνες μεταφοράς μαθητών, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για τη διενέργεια των οικείων διαγωνιστικών διαδικασιών, που πραγματοποιήθηκαν κατά τον Ιανουάριο των οικονομικών ετών 2015 και 2016, κατά παρέκκλιση των κειμένων περί δεσμεύσεως πιστώσεων διατάξεων, δύνανται να εκκαθαριστούν και να πληρωθούν σε βάρος των πιστώσεων των οικείων Περιφερειών του τρέχοντος οικονομικού έτους, τηρουμένων των λοιπών προϋποθέσεων νομιμότητας και κανονικότητας αυτών.

3. Πάσης φύσεως δαπάνες μεταφοράς μαθητών σχολικού έτους 2015-2016, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν νομίμως και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και για τις οποίες δεν τηρήθηκε η αναγκαία προϋπόθεση έγκρισης, προ της διενέργειας τους, από την αρμόδια Οικονομική Επιτροπή, λόγω καθυστέρησης στην ενημέρωση των αντίστοιχων Οικονομικών Υπηρεσιών θεωρούνται νόμιμες και δύνανται να εκκαθαριστούν και να πληρωθούν σε βάρος των πιστώσεων των οικείων Περιφερειών του τρέχοντος οικονομικού έτους

Άρθρο 133

Ρύθμιση καταβολής εκλογικής και ημερήσιας αποζημίωσης του προσωπικού ασφαλείας των γραφείων των Περιφερειαρχών

1. Στις διατάξεις της περίπτωσης β' της υποπαραγράφου 2 της παραγράφου Γ' του άρθρου 20, του ν. 4354/2015 (Α'176), εμπίπτουν και οι υπάλληλοι, καθώς και η προσωπική ασφάλεια και οι οδηγοί, που είναι αποσπασμένοι ή διατίθενται ή διορίζονται στα γραφεία των Περιφερειαρχών. Καταβολές υπερωριακής αποζημίωσης που έχουν γίνει στους ανωτέρω, πριν από τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του παρόντος άρθρου, θεωρούνται νόμιμες.

2. Τα στελέχη της Ελληνικής Αστυνομίας που διατίθενται για την προσωπική ασφάλεια Περιφερειαρχών μπορούν να συμμετέχουν στα ειδικά συνεργεία της οικείας Περιφέρειας, που συγκροτούνται κατά άρθρο 131 του Π.Δ. 26/2012 (Α' 57). Η δαπάνη που προκαλείται από την παραπάνω υπηρεσία, βαρύνει τις πιστώσεις των προϋπολογισμών των οικείων Περιφερειών, με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι δεν έχουν λάβει τη σχετική αποζημίωση που προβλέπεται για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Δαπάνες που έχουν εκτελεστεί για τη συμμετοχή των στελεχών της Ελληνικής Αστυνομίας στα ανωτέρω ειδικά συνεργεία, πριν από τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του παρόντος άρθρου, θεωρούνται νόμιμες.

3. «Η παράγραφος 3 του άρθρου 5 της υποπαραγράφου Δ9 που επιγράφεται «Δαπάνες μετακινουμένων εντός και εκτός επικράτειας» της παραγράφου Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), συμπληρώνεται, στο τέλος της, ως εξής: «Συνοδοί ασφαλείας, οι οποίοι συνοδεύουν, εκτός έδρας, αιρετά όργανα της Περιφέρειας, με διπτό αξίωμα ή και οδηγοί αυτών, δικαιούνται ημερήσιας αποζημίωσης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 11 του παρόντος, με οιαδήποτε ιδιότητα και αν μετακινείται το συνοδευόμενο πρόσωπο και ανεξάρτητα από την Υπηρεσία στην οποία ανήκει ο συνοδός ή οδηγός. Η παρούσα διάταξη ισχύει από 1-9-2014».

Άρθρο 134

Όροι λειτουργίας αμαξοστασίων Δήμων

Η προθεσμία που ορίζεται με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του ν. 3897/2010 (Α' 208), που έχει προστεθεί στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν.δ. 511/1970 (Α' 91), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της από το άρθρο 60 του ν. 4155/2013 (Α' 120), παρατείνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019. Εντός του παραπάνω χρονικού διαστήματος, ο Δήμος υποχρεούται να παρουσιάσει ολοκληρωμένο χωροταξικό σχέδιο, με συγκεκριμένη χρήση γης και για τα συγκεκριμένα αμαξοστάσια.

Άρθρο 135

Προβλήτες Δήμου Κέρκυραίων

Στο άρθρο 2 του ν. 2971/2001 προστίθεται η εξής παράγραφος:

«εδ. α. Οι ξύλινες, επί ξύλινων και σιδερένιων πασάλων, προβλήτες καθώς και οι τσιμεντένιες ή λίθινες προβλήτες της Κέρκυρας, θεωρούνται προέκταση του αιγιαλού και της παραλίας.

εδ. β. Εκχωρείται στο Δήμο Κέρκυραίων (Κέρκυρας) για εκατό (100) έτη, η αποκλειστική χρήση και εκμετάλλευση των παραπάνω προβλητών.

γ. Σε περίπτωση δημιουργίας περισσότερων Δήμων, στη θέση του ενός υφισταμένου σήμερα, η χρήση τους περιέρχεται στον τοπικά αντίστοιχο, νέο Δήμο.

δ. Ο Δήμος μπορεί να εκμισθώνει κάθε προβλήτα, με διαδικασία ανάλογη με αυτήν της εκμίσθωσης του αιγιαλού και της παραλίας.

Οι επιχειρήσεις που έχουν πρόσοψη στη παραλία, έχουν προτεραιότητα προτίμησης στην εκμίσθωση των προβλητών, ανάλογη με αυτήν της εκμίσθωσης των παραλιών.

ε. Η επισκευή, η συντήρηση, ο ευπρεπισμός, ο καλλωπισμός και η αισθητική εναρμόνιση των προβλητών με το περιβάλλον ανήκει αποκλειστικά στο Δήμο Κέρκυρας.

στ. Παρατείνεται για πέντε (5) έτη η προθεσμία αδειοδότησης των προβλητών της Κέρκυρας. Μέχρι τότε, αναστέλλονται όλες οι διαδικασίες κατεδάφισης και είσπραξης των προστίμων που έχουν επιβληθεί.

Άρθρο 136

Ωράριο λειτουργίας των Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών

Το ωράριο λειτουργίας των Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών καθιερώνεται, μετά από απόφαση του Περιφερειάρχη, σε 24ωρη ή 12ωρη βάση κατά τις εργάσιμες Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες του έτους για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που προκύπτουν από φυσικά φαινόμενα ή τεχνολογικά συμβάντα (σεισμοί, πλημμύρες, χιονοπτώσεις κ.λπ.). Η απόφαση που εκδίδεται στην αρχή κάθε έτους κατ' εξαίρεση όλων των υφισταμένων διατάξεων που αφορούν στην αντίστοιχη λειτουργία άλλων υπηρεσιών και συνοδεύεται από την πρόβλεψη για τη δέσμευση σχετικής δαπάνης.

Άρθρο 137

Επιτροπή χαρακτηρισμού Μαρτυρικών Τόπων και Χωριών

Η παρ. 5 του άρθρ.18 του ν. 2503/1997 τροποποιείται, ως εξής:

«Συνιστάται, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, πενταμελής επιτροπή που έχει ως αντικείμενο την υποβολή αιτιολογημένης πρότασης για το χαρακτηρισμό των πόλεων και χωριών εκείνων που έχουν υποστεί μεγάλες καταστροφές σε ανθρώπινες ζωές και σε υλικές ζημιές κατά την αντίσταση εναντίον των δυνάμεων κατοχής 1941-1944, ως "μαρτυρικών πόλεων" και "μαρτυρικών χωριών". Η επιτροπή αποτελείται από δύο καθηγητές Ελληνικού Πανεπιστημιακού Ιδρύματος και ειδικότερα έναν καθηγητή Ιστορίας με γνωστικό αντικείμενο την ιστορία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και έναν καθηγητή Διεθνούς Δικαίου, με γνωστικό αντικείμενο το Ανθρωπιστικό Δίκαιο και το Δίκαιο Εγκλημάτων Πολέμου, έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ενώσεως Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.), έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝ.Π.Ε.) και από τον προϊστάμενο της αρμόδιας διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Χρέη Γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του Υπουργείου. Ο χαρακτηρισμός γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται έπειτα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης».

Άρθρο 138

Διασφάλιση περιβαλλοντικού ισοζυγίου

Το άρθρο 32 παρ. 16 του ν. 4111/2013 αντικαθίσταται, ως εξής:

«Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 (Α' 182), όπως προστέθηκε με την περίπτωση β' της παραγράφου 6 του άρθρου 39 του ν. 4024/2011 (Α' 226), οι λέξεις «το δύο και ήμισυ τοις εκατό (2,5%) επί του συνόλου των διαθεσίμων του κατά το τέλος του προηγούμενου έτους» αντικαθίσταται με τις λέξεις «το δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνόλου των διαθεσίμων του κατά το τέλος του προηγούμενου έτους, με σκοπό την ανακατεύθυνση πόρων σε περιβαλλοντικά έργα των Δήμων για την τόνωση της τοπικής ανάπτυξης.

Στο ως άνω ποσοστό από την ισχύ του παρόντος δεν συνυπολογίζονται:

Α) Οι πόροι από τα προγράμματα LIFE ή άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα που υλοποιεί ή συμμετέχει το Πράσινο Ταμείο.

Β) Τα έσοδα τα οποία αποδίδονται στις σεισμόπληκτες περιοχές της Κεφαλονιάς και της Ιθάκης.

Γ) Οι φόροι που προκύπτουν σε ετήσια βάση από τους αποδιδόμενους φόρους των τόκων των δεσμευμένων διαθεσίμων».

Άρθρο 139

Ρυμουλκούμενα Δήμων

Στις περιπτώσεις (α) και (β) της παραγράφου 7 του Κεφαλαίου (Ε) της υπ' αριθμ. Α2/29542/5347/1991 Υ.Α. (Β' 707), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. ΑΙ2/37707/3600/2011 Υ.Α. (Β' 1692), προστίθεται, μετά το τέλος της πρώτης παραγράφου της περίπτωσης (β), η φράση «και ιδιοκτησίας των Δήμων για την εξυπηρέτηση αποκομιδής απορριμμάτων».

Άρθρο 140

Τέλεση πολιτικών γάμων

Σε κάθε Δήμο, ο Δήμαρχος ορίζει με πάγια πράξη του μία ή περισσότερες ημέρες της εβδομάδας και ορισμένη ώρα έναρξης, για την τέλεση των πολιτικών γάμων για τους οποίους υποβλήθηκαν σχετικές αιτήσεις μέχρι και την προηγούμενη ημέρα.

Άρθρο 141

Ποινικές διώξεις Δημάρχων για μη χορήγηση στοιχείων εργαζομένων

Παύει οριστικά η πειθαρχική δίωξη όσων δημοτικών υπαλλήλων και Δημάρχων συμπεριλαμβανομένων, οι οποίοι δεν παρέδωσαν στοιχεία για τους εργαζόμενους στους Δήμους τους, στο Υπουργείο Εσωτερικών, κατά παράβαση της παραγράφου (Ζ) της εγκυκλίου Α.Δ.Α. Β4ΣΩΧ-ΗΤΔ/2015, αναγνωριζομένης της μη ιδιοτελούς στάσης τους και της, προς προστασία των θέσεων εργασίας των εργαζομένων στους αντιστοίχους δήμους, εμπράκτως εκφρασθείσας άρνησης συμμόρφωσής τους, στην άνω εγκύλιο, τυχόν δε ασκηθείσες ή και περαιωθείσες διώξεις και πειθαρχικές διαδικασίες για την αιτία αυτή, θεωρούνται ως μηδέποτε γενόμενες.

Άρθρο 142

Μη ισχύς του ν. 2190/1994 για την Attica Bank

Ο χρηματοπιστωτικός όμιλος με την επωνυμία «Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρία» δεν εμπίπτει στις διατάξεις του ν. 2190/1994, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Άρθρο 143

Μετονομασία Περιφερειακής Ενότητας Καρπάθου σε Περιφερειακή Ενότητα Καρπάθου - Κάσου.

Το τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης ιβ. της παραγράφου 3. του άρθρου 3 (Σύσταση και συγκρότηση περιφερειών) του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται, ως εξής: «Συγκροτείται η

Περιφερειακή Ενότητα Καρπάθου - Κάσου που περιλαμβάνει το Δήμο Καρπάθου και το Δήμο Κάσου».

Άρθρο 144

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.